

1.	Nadzór nad zdrowiem roślin	3
1.1.	Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju.....	3
1.1.1.	Kontrola występowania organizmów kwarantannowych i regulowanych	3
1.2.	Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych	10
1.2.1.	Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2019.....	10
1.2.2.	Działania podejmowane w ramach współpracy z placówkami naukowymi i badawczymi w 2019 roku.	13
1.2.3.	Działania podejmowane w ramach programu SURVEY.....	14
1.3.	Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi.....	15
1.3.1.	Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego	15
1.3.2.	Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego	21
1.3.3.	Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich.....	22
1.4.	Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami w kraju oraz wewnątrz Unii Europejskiej.....	24
1.4.1.	Urzędowa rejestracja przedsiębiorców oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów.....	24
1.4.2.	Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej.....	27
1.4.3.	Nadzór nad wykorzystaniem organizmów kwarantannowych lub porażonych/zakazanych materiałów roślinnych w pracach naukowo – badawczych lub pracach nad tworzeniem nowych odmian roślin uprawnych	28
1.4.4.	Działania podjęte w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.	30
2.	Nadzór nad ochroną roślin i techniką.....	32
2.1.	Obrót i stosowanie środków ochrony roślin	32
2.1.1.	Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków	32
2.1.2.	Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin	33
2.1.3.	Wycyfywanie środków ochrony roślin z obrotu	43
2.1.4.	Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony	49
2.1.5.	Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin	52
2.2.	Badania sprawności technicznej opryskiwaczy	59
2.2.1.	Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy.....	59
2.2.2.	Ogólna liczba opryskiwaczy	61
2.2.3.	Badania opryskiwaczy	62
2.2.4.	Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin	63
2.3.	Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin	65
2.4.	Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin.....	66
2.5.	Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.	68
2.6.	Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.	69
3.	Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem	70

3.1.	Ocena polowa materiału siewnego.....	70
3.1.1.	Rośliny rolnicze i warzywne	70
3.1.2.	Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych.....	74
3.1.3.	Ocena polowa plantacji roślin rolniczych wykonana przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych	76
3.1.4.	Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	82
3.2.	Nadzór nad materiałem siewnym.....	92
3.2.1.	Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców	92
3.2.2.	Kontrola materiału siewnego.....	94
3.3.	Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.	101
3.4.	Rolnictwo ekologiczne	105
4.	Diagnostyka laboratoryjna.....	107
4.1.	Badania laboratoryjne.....	107
4.1.1.	Działalność diagnostyczna Laboratorium Wojewódzkiego WIORiN.....	107
4.2.	Rozwój bazy diagnostycznej Inspekcji	115
4.2.1.	Działania w kierunku poprawy warunków technicznych, w tym zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego	115
4.2.2.	Działania ukierunkowane na akredytację metod badawczych w Laboratorium Wojewódzkim.....	115
4.3.	Nadzór merytoryczny nad działalnością diagnostyczną Inspekcji.....	118
4.3.1.	Badania biegłości/porównania międzylaboratoryjne.....	118
4.3.2.	Sterowanie jakością badań	119
4.3.3.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Laboratorium Wojewódzkiego.....	120
5.	Ocena laboratoryjna materiału siewnego.	122
5.1.	Ocena laboratoryjna.	122
5.1.1.	Ogólne podsumowanie.....	123
5.1.2.	Testy sprawdzające „Proficiency Test” organizowane przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA) oraz krajowe testy porównawcze.....	124
5.1.3.	Nadzór i kontrola nad podmiotami akredytowanymi.	125
5.1.4.	Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania etykiet urzędowych materiału siewnego.....	126
5.1.5.	Drukowanie etykiet i paszportów.....	126

1. Nadzór nad zdrowiem roślin

1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju

1.1.1. Kontrola występowania organizmów kwarantannowych i regulowanych

1.1.1.1. Rejestracja występowania organizmów kwarantannowych i regulowanych

Struktura użytkowania gruntów w województwie mazowieckim przedstawia się następująco. Użytki rolne stanowią 86%, lasy 9%, pozostałe grunty stanowią 5% powierzchni województwa. Teren województwa mazowieckiego jest różnorodny pod względem produkcji roślinnej. W strukturze zasiewów zboża podstawowe zajmują ok. 60% powierzchni, rośliny przemysłowe ok. 5%, ziemniaki 3,2% powierzchni zasiewów.

Mazowsze jest zagłębiem ogrodniczym i sadowniczym. Około 30% powierzchni polskich sadów znajduje się na Mazowszu, co stanowi ponad 40% krajowej produkcji owoców. Największy areał uprawy ok. 74 tys. ha stanowi jabłoń – zbiory ok. 1,700 mln. ton rocznie. Ponad połowa polskich jabłek i jedna czwarta truskawek pochodzi z naszego województwa. Mazowsze jest również wiodącym producentem warzyw w tym pod osłonami. Na terenie województwa prowadzona jest intensywna produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych i ozdobnych oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych i warzywnych. W rejonie Zakroczymia prowadzona jest produkcja cebuli dymki. Ponadto kontrole przeprowadzano w szkółkach leśnych oraz lasach w kierunku występowania nicienia - węgorka sosnowca oraz grzyba *Fusarium circinatum*.

Ze względu na różnorodną specyfikę produkcji do rejestru producentów ze względu na wymagania fitosanitarne wpisanych było według stanu na koniec 2019 roku 7671 podmiotów, które zgodnie z ustawą o ochronie roślin podlegają kontroli PIORiN. Największą grupę stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka. Pozostali to producenci materiału szkółkarskiego, producenci cebuli dymki, importerzy, producenci roślin ozdobnych, dystrybutorzy. Mając powyższe na uwadze w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie najważniejszym zadaniem z zakresu fitosanitarnego było wykonywanie kontroli zdrowotności upraw w tym gleby i podłoży oraz roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów będących w obrocie pod kątem występowania organizmów kwarantannowych i regulowanych.

Rejestracja występowania organizmów kwarantannowych i regulowanych była prowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na podobnych zasadach jak w latach ubiegłych. W planach dotyczących kontroli w zakresie zdrowia roślin, brano pod uwagę zdrowotnościowe wymagania specjalne dla roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów. W 2019 roku w skali całego województwa inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wykonali łącznie 7511 kontroli (wizyty kontrolne), w trakcie których wykonywano m. in. kontrole zdrowotności.

Kontrolami w zakresie zdrowia roślin objęto m.in. uprawy roślin, produkty roślinne i przedmioty w przechowalniach i magazynach, miejscach przeładunku, na giełdach i targowiskach. Ogółem kontroli poddano 16646 ha (wzrost o 83% w stosunku do 2018 r.) upraw roślin oraz poddano 27313 t, 35 086 011 szt. oraz 244077 m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów. W poszczególnych oddziałach liczba przeprowadzonych kontroli była zróżnicowana i zależała od rodzaju upraw, produktów roślinnych lub przedmiotów, znajdujących się na danym terenie.

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Płock – 458 kontroli, Nowy Dwór Maz. – 442 kontroli, Warszawa – 438 kontroli, Grodzisk Mazowiecki – 419 kontroli.

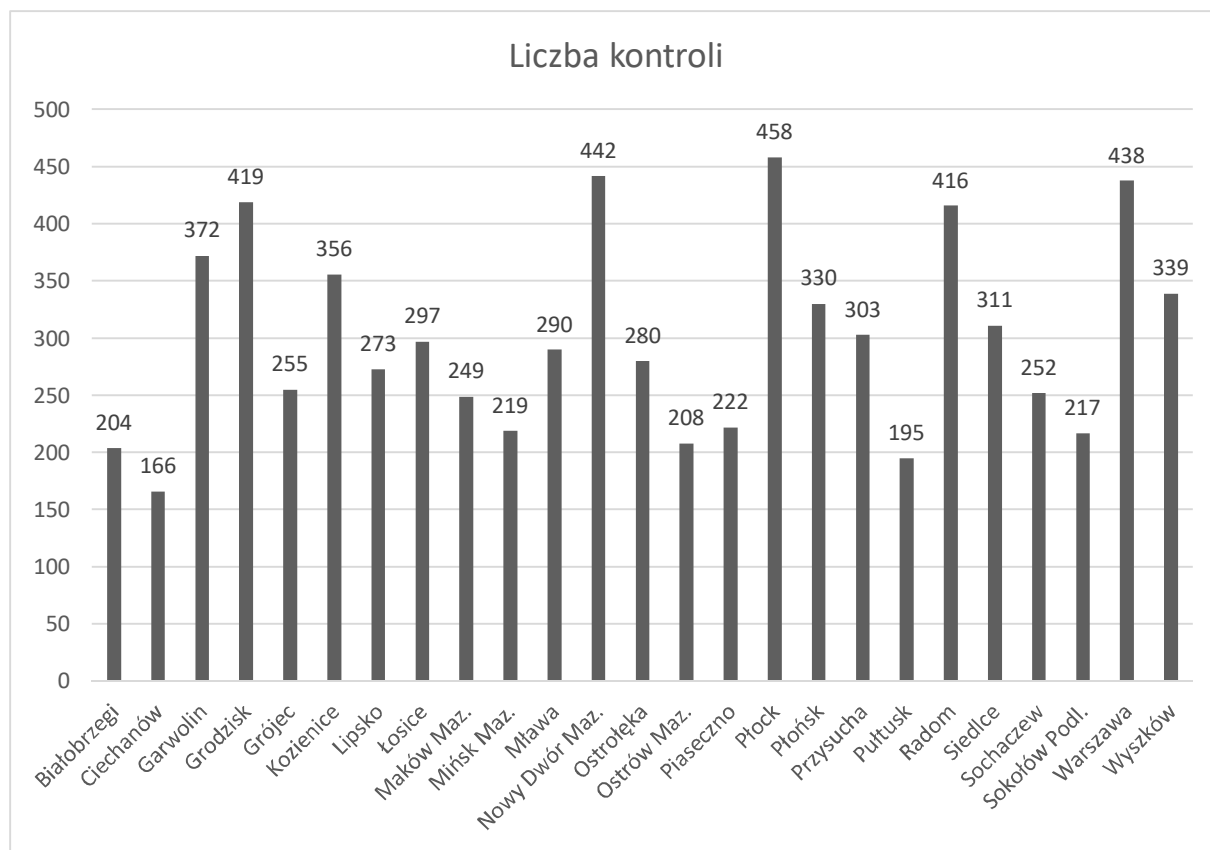
Najmniej kontroli wykonano w oddziałach: Ciechanów – 166 kontroli, Pułtusk – 195 kontroli oraz Białobrzegi – 204 kontroli

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące ilości przeprowadzonych kontroli w zakresie zdrowia roślin w 2019 r. w skali całego województwa zostały przedstawione w tabeli 1.1 oraz na wykresie 1.1.

Tabela 1.1 Zestawienie kontroli w zakresie zdrowia roślin (organizmy kwarantannowe) roślin produktów roślinnych i przedmiotów wykonanych w 2019 roku przez WIORiN w Warszawie.

L.p.	Oddział	Ogólna liczba kontroli (wizyty kontrolne)
1	Białobrzegi	204
2	Ciechanów	166
3	Garwolin	372
4	Grodzisk	419
5	Grójec	255
6	Kozienice	356
7	Lipsko	273
8	Łosice	297
9	Maków Maz.	249
10	Mińsk Maz.	219
11	Mława	290
12	Nowy Dwór Maz.	442
13	Ostrołęka	280
14	Ostrów Maz.	208
15	Piaseczno	222
16	Płock	458
17	Płońsk	330
18	Przysucha	303
19	Pułtusk	195
20	Radom	416
21	Siedlce	311
22	Sochaczew	252
23	Sokołów Podl.	217
24	Warszawa	438
25	Wyszków	339
WIORiN RAZEM		7 511

Wykres 1.1. Liczba kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do upraw i partii roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w poszczególnych oddziałach w 2019 roku.

Najwięcej kontroli przeprowadzono na ziemniaku. Kontrole prowadzono w kierunku występowania bakterii, *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka, *Ralstonia solanacearum* sprawcy śluzaka oraz pod kątem występowania chrząszcza *Epitrix tuberis*. Liczba przeprowadzonych kontroli zdrowotności w tym zakresie była zróżnicowana w poszczególnych oddziałach. Najwięcej takich kontroli przeprowadzono w Oddziale Płock, Nowy Dwór Mazowiecki i Warszawa. Najmniej kontroli wykonano w Oddziałach w Ciechanowie i Pułtusk.

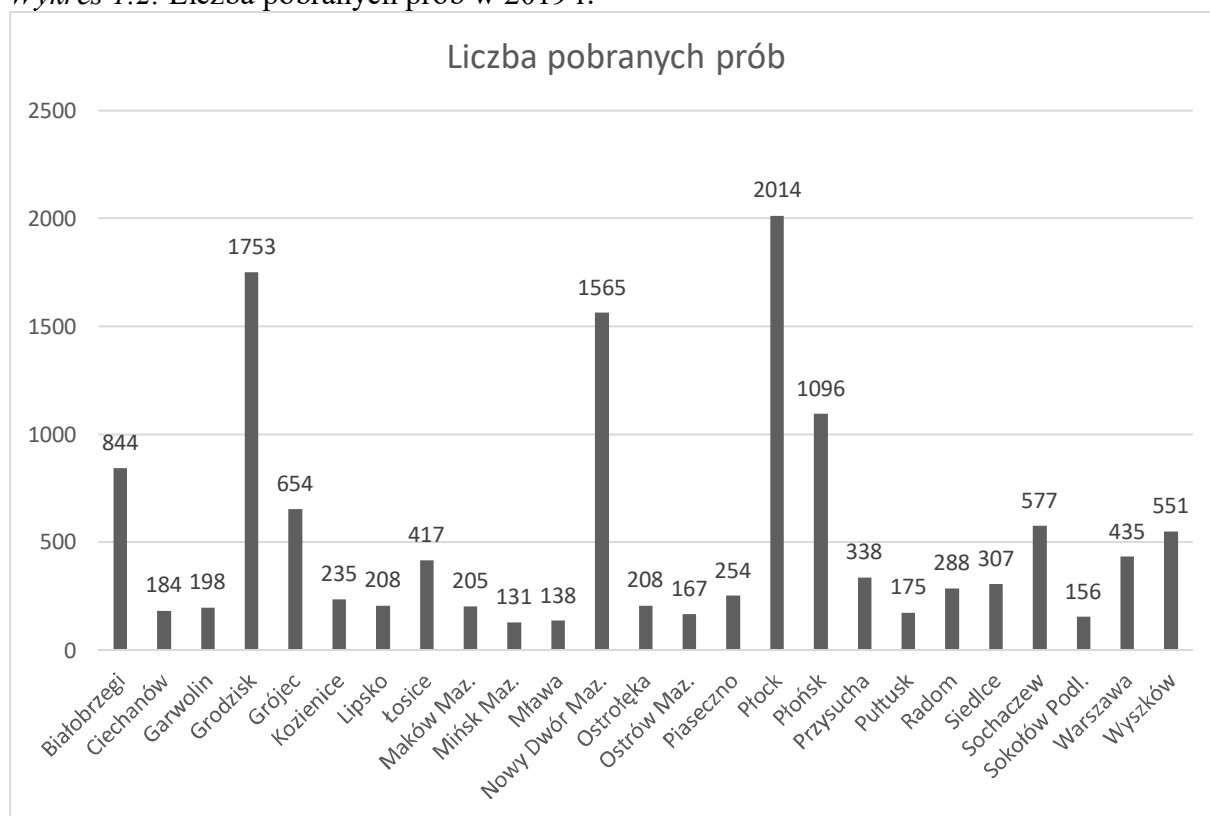
Ze względu na zagrożenie zawleczenia z Hiszpanii i Portugalii na terytorium Polski szkodnika ziemniaka *Epitrix tuberis* przeprowadzono kontrolę bulw ziemniaka pod kątem występowania tego szkodnika.

W związku z zagrożeniem występowania na terenie Unii Europejskiej nowego szkodnika drzew liściastych prowadzono kontrole w kierunku wykrycia *Anoplophora chinensis* jak również szkodnika roślin iglastych węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus*. Kontrole prowadzone były na materiale szkółkarskim jak również w drzewostanach leśnych i parkach. Ponadto aby dopełnić warunków eksportu polskich jabłek do Chińskiej Republiki Ludowej, zgodnie z podpisanym protokołem dotyczącym warunków eksportu, prowadzono kontrole zarejestrowanych sadów w kierunku występowania zarazy ogniowej *Erwinia amylovora*.

W 2019 r. podczas przeprowadzanych kontroli zdrowotności pobrano 13 358 prób do badań laboratoryjnych. Najwięcej prób pobrano w Oddziale w Płocku – 2014, w Grodzisku Mazowieckim – 1753, w Nowym Dworze Mazowieckim - 1565. Najmniej prób pobrano w Oddziałach: Mińsk Maz. – 131, Mława – 138, Sokołów Podl. – 156.

Na wykresie 1.2 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby pobranych prób.

Wykres 1.2. Liczba pobranych prób w 2019 r.

W 2019 roku w wyniku prowadzonych inspekcji i wykonanych analiz laboratoryjnych w miejscach produkcji na terenie województwa mazowieckiego stwierdzono ogółem występowanie 7 rodzajów organizmów kwarantannowych. Wykryto organizmy kwarantannowe w 130 miejscach produkcji: 119 - *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus*, 5 - *Globodera rostochiensis*, 2 - Plum pox virus, 1 – Apple proliferation mycoplasma, 1 – Chrysanthemum stunt viroid, 1 – *Opgona sacchari*, 1 – *Phytophthora ramorum*.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2019 roku na terenie województwa mazowieckiego stwierdzano obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* spp. *sepedonicus* sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka. Wyżej wymienioną bakterię stwierdzono w 119 miejscach produkcji. Najwięcej wykryć odnotowano na terenie Oddziału Płock, Kozienice, Mława i Płońsk, najmniej porażonych miejsc produkcji przez ten organizm kwarantannowy stwierdzono na terenie Oddziału Łosice, Mińsk Mazowiecki, Ostrów Mazowiecka, Piaseczno, Przysucha, Pułtusk, a nie stwierdzono go na terenie oddziału Warszawa (dane w tabeli 1.3).

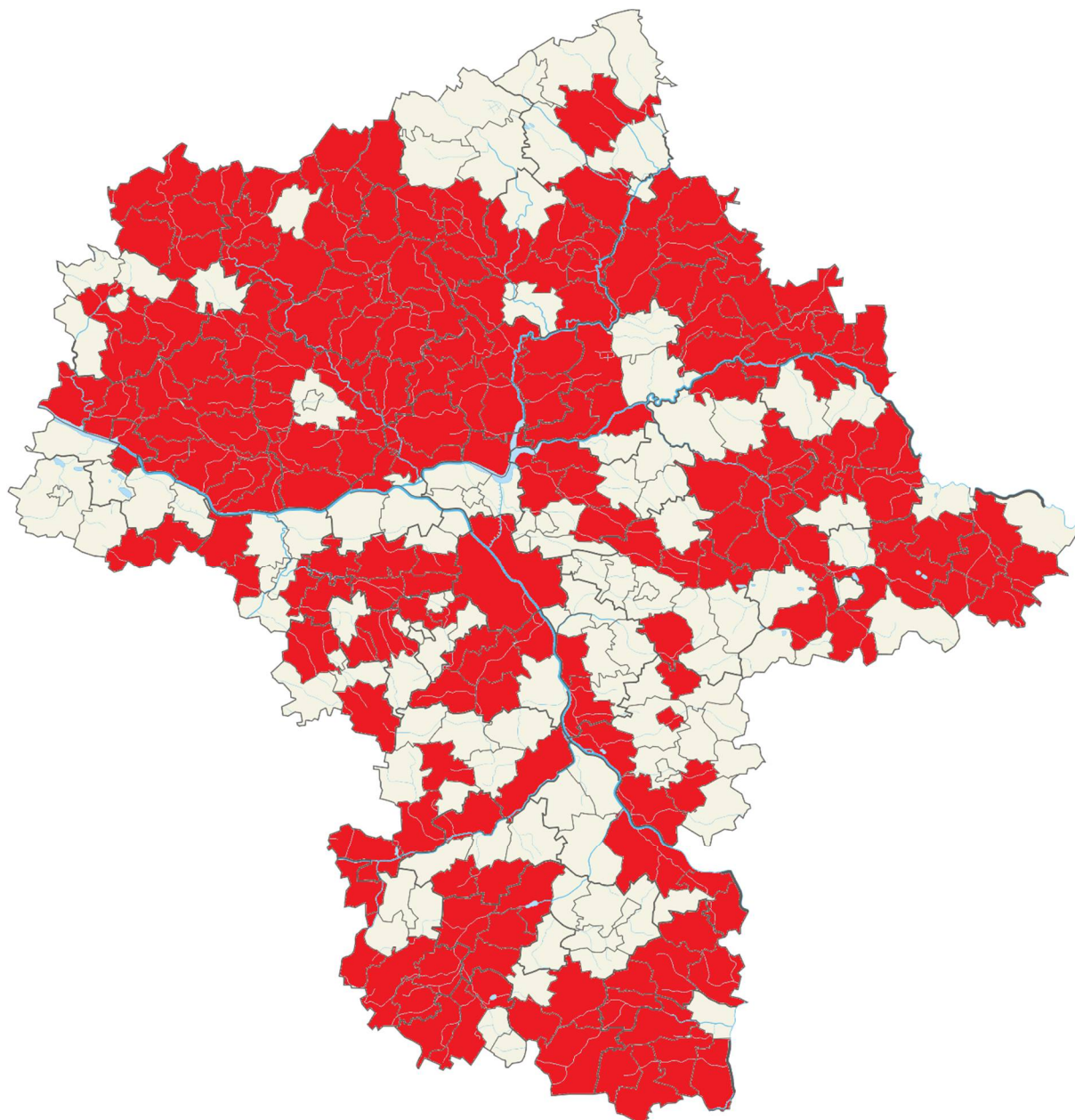
W przypadku nicieni - mątwik ziemniaczany (*Globodera rostochiensis*) w 2019 roku wykryto go w 5 miejscach produkcji. Dla porównania, w 2018 roku wykrycie ww. mątwika stwierdzono w 6 miejscach produkcji.

Szczegółowe dane o liczbie miejsc produkcji, gdzie wykryto w 2019 r. poszczególne organizmy kwarantannowe i regulowane przedstawia poniższa tabela 1.3.

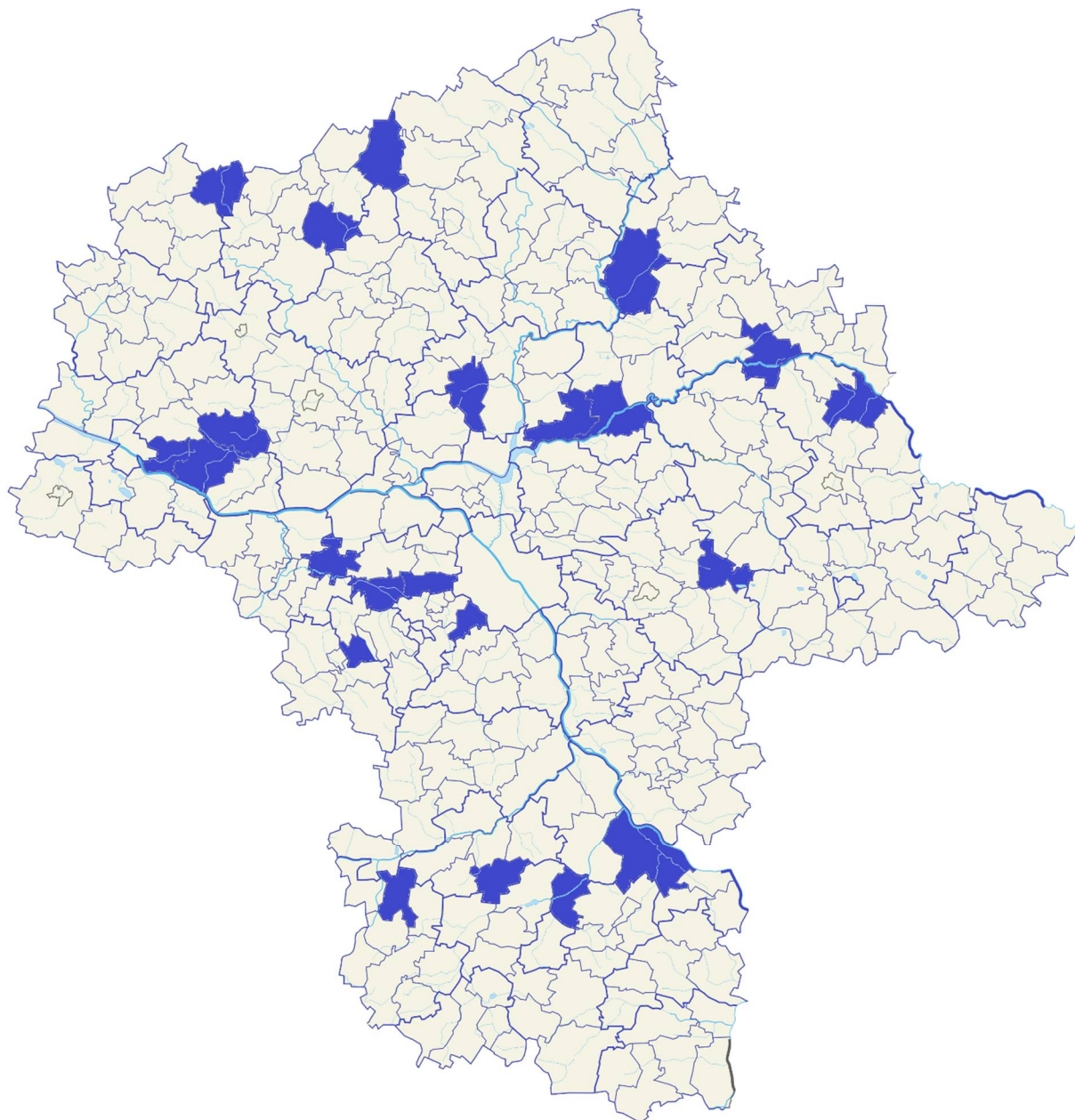
Tabela 1.3. Liczba miejsc produkcji, w których wykryto poszczególne organizmy kwarantannowe i regulowane w 2019 r.

Lp.	Organizm kwarantannowy	<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>	Apple proliferation mycoplasma	<i>Globodera rostochiensis</i>	Plum pox virus	<i>Chrysanthemum stunt viroid</i>	<i>Oopogona sacchari</i>	<i>Phytophthora ramorum</i>	RAZEM
1	Białobrzegi	4		1					5
2	Ciechanów	5							5
3	Garwolin	4	1						4
4	Grodzisk Mazowiecki	5		1		1	1	1	5
5	Grójec	5			1				3
6	Kozienice	9							9
7	Lipsko	7							7
8	Łosice	2							3
9	Maków Mazowiecki	5							4
10	Mińsk Mazowiecki	2							1
11	Mława	8							9
12	Nowy Dwór Mazowiecki	7							7
13	Ostrołęka	3							0
14	Ostrów Mazowiecka	2		1					3
15	Piaseczno	1							1
16	Płock	13			1				14
17	Płońsk	8							8
18	Przysucha	1							2
19	Pułtusk	2							2
20	Radom	3							3
21	Siedlce	7							7
22	Sochaczew	4							4
23	Sokołów Podlaski	5							5
24	Warszawa	0							2
25	Wyszków	7		2					7
	RAZEM	119	1	5	2	1	1	1	130

Mapa 1. Ogniska bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Mapa 2. Ogniska *Globodera rostochiensis* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego.

Zwalczanie organizmów kwarantannowych i regulowanych

W związku z wykryciem organizmów kwarantannowych i regulowanych w 2019 roku wydano 216 decyzji administracyjnych w sprawie zwalczania tych organizmów. Najwięcej decyzji wydano ze względu na wykrycie bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Cs).

Ze względu na obowiązki określone w decyzjach administracyjnych dotyczących zwalczania organizmów kwarantannowych i regulowanych oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się tych organizmów, pracownicy Inspekcji przeprowadzali kontrole w zakresie wykonania tych obowiązków przez producentów. W 2019 roku przeprowadzono 1020 kontroli wykonania decyzji.

Najwięcej takich kontroli przeprowadzono na terenie Oddziału w Kozienicach - 72 kontroli, w Łosicach – 71 kontroli, w Radomiu – 65 kontroli. Najmniej kontroli wykonania decyzji przeprowadzono na terenie Oddziału w Piasecznie – 9 kontroli, w Warszawie - 11 kontroli, oraz w Sochaczewie – 16 kontroli.

Łącznie w województwie mazowieckim w 2019 roku było 814 ognisk, które były objęte nadzorem Inspekcji w zakresie zwalczania organizmów kwarantannowych.

Tabela 1.4. Zestawienie liczby decyzji w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych i regulowanych w 2019 roku.

Lp.	Oddziały	Liczba decyzji administracyjnych w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych i regulowanych
1	Białobrzegi	5
2	Ciechanów	5
3	Garwolin	4
4	Grodzisk Mazowiecki	5
5	Grójec	4
6	Kozienice	9
7	Lipsko	10
8	Łosice	3
9	Maków Mazowiecki	4
10	Mińsk Mazowiecki	1
11	Mława	9
12	Nowy Dwór Mazowiecki	7
13	Ostrołęka	15
14	Ostrów Mazowiecka	3
15	Piaseczno	1
16	Płock	6
17	Płońsk	8
18	Przysucha	2
19	Pułtusk	2
20	Radom	6
21	Siedlce	7
22	Sochaczew	4
23	Sokołów Podlaski	5
24	Warszawa	0
25	Wyszków	9
	RAZEM	134

1.2. Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych

1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2019

W roku 2019 rejestracja, tj. ocena występowania ważnych gospodarczo chorób i szkodników roślin uprawnych wzorem roku ubiegłego, prowadzona była przez wszystkie 25 jednostkach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie. Dane z rejestracji tych organizmów są wykorzystywane do opracowania informacji o stanie zdrowotności upraw w roku sprawozdawczym. Zakres obserwowanych agrofagów (26 agrofagów) został ustalony w oparciu o strukturę roślin ważnych gospodarczo dla poszczególnych rejonów województwa. Wyniki obserwacji agrofagów, przekazywane są do Zakładu Metod Prognozowania i Rejestracji Agrofagów Instytutu Ochrony Roślin –

Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu. Stanowią materiał źródłowy dla tworzonej komputerowej bazy danych, pozwalają na uchwycenie dynamiki zmienności w nasileniu występowania poszczególnych agrofagów oraz stanowią podstawę dla prognozowania ich pojawu w latach następnych. Średni procent porażenia roślin uprawnych przez choroby i szkodniki w 2019 roku dla województwa mazowieckiego przedstawia tabela 1.6.

W sezonie wegetacyjnym na wybranych losowo plantacjach prowadzono obserwacje występowania organizmów niekwarantannowych oraz poziomu uszkodzeń wywołanych przez choroby i szkodniki.

W 2019 roku na terenie województwa mazowieckiego przeprowadzono 660 obserwacji na obecność organizmów niekwarantannowych z zakresu rejestracji i sygnalizacji zabiegów ochrony roślin.

Obserwacje w ramach rejestracji prowadzono na:

- Uprawach roślin rolniczych:
 - **Pszenica zwyczajna** (*Triticum aestivum*),
 - Mączniak prawdziwy zbóż i traw (pszenica)
 - Skrzypionki
 - **Kukurydza zwyczajna** (*Zea mays*),
 - Ploniarka zbożówka
 - Fuzarioza kolb kukurydzy
 - Omacnica prosowianka
 - **Ziemniak** (*Solanum tuberosum*),
 - Zaraza ziemniaka
 - Stonka ziemniaczana
 - **Rzepak** (*Brassica napus* var. *napus*),
 - Słodyszek rzepakowy
 - Chowacz podobnik
- Upraw roślin warzywnych:
 - **Cebula** (*Allium cepa*),
 - Mączniak rzekomy cebuli
 - **Ogórek** (*Cucumis sativus*),
 - Mączniak rzekomy dyniowatych
 - Bakteryjna kanciasta plamistość liści ogórka
 - **Kapusta głowiasta biała** (*Brassica oleracea*),
 - Mszyca kapuściana
 - Piętnówka kapustnica
 - Bielek kapustnik
 - **Marchew jadalna** (*Daucus carota*),
 - Połyśnica marchwianka
- Uprawach roślin sadowniczych:
 - **Jabłoń domowa** (*Malus domestica*),
 - Parch jabłoni
 - Kwieciak jabłkowiec
 - Owocówka jabłkóweczka
 - Owocnica jabłkowa
 - Mszyca jabłoniowa
 - **Śliwa domowa** (*Prunus domestica*),
 - Owocówka śliwkóweczka
 - **Wiśnia pospolita** (*Prunus cerasus*),
 - Nasionnica trześniówka
 - Brunatna zgnilizna drzew pestkowych

- **Truskawka** (*Fragaria ananassa*)
 - Kwieciak malinowiec
 - Szara pleśń truskawek
 - Biała plamistość liści truskawek

Obserwacje występowania organizmów niekwarantannowych wykorzystywane są również przy prowadzeniu sygnalizacji. Sygnalizacja terminów wykonywania zabiegów zwalczających agrofagi ma na celu wspomaganie decyzji posiadaczy roślin i produktów roślinnych o potrzebie i terminie wykonania takich zabiegów. Jednostki organizacyjne WIORiN informują podmioty o czasie i sposobie zwalczania agrofagów niekwarantannowych wydając komunikaty sygnalizacyjne umieszczane w Internetowym Systemie Sygnalizacji Agrofagów. W 2019 roku sygnalizacja prowadzona była w oparciu o 45 rodzajów komunikatów.

W związku z wytycznymi Głównego Inspektoratu w roku 2019, na 10 plantacjach zbóż żywielskich w każdym oddziale prowadzone były obserwacje, wynikające z realizacji porozumienia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Kontrole upraw na obecność patogenów wytwarzających mykotoksyny ukierunkowane były na monitoring plantacji zbóż w kierunku sporyszu zbóż i traw (*Claviceps purpurea*) oraz fuzariozy kłosów zbóż (*Fusarium spp.*). Na potrzeby wynikające z eksportu zbóż - monitoring plantacji prowadzony był na zbożach pod kątem śnieci (*Tilletia caries*, *Tilletia controversa*) oraz główki liściowej pszenicy (*Urocistis agropyri*). Monitoring przeprowadzony został na 250 plantacjach zbóż żywielskich w oparciu o metody opracowane przez IOR-PIB.

Tabela 1.6. Średni procent porażenia roślin uprawnych przez choroby i szkodniki w 2019 roku dla całego województwa (rejestracja agrofagów ważnych w woj. mazowieckim).

Lp.	agrofag	gatunek rośliny	% porażenia		stopień nasilenie	
			maksymalny	średni	maksymalny	średni
1	Mączniak prawdziwy zbóż i traw <i>Erysiphe graminis</i>	pszenica ozima	2	2	2	2
2	Fuzariozy zbóż <i>Fusarium spp.</i>	pszenica ozima	6	2	1	1
3	Skrzypionki <i>Lema ssp.</i>	pszenica ozima	2	1	2	1
4	Ploniarka zbożówka <i>Oscinis frit</i>	kukurydza	5	1	2	1
5	Omacnica prosowianka <i>Pyrausta nubilalis</i>	kukurydza	8	1	2	1
6	Zaraza ziemniaka <i>Phytophthora infestans</i>	ziemniak	60	5	2	1
7	Stonka ziemniaczana <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	ziemniak	70	8	2	1
8	Słodyszek rzepakowy <i>Meligethes aeneus</i>	rzepak ozimy	4	2	1	1
9	Chowacz podobnik <i>Ceutorrhynchus assimilis</i>	rzepak ozimy	7	4	1	1
10	Mączniak rzekomy dyniowatych <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	ogórek	5	2	2	1
11	Bakteryjna kanciasta plamistość ogórka	ogórek	5	2	2	1

Lp.	agrofag	gatunek rośliny	% porażenia		stopień nasilenie	
			maksymalny	średni	maksymalny	średni
	Pseudomonas syringae pv. lachrymans					
12	Mączniak rzekomy cebuli <i>Peronospora destructor</i>	cebula	4	3	1	1
13	Piętnówka kapustnica <i>Mamestra brassicae</i>	kapusta	5	3	1	1
14	Bielinek kapustnik <i>Pieris brassicae</i>	kapusta	20	4	3	1
15	Mszycy kapuściana <i>Brevicoryne brassicae</i>	kapusta	9	4	1	1
16	Połyśnica marchwianka <i>Psila rosae</i>	marchew	4	3	1	1
17	Parch jabłoni <i>Venturia inaequalis</i>	jabłoń - owoce	10	8	1	1
18	Parch jabłoni <i>Venturia inaequalis</i>	jabłoń - liście	25	8	1	1
19	Kwieciak jabłkowiec <i>Anthonomus pomorum</i>	jabłoń – pąki	10	3	1	1
20	Owocówka jabłkowieczka <i>Cydia pomonella</i>	jabłoń – owoce	5	1	1	1
21	Owocówka śliwkowieczka <i>Laspeyresia funebrana</i>	śliwa	9	4	1	1
22	Nasionnica trześniówka <i>Rhagoletis cerasi</i>	wiśnia	11	5	1	1
23	Brunatna zgnilizna drzew pestkowych <i>Monilinia laxa</i>	wiśnia	11	8	1	1
24	Kwieciak malinowiec <i>Anthonomus rubi</i>	truskawka	0	0	0	0
25	Biała plamistość liści truskawki <i>Mycosphaerella fragariae</i>	truskawka – liście	1	1	1	1
26	Szara pleśń truskawek <i>Botrytis cinerea</i>	truskawka-owoce	12	4	1	1

Legenda:

- procent porażenia tj. ilość roślin opanowanych, porażonych lub uszkodzonych przez agrofaga w stosunku do ogólnej ilości roślin obserwowanych,
- stopień nasilenia tj. liczebność agrofaga, nasilenia choroby lub uszkodzeń spowodowanych wystąpieniem organizmu niekwarantannowego (stopień nasilenia: słaby-1, średni-2, silny-3)

1.2.2. Działania podejmowane w ramach współpracy z placówkami naukowymi i badawczymi w 2019 roku.

W 2019 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontynuował współpracę z placówką naukowo-badawczą tj. Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, Zakładem Nasiennictwa i Ochrony Ziemiaka w Boninie. Zakres i rodzaj

podejmowanych działań był przydzielany wybranym Oddziałom w sposób umożliwiający najefektywniejsze wykonanie prac w ramach współpracy, a jednocześnie niewpływający na wykonywanie zadań ustawowych Inspekcji.

W ramach współpracy z IHAR Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddziały: Łosice, Maków Mazowiecki, Mława, Płońsk oraz Siedlce opracowywały ankiety dotyczące podstawowych agrofagów w uprawie ziemniaka, prognozowania pojawu łodygowej i liściowej formy zarazy ziemniaka oraz monitoringu form grzyba *Phytophthora infestans* odpornych na fenylamidy. W ramach tej współpracy pobierano również i przesyłano próby porażonych roślin do Zakładu Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka w Boninie, jednostki IHAR-PIB.

1.2.3. Działania podejmowane w ramach programu SURVEY

W ubiegłym roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie realizował przedstawiony przez GIORiN i pozytywnie zaakceptowany przez KE program kontroli występowania wybranych organizmów szkodliwych finansowany ze środków unijnych (potocznie nazywany SURVEY). Kontrola występowania agrofagów w 2019 r. obejmowała wszystkie najważniejsze uprawy, rośliny i naturalne siedliska i była ukierunkowana na różne uprawy i siedliska, w szczególności w okresie wegetacji. W niektórych przypadkach kontrole prowadzone były na etapie przechowywania, np. bulw ziemniaków.

Cele i korzyści programu to:

- zebranie informacji o stanie, rozmieszczeniu i liczebności poszczególnych organizmów szkodliwych na przestrzeni lat przez porównanie z latami ubiegłymi;
- podniesienie poziomu wiedzy o stanie zdrowia drzew iglastych i liściastych oraz innych nieuwzględnianych wcześniej upraw;
- rozpoznanie faktycznego rozmieszczenia organizmów szkodliwych znanych z występowania w kraju;
- stworzenie sieci nadzoru zdolnej do wczesnego wykrywania ognisk organizmów szkodliwych;
- zaangażowanie producentów, interesariuszy i społeczeństwa w procedurę nadzoru i podniesienie świadomości ryzyka, jakie niosą ze sobą organizmy szkodliwe;
- podniesienie poziomu wiedzy o nowych organizmach szkodliwych oraz niesionym przez nie ryzyku na poziomie krajowym i europejskim;

Wskaźnikami osiągnięcia celów są: liczba przeprowadzonych kontroli wzrokowych; liczba próbek pobranych i poddanych badaniu laboratoryjnemu; odczyty z ulepek feromonowych, liczba pozytywnych wyników badania próbek; liczba ognisk. Tworzone są również sprawozdania zawierające analizy porównawcze działań lustracyjnych i ich wyników w różnych latach.

Oczekiwane wyniki są następujące:

- w zakresie organizmów szkodliwych nie znanych z występowania w Polsce objętych przepisami UE - lustracje dostarczą rzetelnych danych o braku/obecności tych organizmów. Stwierdzenie występowania organizmu będzie podstawą do zintensyfikowania lustracji w latach kolejnych. W niektórych przypadkach, tzn. jeżeli dany organizm znany jest z występowania w Polsce, lustracje pozwolą ustalić jego faktyczne rozmieszczenie;
- w zakresie *Bursaphelenchus xylophilus* - lustracje podczas kontroli importowych pozwolą na ocenę ryzyka związanego z danym typem obrotu w celu monitorowania przestrzegania wymogów ISPM 15;

- w zakresie organizmów szkodliwych nieobjętych przepisami UE i nieznanymi z występowania w Polsce (np. wymienionych na liście alertowej EPP0) - lustracje pozwolą ustalić, czy takie organizmy występują w Polsce i jak duże zagrożenie stanowią;
- w zakresie organizmów szkodliwych dla ziemniaków - lustracje umożliwią dalsze badanie faktycznego rozmieszczenia tych organizmów w kraju.

Przeprowadzone kontrole i badania pod kątem organizmów szkodliwych wskazanych w programie objęte zostały dofinansowaniem unijnym.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, zrealizował program „SURVEY 2017” zgodnie z przyjętymi założeniami. Inspektorzy WIORiN prowadzili obserwacje w kierunku 39 organizmów szkodliwych, lustracje poszukiwawcze prowadzone były m.in. na drzewostanach iglastych i liściastych, drewnie, DMO oraz wybranych uprawach ogrodniczych i rolniczych. Na terenie województwa mazowieckiego wykonanych zostało 1971 kontroli (wykonanie planu w 100%) oraz pobrano 1760 prób do badań laboratoryjnych (wykonanie planu w 100%). W ramach programu, wykryte zostały 38 ognisk bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz kolejne 44 ognisk ww. bakterii w ramach równoległych badań prowadzonych pod kątem *Ralstonia solanacearum*. Na 250 (1 próba- 400 ml gleby) prób pobranych w kierunku *Globodera spp.* wykrycie nicieni miało miejsce 2 przypadkach. W ramach równoległych badań przeprowadzonych w kierunku *Synchytrium endobioticum* obecność *Globodera rostochiensis* stwierdzono w jednym przypadku.

1.3. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi

1.3.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego

W roku 2019 w jednostkach organizacyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydano łącznie 26 701 sztuk świadectw fitosanitarnych, w tym: 26 501 sztuk dla eksportu i 200 sztuk dla reeksportu. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano 38% wzrost ilości wydanych świadectw. Zestawienie kierunków eksportu w 2019 roku prezentuje tabela 1.7.

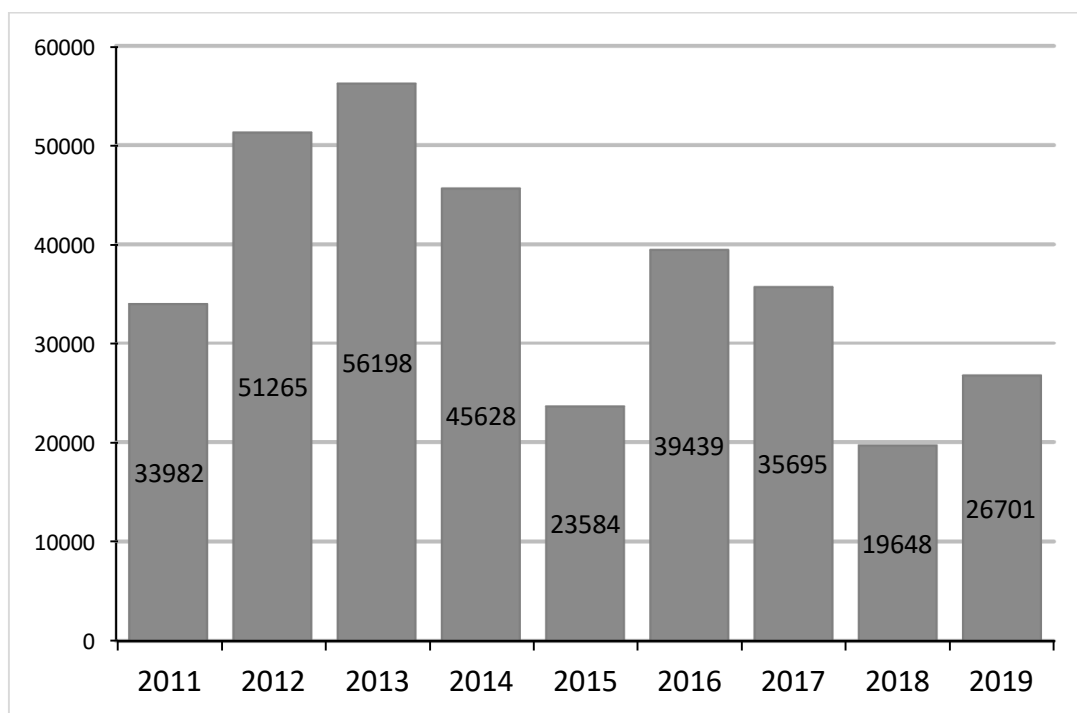
Tabela 1.7 Zestawienie kierunków eksportu w 2019 roku

Eksport w 2019 roku prowadzony był z następującymi państwami							
1	Algieria	18	Gwatemala	35	Kenia	52	Peru
2	Argentyna	19	Gwinea	36	Kuwejt	53	RPA
3	Australia	20	Hong-Kong	37	Kosowo	54	Serbia
4	Armenia	21	Indie	38	Kolumbia	55	Singapur
5	Azerbejdżan	22	Indonezja	39	K	56	Sri Lanka
6	Bangladesz	23	Irak	40	Macedonia	57	Stany Zjednoczone
7	Bahrajn	24	Islandia	41	Malezja	58	Tadżykistan
8	Białoruś	25	Japonia	42	Meksyk	59	Tajlandia

Eksport w 2019 roku prowadzony był z następującymi państwami							
9	Bośnia i Hercegowina	26	Jordania	43	Mjanmar	60	Tajwan
10	Brazylia	27	Kirgistan	44	Mongolia	61	Tunezja
11	Chile	28	Kanada	45	Mołdawia	62	Turcja
12	Chiny	29	Katar	46	Nepal	63	Turkmenistan
13	Egipt	30	Kazachstan	47	Nigeria	64	Ukraina
14	Federacja Rosyjska	31	Kirgistan	48	Norwegia	65	Uzbekistan
15	Filipiny	32	Kolumbia	49	Oman	66	Wenezuela
16	Etiopia	33	Korea Południowa	50	Pakistan	67	Wietnam
17	Gruzja	34	Królestwo Arabii Saudyjskiej	51	Paragwaj	68	ZEA

Liczbę wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2011–2019 przedstawia wykres 1.9.

Wykres 1.9. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2011–2019 (w sztukach).

W 2019 roku największą liczbę świadectw fitosanitarnych wystawiono w Oddziałach: w Grójcu (15 991 szt.), Płońsku (1 959 szt.) i Białobrzegach (1 950 szt.). Porównanie udziału poszczególnych oddziałów w ogólnej liczbie wystawionych w województwie mazowieckim świadectw przedstawia tabela 1.8.

Tabela 1.8. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych przez oddziały Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawa Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
1	Grójcu	15991	59,88
2	Płońsku	1959	7,37
3	Białobrzegach	1950	7,03
4	Łosicach	1719	6,44
5	Garwolinie	1496	5,60
6	Piasecznie	826	3,09
7	Grodzisku Mazowieckim	631	2,36
8	Warszawie	629	2,35
9	Sochaczewie	584	2,19
10	Siedlcach	255	0,96
11	Radomiu	222	0,83
12	Nowym Dworze Mazowieckim	206	0,77
13	Przysusze	76	0,28
14	Ciechanowie	55	0,21
15	Kozienicach	38	0,14
16	Płocku	27	0,10
17	Lipsku	20	0,07
18	Mińsku Mazowieckim	12	0,04
19	Sokołowie Podlaskim	3	0,01
20	Ostrołęce	2	0,01

Lp.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Warszawie Oddział w	Ilość wydanych świadectw	
		Szt.	% udział w ogólnej liczbie wystawionych w WIORiN Warszawa świadectw
21	Ostrowi Mazowieckiej	2	0,01
22	Warszawa WI	0	0,00
23	Makowie Mazowieckim	0	0,00
24	Mławie	0	0,00
25	Pułtusku	0	0,00
26	Wyszkowie	0	0,00
Razem		26701	100%

Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne zawiera tabela 1.9 oraz tabela 1.10

Tabela 1.9. Szczegółowe dane z ilości eksportowanych i reeksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w 2019 roku, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne.

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
inne rośliny / gałęzie z liśćmi, cięte kwiaty i inne / cięte kwiaty	0	1345960	0
inne rośliny / inne / korzenie	12,200		0
inne rośliny / inne / mech	0,020	0	0
inne rośliny / inne / porost	1,883	0	0
inne rośliny / inne / rosnące rośliny	15,942	78	0
inne rośliny / liście / liście	0.578	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / orzechy	32,046	0	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
inne rośliny / owoce i warzywa / ow. cytr. b. liści i szyp.	1730,598	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoc. pd. - inne	1151,789	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / owoce św.	434460,629	0	0
inne rośliny / owoce i warzywa / warz. św.	18590,205	0	0
inne rośliny / ziemniaki konsumpcyjne i przemysłowe / ziemniaki kons.	709,875	0	0
inne rośliny / ścięte drzewa z liśćmi / ścięte drzewa z liśćmi i gałęziami i szyszkami	0	4636	0
produkty / drewno i kora / drewno r. igl. okor.	2,163	10760	0
produkty / drewno i kora / drewno r. igl. z korą	2,167	0	0
produkty / drewno i kora / drewno r. liśc. okor.	56,936	0	1146,482
produkty / drewno i kora / kora	32,703	0	0
produkty / inne / inne	5143,581	53870	226,0
produkty / nasiona / nasiona	232,689	0	0
produkty / odpady pochodzenia roślinnego / pestki	0,002	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / liście susz.	67,936	0	0
produkty / pochodne produkty pochodzenia roślinnego / sód	8841,840	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania/ grzyby św.	4493,312	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / kasza	20,097	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mączka	3,088	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / mąka	129,021	0	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce mroż.	276,800	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / owoce susz.	150,168	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / płatki	163,745	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / susz	368,330	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. mroż.	19,800	0	0
produkty / produkty przechowywane niezdolne do kiełkowania / warz. susz.	19,897	0	0
Produkty/ziarno pasz./zairno pasz.	0,192	0	0
produkty / ziarno kons. / ziarno kons.	1,911	0	0
przedmioty / przedmioty / opakowania drewniane	0	53200	0
przedmioty / przedmioty / przedmioty	416,306	32	5390,500
rośl. do sadzenia / inne / rośl. doniczkowe	0	146684	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / drzewka	0	534991	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / nasiona	4,069	0	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / rośl. w kult. tkan.	0	1623087	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / podkładki wegetatywne	0	1702000	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / sadz. ukorz. b. podł.	0	372533	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / sadz. ukorz. z podł.	10,129	1235643	0
rośl. do sadzenia / mat.rozmn. / zrazy	0	3254	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwocebule	0	137430	0

Towar	Towar skontrolowany		
	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
rośl. do sadzenia / organy podziemne / bulwy	0,263	58611	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / cebule	0,213	681333	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / dymka	196,020	0	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / korzenie	0,000	270	0
rośl. do sadzenia / organy podziemne / kłącza	0,146	37568	0
Razem	477383,335	8003511	6762,982

Tabela 1.10. Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych w 2019 roku owoców i warzyw

Towar	Ilość wyeksportowanych w 2019 roku owoców i warzyw	
	tony	sztuki
Owoce (bez cytrusowych) Razem	434 460	0
Jabłko	410 310	0
Gruszka	21 212	0
Inne	2938	0
Warzywa Razem	18 590	0
Kapusta pekińska	4 357	0
Pomidor	4 022	0
Inne	10 211	0
Owoce (bez cytrusowych) i Warzywa Razem	453 050	0

1.3.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego

W 2019 r. wystawiono 17 notyfikacje w odniesieniu do przesyłek zaopatrzonych w świadectwa fitosanitarne wydane przez inspektorów WIORiN w Warszawie. Dane dotyczące

przyczyn zakwestionowania rodzaju zakwestionowanych towarów roślinnych oraz państw, których służby fitosanitarne dokonały zatrzymania, podano w tabeli 1.11.

Tabela 1.11. Zestawienie zakwestionowanych przesyłek ze wskazaniem przyczyn.

Kraj kwestionujący (Kraj przeznaczenia)	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań
Białoruś (Białoruś)	owoce świeże - mandarynki	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Ceratitis capitata</i>	1
Białoruś (Białoruś)	warzywa świeże – Kapusta głowiasta (reeksport)	wykrycie organizmu szkodliwego – <i>Frankliniella accidentalis</i>	1
Serbia (Serbia)	owoce świeże - jabłka	brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych	1
Białoruś (Białoruś)	owoce świeże - jabłka	brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych	14

1.3.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich

W 2019 roku inspektorzy Oddziału Granicznego w Warszawie poddali kontroli 6,94 ton i 15 631 416 szt. roślin i produktów roślinnych lub przedmiotów, podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej przy wprowadzaniu na terytorium Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Wydano:

- **664 decyzji administracyjnych zezwalających** na wprowadzenie na terytorium Polski (i innych państw UE) przede wszystkim:
 - rośliny do sadzenia (sadzonki roślin ozdobnych, rośliny akwariowe, rośliny w kulturach tkankowych, nasiona, organy podziemne, cebule, kłącza),
 - kwiaty cięte,
 - owoce i warzywa południowe,
 - liście *Ocimum spec.*
- **9 decyzji administracyjnych zakazujących** wprowadzenia na terytorium Polski (i innych państw UE) roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów z powodu:
 - braku świadectwa fitosanitarnego
 - braku właściwego oznakowania opakowań drewnianych
 - braku spełnienia warunku zadeklarowanego w świadectwie fitosanitarnym
 - niezgodności tożsamości roślin ze świadectwem fitosanitarnym

- obecności szkodników na roślinach

Dodatkowo w 2019 roku ocenie poddano (monitoring) **53** przesyłek z roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami, które nie podlegają granicznej kontroli fitosanitarnej. Przesyłki te, zawierały m.in. warzywa i owoce południowe, kwiaty cięte, nasiona kwiatów, warzyw i drzew, zieleń ciętą, liście, które nie należą do towarów regulowanych.

Tabela 1.12. Zestawienie liczby decyzji administracyjnych dotyczących postępowania z roślinami, produktami roślinnymi przedmiotami pochodzącymi z państw trzecich, wydanych w latach 2017 i 2018 i 2019.

Rodzaj decyzji	2017 rok	2018 rok	2019 rok
decyzje zezwalające na wprowadzenie na terytorium Polski (i państw UE)	646	693	664
decyzje zakazujące wprowadzenia na terytorium Polski (i państw UE)	4	5	9

Tabela 1.13. Asortyment i wolumen skontrolowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów.

Asortyment	Ilość towaru skontrolowana na granicy			W tym ilość towaru objęta decyzjami zezwalającymi			W tym ilość towaru objęta decyzjami zakazującymi		
	tony	sztuki	m ³	tony	sztuki	m ³	tony	sztuki	m ³
INNE ROŚLINY	5.25	3149225	0	5.24	3149225	0	0,1	0	0
CIĘTE KWIATY	0	3149225	0	0	3149225	0	0	0	0
LIŚCIE	5,13	0	0	5,12	0	0	0,1	0	0
OW. CYTR. B. LIŚCI I SZYP.	1.01	0	0	1.01	0	0	0	0	0
PRODUKTY	0,03	0	0	0,03	0	0	0	0	0
DREWNO I KORA	0,03	0	0	0,03	0	0	0	0	0
PRZEDMIOTY	0	78	0	0	54	0	0	24	0
OPAKOWANIA DREWNIANE	0	61	0	0	54	0	0	7	0
DREWNO SZTAWERSKIE	0	16	0	0	0	0	0	16	0
ROŚL. DO SADZENIA	1.65	12482113	0	1.41	12467172	0	0	14941	0
INNE	0	1369402	0	0	1354714	0	0	14688	0
ROŚL. AKWAR.	0	1367429	0	0	1352741	0	0	14688	0
MAT.ROZMN.	1.65	11095166	0	1.40	11094913	0	0	253	0
NASIONA	1.64	0	0	1.39	0	0	0	0	0
ROŚL. W KULT. TKAN.	0	514185	0	0	514185	0	0	0	0
SADZ. NIEUKORZ.	0	8970466	0	0	8970466	0	0	0	0
SADZ. UKORZ. B. PODŁ.	0	445396	0	0	445152	0	0	244	0
SADZ. UKORZ. Z PODŁ.	0	1165117	0	0	1165117	0	0	9	0

Asortyment	Ilość towaru skontrolowana na granicy			W tym ilość towaru objęta decyzjami zezwalającymi			W tym ilość towaru objęta decyzjami zakazującymi		
	tony	sztuki	m ³	tony	sztuki	m ³	tony	sztuki	m ³
ORGANY PODZIEMNE	0	17545	0	0	17545	0	0	0	0
BULWY	0	330	0	0	330	0	0	0	0
CEBULE	0	18	0	0	18	0	0	0	0
KORZENIE	0	17085	0	0	17085	0	0	0	0
KŁĄCZA	0	112	0	0	112	0	0	0	0
RAZEM	6,93	15631416	0	6,68	1561645 1	0	0,01	14965	0

1.4. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami w kraju oraz wewnątrz Unii Europejskiej

1.4.1. Urzędowa rejestracja przedsiębiorców oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów

W rejestrze przedsiębiorców, prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie ze względu na rolę fitosanitarną, (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.), zarejestrowanych było 7671 przedsiębiorców. Największa ilość zarejestrowanych przedsiębiorców znajduje się na terenach podległym następującym Oddziałom terenowym: Grodzisk Mazowiecki (1101), Płock (795), Płońsk (478) i Warszawa (421).

W dniu 14 grudnia ubiegłego roku miała miejsce zmiana prawa w zakresie zdrowia roślin. Zmiany wpłyną na produkcję roślinną i obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami, w tym także nasiennictwo i obrót materiałem siewnym.

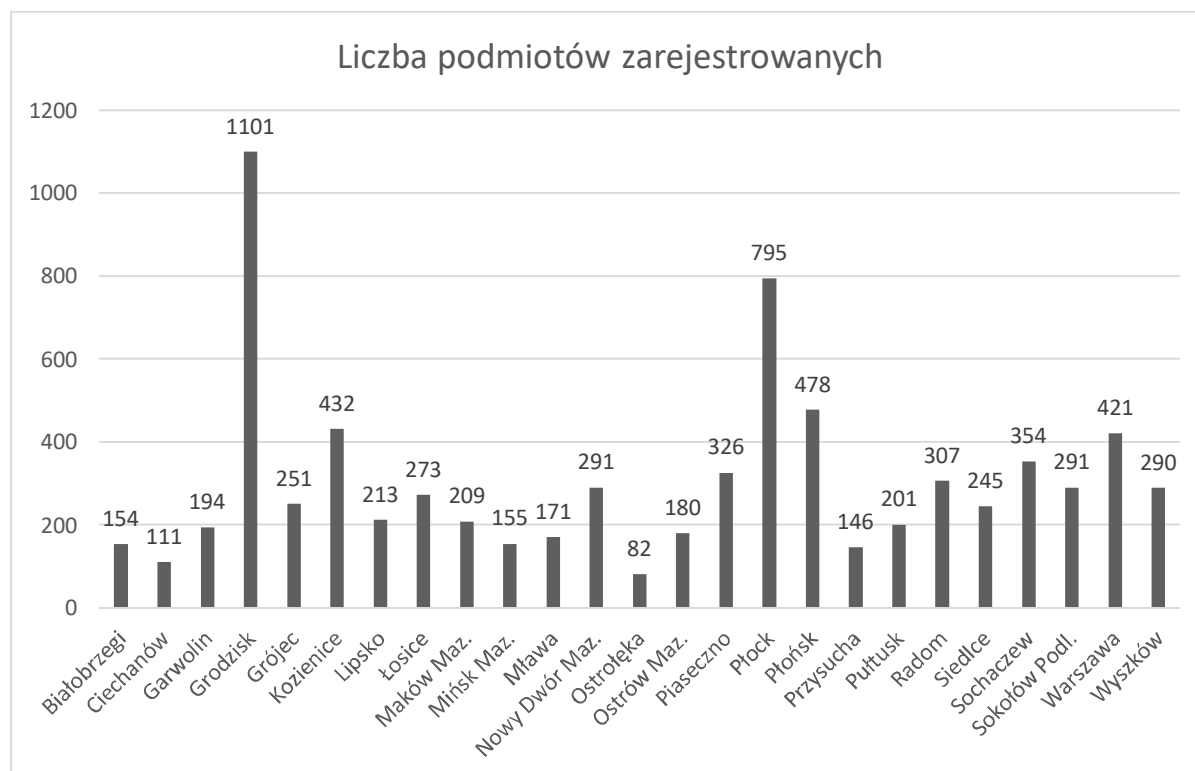
Podstawy prawne w tym zakresie zawarte zostały w rozporządzeniu PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO i RADY (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin oraz w rozporządzeniu PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin.

Zgodnie definicją zawartą w Rozp. 2016/2031, „podmiot profesjonalny” oznacza każdą osobę prawa publicznego lub prywatnego, zaangażowaną profesjonalnie w jedną lub większą liczbę następujących czynności w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, oraz ponoszącą za nie odpowiedzialność prawną: sadzenie, hodowla, produkcja, uprawa, mnożenie i utrzymywanie, wprowadzanie, przemieszczanie na terytorium Unii oraz wyprowadzanie poza terytorium Unii, udostępnianie na rynku, przechowywanie, gromadzenie, wysyłanie i przetwarzanie. Warunki dotyczące rejestracji i paszportowania odnoszą się do podmiotów profesjonalnych zaangażowanych w produkcję i obrót określonym materiałem roślinnym, w szczególności roślinami do sadzenia, w tym określonymi nasionami, należy zatem zakładać dalszy wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych.

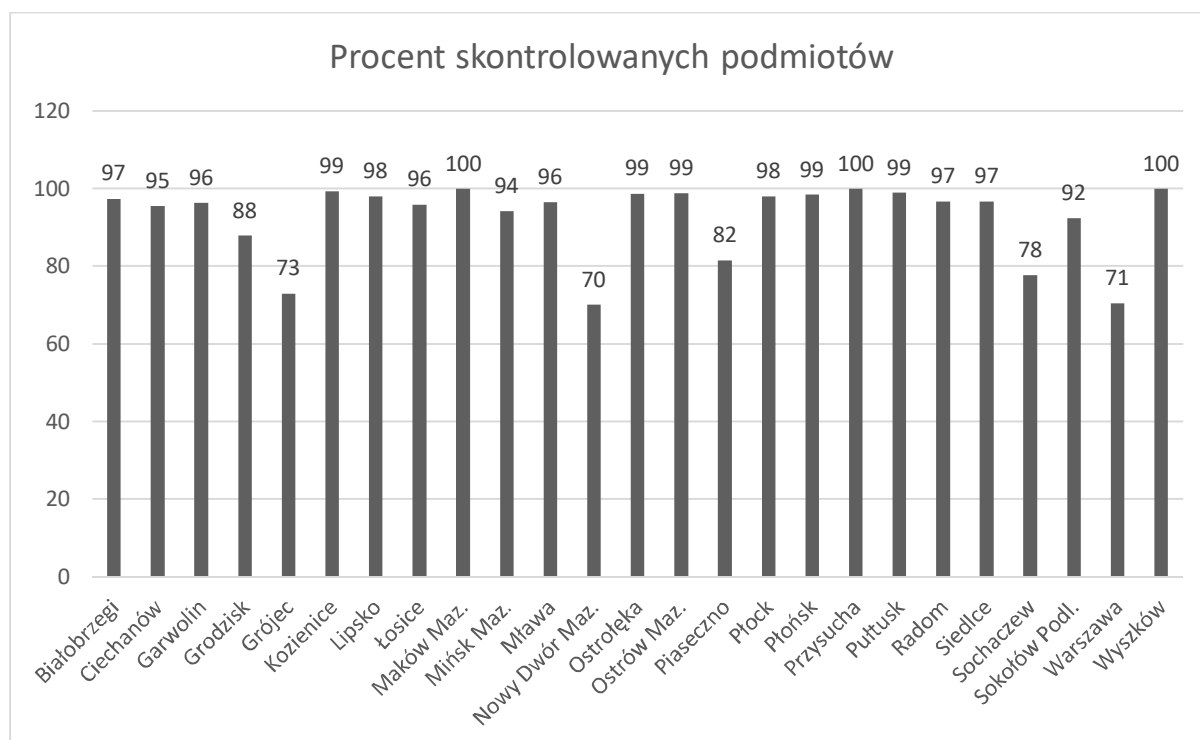
Liczbę podmiotów, wpisanych do urzędowego rejestru, prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, w podziale na poszczególne oddziały, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., przedstawia wykres nr 1.10.

Łącznie w okresie 01.01. – 31.12.2019 r. przeprowadzonych zostało 7163 kontroli urzędowych w zakresie spełnienia wymagań określonych w art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie roślin, które przeprowadzone zostały u 7005 podmiotów. Ogólnie na terenie województwa mazowieckiego przedmiotowe kontrole zostały przeprowadzone na poziomie 91% wszystkich zarejestrowanych. Procent przeprowadzonych kontroli dokumentów w poszczególnych oddziałach WIORIN w Warszawie przedstawia wykres nr 1.11

Wykres 1.10. Zestawienie liczby przedsiębiorców zarejestrowanych w poszczególnych oddziałach (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.)

Wykres 1.11. Procent skontrolowanych podmiotów w rozbiściu na oddziały.

Zgodnie z zasadami systemu nadzoru nad zdrowotnością roślin, obowiązującego w państwach członkowskich UE, rośliny, produkty roślinne i przedmioty uznane za stwarzające ryzyko przeniesienia organizmów kwarantannowych, mogą znajdować się w obrocie na rynku wspólnotowym tylko po ich zaopatrzeniu w tzw. „paszport roślin”. Paszport roślin gwarantuje, że opatrzona nim partia towaru roślinnego spełnia ustalone przepisami specjalne wymagania fitosanitarne (jest wolna od organizmów kwarantannowych i tzw. regulowanych), a ponadto, że została wyprodukowana przez urzędowo zarejestrowanego producenta, którego miejsce produkcji było regularnie kontrolowane przez służbę ochrony roślin i nasiennictwa. W roku sprawozdawczym Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 245 021 szt. paszportów roślin, w tym w oddziałach terenowych wystawiono 163 960 sztuk paszportów. Oddział Graniczny wystawił 3 675 sztuk paszportów roślin. Tabela nr 1.14 przedstawia liczbę wydanych paszportów w rozbięciu na oddziały.

Tabela 1.14. Liczba wydanych paszportów roślin (stan na 31.12.2019 r.) w rozbięciu na oddziały.

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
1	WI Warszawa	81 061
2	Nowy Dwór Mazowiecki	58 207
3	Grodzisk Mazowiecki	21 120
4	Warszawa	17 103
5	Płońsk	13 896
6	Płock	11 046
7	Piaseczno	10 379
8	Grójec	6 063
9	Wyszaków	4 174
10	Oddział Graniczny	3 675

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
11	Ostrołęka	2 978
12	Sokołów Podlaski	2 958
13	Przysucha	2 956
14	Ciechanów	1 976
15	Białobrzegi	1 511
16	Sochaczew	951
17	Garwolin	879
18	Pułusk	797
19	Kozienice	773
20	Radom	726
21	Mińsk Mazowiecki	694
22	Maków Mazowiecki	552
23	Lipsko	233
24	Łosice	173
25	Ostrów Mazowiecka	107
26	Mława	26
27	Siedlce	7
	RAZEM	245 021

1.4.2. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej

W 2019 roku służby fitosanitarne innych krajów członkowskich Unii Europejskiej zakwestionowały 2 przesyłki roślin i produktów roślinnych polskiego pochodzenia, przemieszczanych w ramach obrotu wspólnotowego. Zestawienie zakwestionowanych towarów i przyczyny ich zakwestionowania przedstawia poniższa tabela 1.15.

Tabela 1.15. Zestawienie przesyłek roślin lub produktów roślinny, polskiego pochodzenia zakwestionowanych przez służby ochrony roślin innych państw członkowskich Unii Europejskiej (ze wskazaniem przyczyny zakwestionowania)

Kraj kwestionujący	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań	Postępowanie
Rumunia	Rośliny: <i>Prunus avium</i> <i>Prunus persica</i> <i>Prunus domestica</i>	Podmiot wysyłający nie dołączył do przesyłki paszportów roślin właściwych dla strefy chronionej dla <i>Erwinia amylovora</i>	1	W przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające. Skontrolowano dokumentację prowadzoną przez podmiot – w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego

Kraj kwestionujący	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań	Postępowanie
	<i>Pyrus</i>			nie stwierdzono nieprawidłowości.
Rumunia	bulwy ziemniaka	Podmiot wysyłający nie dołączył do przesyłki zaświadczenia potwierdzającego, że w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych w bulwach ziemniaków, nie stwierdzono występowania bakterii <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> .	1	W przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające w wyniku, którego ustalono, że podmiot wysyłający naruszył przepisy prawa. Na kontrolowanego nałożona została kara pieniężna w kwocie 5000 zł. .

W wyniku działań kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów WIORiN w Warszawie stwierdzono w obrocie nieoznakowane ziemniaki pochodzące z Rumunii. Na zakwestionowaną partię wystawiony został dokument notyfikacyjny. Drugą zakwestionowaną przesyłką były rośliny *Lavendula stoechas* i *Coffea arabica*, które zostały przemieszczone na terytorium Polski, zaopatrzone w paszporty roślin niezgodne z wymaganiami obowiązujących przepisów prawa. Stosowna informacja została przekazana do GIORiN.

1.4.3. Nadzór nad wykorzystaniem organizmów kwarantannowych lub porażonych/zakazanych materiałów roślinnych w pracach naukowo – badawczych lub pracach nad tworzeniem nowych odmian roślin uprawnych

Prowadzenie prac naukowo-badawczych oraz prac nad tworzeniem nowych odmian roślin uprawnych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych oraz materiałów roślinnych porażonych lub niespełniających ustalonych wymagań zdrowotnościowych lub też takich materiałów roślinnych, których nie wolno wprowadzać i przemieszczać na obszarze Wspólnoty, wymaga uzyskania pozwolenia Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa [art. 33 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin (Dz. U. z 2019 poz. 972 ze zm.)]. Podczas prowadzenia tego rodzaju prac wymagane jest spełnienie określonych warunków organizacyjno-technicznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa fitosanitarnego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2019 roku prowadził nadzór nad pięcioma podmiotami prowadzącymi prace naukowo – badawcze.

Tabela 1.16. Wykaz jednostek prowadzących prace naukowo badawcze na terenie województwa mazowieckiego.

Lp.	Nazwa Podmiotu	Przedmiot pozwolenia	Data obowiązywania decyzji
1	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Rolnictwa i Biologii, Katedra Botaniki, ul. Nowoursynowska 159, bud. 37, 02-776 Warszawa	wykorzystanie nicieni <i>Globodera rostochiensis</i> , <i>Globodera pallida</i> ,	31.12.2020 r.
2	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, 05-870 Błonie – Oddział w Młochowie	wykorzystanie bakterii <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	31.12.2026 r.
3	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, 05-870 Błonie - Oddział w Jadwisinie	wykorzystanie bakterii <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	31.12.2020 r.
4	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, 05-870 Błonie - Pracownia Chorób Ziemniaka w Radzikowie	wykorzystanie - 25 szczepów bakterii <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> - 7 patotypów (patotyp: 1(D ₁), 6 (O ₁), 18 (T ₁), Ch ₁ , M ₁ , 2 (G ₁), grzyba <i>Synchytrium endobioticum</i> - 20 szczepów rasy 3 biowar 2 bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i> - 2 gatunków nicieni <i>Globodera rostochiensis</i> (patotyp: Ro1, Ro2, Ro3, Ro4, Ro5) i <i>Globodera pallida</i> (patotyp: Pa1, Pa2, Pa3)	31.12.2026 r.
5	Wydział Biologii Instytutu Mikrobiologii Zakład Genetyki Bakterii Ul. Miecznikowa 1 02-096 Warszawa	wykorzystanie gleby arktycznej z Norwegii	31.12.2022 r.
6	Instytut Biochemii i Biofizyki PAN ul. Pawińskiego 5a, 02-106 Warszawa	wykorzystanie gleby i osadów jeziornych pochodzących z Wyspy Króla Jerzego	30.06.2020 r.

Lp.	Nazwa Podmiotu	Przedmiot pozwolenia	Data obowiązywania decyzji
7	Centrum Nauk Biologiczno – Chemicznych Uniwersytetu Warszawskiego Ul. Żwirki i Wigury 101 02-089 Warszawa	Wykorzystanie gleby z Iranu, USA, Kanady, Mongolii, Tadżykistanu	31.12.2021 r.

W 2019 roku Dział Nadzoru Fitosanitarnego przeprowadził kontrolę u każdego z wymienionych powyższej podmiotów, celem sprawdzenia bezpieczeństwa fitosanitarnego prowadzonych prac. W czasie kontroli stwierdzona została 1 nieprawidłowość, podmiotowi kontrolowanemu wydane zostały zalecenia pokontrolne.

1.4.4. Działania podjęte w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zdrowia roślin, które skutkowały nałożeniem 84 mandatów na łączną kwotę 25 600 zł i 8 decyzji o opłacie sankcyjnej na łączną kwotę 33 850 zł. Zestawienie nałożonych mandatów i decyzji sankcyjnych zostało przedstawione w tabeli 1.17

Tabela 1.17. Zestawienie liczby wydanych decyzji sankcyjnych i mandatów.

Lp.	Oddziały	Liczba wydanych decyzji sankcyjnych	Liczba grzywien – mandaty
1	Białobrzegi		
2	Ciechanów		1
3	Garwolin		1
4	Grodzisk Mazowiecki	3	26
5	Grójec		7
6	Kozienice		
7	Lipsko		1
8	Łosice		
9	Maków Mazowiecki		
10	Mińsk Mazowiecki		1
11	Mława		6
12	Nowy Dwór Mazowiecki		1

Lp.	Oddziały	Liczba wydanych decyzji sankcyjnych	Liczba grzywien – mandaty
13	Ostrołęka		
14	Ostrów Mazowiecka		
15	Piaseczno		3
16	Płock		4
17	Płońsk		1
18	Przysucha		
19	Pułtusk		4
20	Radom	1	1
21	Siedlce		
22	Sochaczew		1
23	Sokołów Podlaski	3	
24	Warszawa	1	25
25	Wyszków		1
	RAZEM	8	84

2. Nadzór nad ochroną roślin i techniką

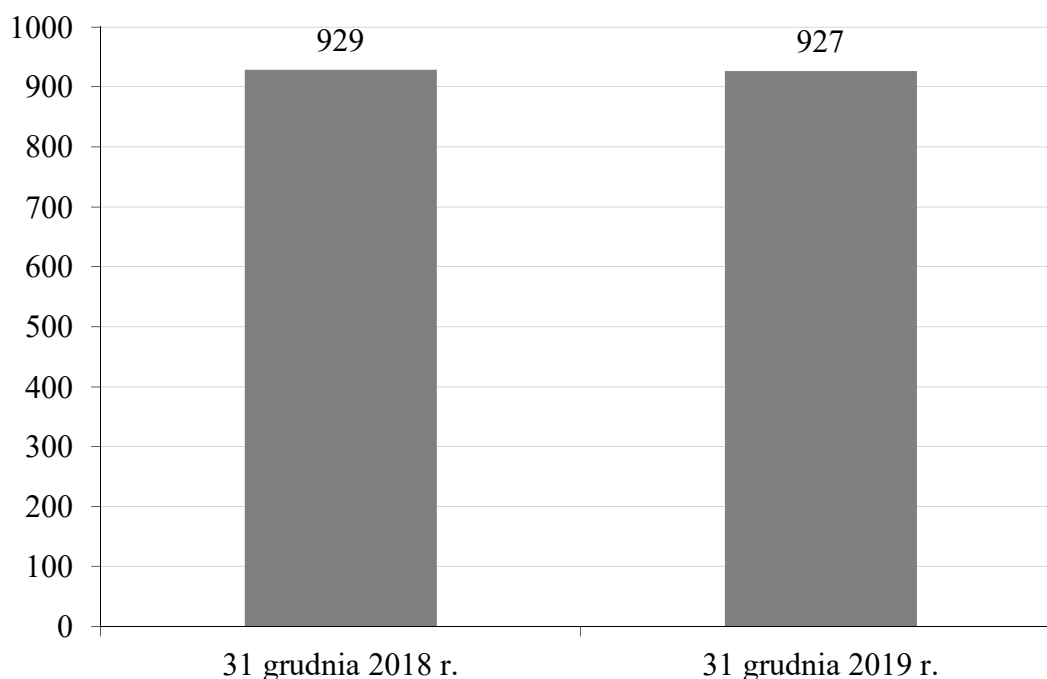
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin

2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków

Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin i w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Polega na wpisywaniu przedsiębiorców prowadzących przedmiotową działalność do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

W rejestrze przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, według stanu na 31.12.2019 r. znajdowało się 866 przedsiębiorców. Wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowanie tych środków na terenie woj. mazowieckiego prowadzone było w 927 punktach (w tym konfekcjonowanie w 11 punktach).

Wykres 2.1. Liczba punktów wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki.

W 2019 roku liczba punktów wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu zmalała o 2, natomiast miejsc konfekcjonowania środków ochrony roślin zmalała o 5 punktów.

Szczegółowe zestawienie punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie prezentuje tabela 2.1.

Tabela 2.1. Punkty wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków zlokalizowane na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.)

L.p.	Oddział	Ogółem	W tym:			
			Konfekcjonowanie	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna	
					dla użytkowników profesjonalnych i nieprofesjonalnych	wyłącznie dla użytkowników nieprofesjonalnych
1	Białobrzegi	13	0	0	13	0
2	Ciechanów	26	0	0	26	0
3	Garwolin	21	0	3	18	0
4	Grodzisk Maz.	88	4	29	45	10
5	Grójec	77	5	4	68	0
6	Kozienice	21	0	0	21	0
7	Lipsko	16	0	0	15	1
8	Łosice	13	0	0	12	1
9	Maków Maz.	38	0	0	38	0
10	Mińsk Maz.	21	0	0	21	0
11	Mława	23	0	0	23	0
12	Nowy Dwór Maz.	40	1	0	39	0
13	Ostrołęka	31	0	1	30	0
14	Ostrów Maz.	29	0	2	27	0
15	Piaseczno	32	0	0	32	0
16	Płock	85	0	3	82	0
17	Płońsk	34	0	1	33	0
18	Przysucha	26	0	0	26	0
19	Pułtusk	19	0	0	17	2
20	Radom	62	0	0	54	8
21	Siedlce	23	0	0	23	0
22	Sochaczew	40	0	3	37	0
23	Sokołów Podlaski	33	0	2	27	4
24	Warszawa	101	1	3	97	0
25	Wyszaków	15	0	0	11	4
Razem		927	11	51	835	30

W stosunku do ogólnej liczby 927 punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki, 49 z nich, tj. 5,29 % prowadzi sprzedaż hurtową. Najwięcej hurtowni znajduje się na terenie działania Oddziału w Grodzisku Mazowieckim (29 hurtowni). Zarejestrowanych punktów sprzedaży detalicznej jest 835, najwięcej na terenie działania Oddziału w Warszawie (97 sklepów).

2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 5/2018 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z

okresu od 01.01.2018 r. do 28.02.2018 r. oraz w Zarządzeniu nr 9/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin w odniesieniu do kontroli z okresu od 14.05.2019 r. do 31.12.2019 r.

Zgodnie z cytowanymi zarządzeniami wykonywane kontrole zostały podzielone na rodzaje kontroli typu: A, B, C, D, których szczegółowy zakres przedstawia poniższa tabela.

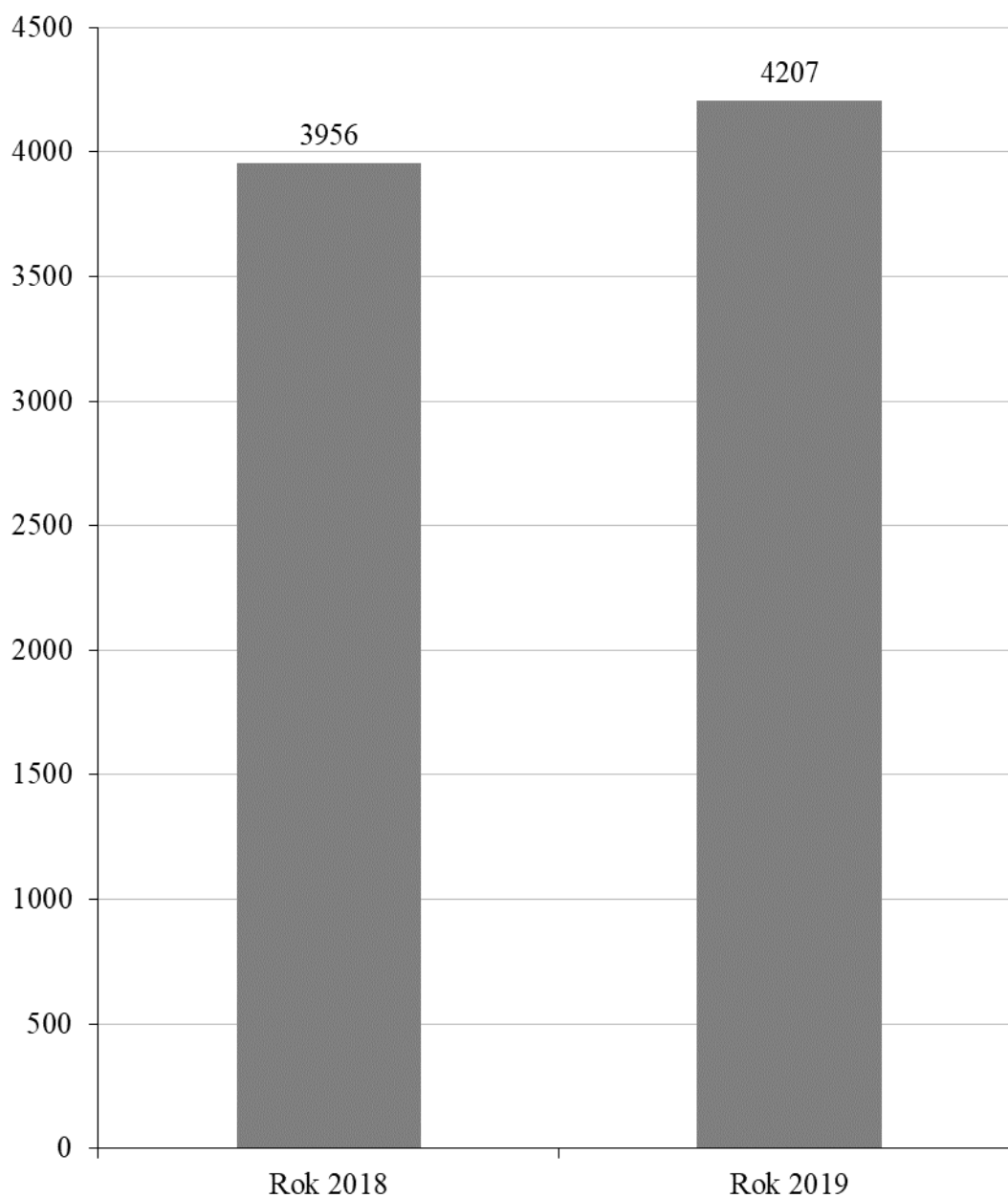
Tabela 2.2. Rodzaj i ilość przeprowadzonych kontroli i rekontroli w 2019 r.

Rodzaj kontroli	Kontrole	Rekontrole	Ogółem	%
A - w punktach konfekcjonowania środków ochrony roślin, w hurtowniach, magazynach, punktach obrotu detalicznego, na targowiskach i w innych miejscach gdzie są lub mogą być wprowadzane do obrotu środki ochrony roślin i zaprawiony materiał siewny	970	7	977	22,7
B - w gospodarstwach prowadzących towarową produkcję roślinną, w magazynach produktów rolnych, w strefach ochronnych źródeł i ujęć wody, na terenie uzdrowisk, otulin parków narodowych i rezerwatów oraz w innych miejscach, gdzie stosowanie środków ochrony roślin może być ograniczone lub zabronione	3201	29	3230	75,0
C - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy	46	0	46	1,1
D - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do przeprowadzania szkoleń ustawowych	50	0	50	1,2
Razem	4267	36	4303	100,0

W okresie sprawozdawczym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowaniem tych środków oraz stosowaniem środków ochrony roślin pracownicy inspekcji przeprowadzili **4303 kontrole**, w tym **36** kontrole sprawdzających. W odniesieniu do roku poprzedniego łącznie wykonano o 183 kontrole więcej, to jest o 4,25%. Większa liczba kontroli wynika w szczególności z większej liczby przyporządkowanych w 2019 r. do woj. mazowieckiego kontroli upraw, wskazanych na podstawie wytycznych określonych w podstawach statystycznych, przekazywanych przez Głównego Inspektora.

Wśród wykonanych **4303** kontroli, podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział tj. **3230** mają kontrole przeprowadzone w miejscach stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu B), co stanowi 75,0% wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2019 roku. Natomiast kontrole w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków (kontrole typu A), w ilości 977, stanowią 22,7% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. Pozostałe kontrole typu C, D stanowią odpowiednio 1,1% i 1,2%.

Wykres 2.2. Porównanie ogólnej liczby kontroli typu A i typu B w latach 2018 i 2019.

Wzrost łącznej liczby kontroli typu A i B w okresie sprawozdawczym 2019 r. w odniesieniu do roku 2018, wynika z wykonania większej liczby kontroli typu B (kontrole stosowania środków ochrony roślin prowadzone były w oparciu o wytyczne określone w podstawach statystycznych na dany rok).

Tabela 2.3. Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2019 roku oraz ich wyniki w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie oraz DORiT

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	138	0	0	10	1
2	Ciechanów	143	0	0	1	0
3	Garwolin	158	6	0	10	0
4	Grodzisk Maz.	191	1	0	19	4
5	Grójec	341	0	0	25	1
6	Kozienice	126	4	0	5	1
7	Lipsko	145	0	0	11	0
8	Łosice	108	1	0	4	0
9	Maków Maz.	200	1	0	15	1
10	Mińsk Maz.	150	0	0	10	0
11	Mława	161	6	0	15	0
12	Nowy Dwór Maz.	115	5	0	14	0
13	Ostrołęka	156	0	0	5	0
14	Ostrów Maz.	140	1	0	1	1
15	Piaseczno	139	4	0	18	0
16	Płock	303	2	0	2	1
17	Płońsk	116	1	0	6	0
18	Przysucha	178	0	0	7	0
19	Pułtusk	125	2	0	4	0
20	Radom	223	0	1	13	0
21	Siedlce	242	0	0	5	0
22	Sochaczew	201	0	0	19	0
23	Sokołów Podl.	86	1	0	3	1
24	Warszawa	285	1	0	95	3
25	Wyszaków	133	0	0	5	0
26	DORiT*	0	0	0	0	3
Razem:		4303	36	1	322	17

*Dział Ochrony Roślin i Techniki Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

W wyniku działań kontrolnych z zakresie kontroli typu A, B, C, D nałożono 322 mandaty karne na łączną kwotę **88.650,00 zł.**

Najwięcej kontroli przeprowadzono w oddziałach: Grójec (341), Płock (303) oraz Warszawa (285), natomiast najmniej w oddziałach: Sokołów Podlaski (86), Łosice (108).

Zestawienie poszczególnych rodzajów kontroli i nałożonych sankcji karnych przedstawia się następująco:

Tabela 2.4. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji w rozbiciu na poszczególne rodzaje kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność				
			wnioski do sądu	mandaty	decyzje o opłacie sankcyjnej	decyzje w zakresie określenia opłaty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzenia analiz laboratoryjnych	inne decyzje wydane w zakresie obrotu i stosowania środków w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości
A	977	7	1	52	9	3	5
B	3230	29	0	270	0	0	0
C	46	0	0	0	0	0	0
D	50	0	0	0	0	0	0
Razem	4303	36	1	322	9	3	5

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono podczas przeprowadzania kontroli typu B mających na celu sprawdzenie prawidłowości stosowania środków ochrony roślin.

Realizacja zaleceń pokontrolnych została sprawdzona w trakcie 36 rekontroli. Najwięcej rekontroli (29) przeprowadzono z zakresu kontroli typu B, co stanowi 80,56% wszystkich kontroli sprawdzających. Mandaty za nieprawidłowe stosowanie środków ochrony roślin stanowią 83,85% wszystkich nałożonych mandatów.

Kontrole typu A

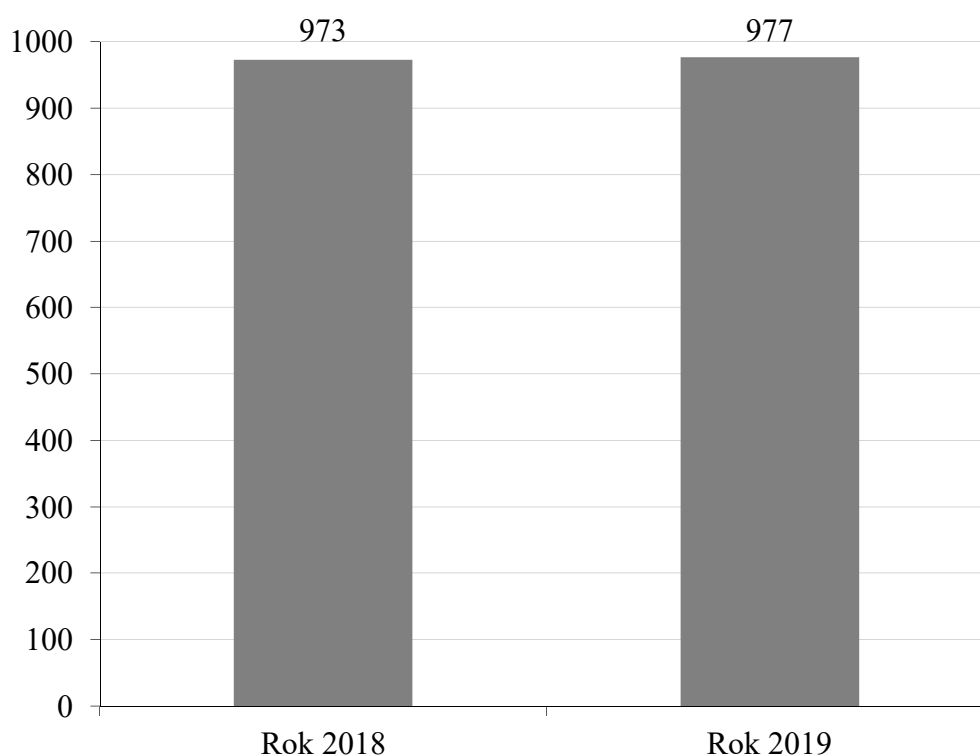
W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin inspekcja objęła czynnościami kontrolnymi miejsca, w których jest lub mogła być prowadzona działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków. Ponadto

kontrolowano podmioty będące producentami środków ochrony roślin oraz posiadaczy zezwoleń i/lub pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu.

W 2019 r. przeprowadzono 977 takich kontroli, w tym 7 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Ogólna liczba kontroli typu A w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 0,4%, co oznacza utrzymanie na niemal niezmiennym poziomie. Odnotowano niewielki spadek liczby przeprowadzonych kontroli planowanych (z 571 w 2018 r. na 563 w 2019 r.) przy jednoczesnym wzroście działań interwencyjnych w związku z podejrzeniem wprowadzenia do obrotu środków ochrony roślin niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa / podrobionych środków ochrony roślin, kontroli reklamy środków ochrony roślin (z 396 w 2018 r. na 407 w 2019 r.).

Wykres 2.3. Liczba kontroli i rekontroli w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu, przemieszczaniem, składowaniem, konfekcjonowaniem, reklamą tych środków w latach 2018 i 2019.

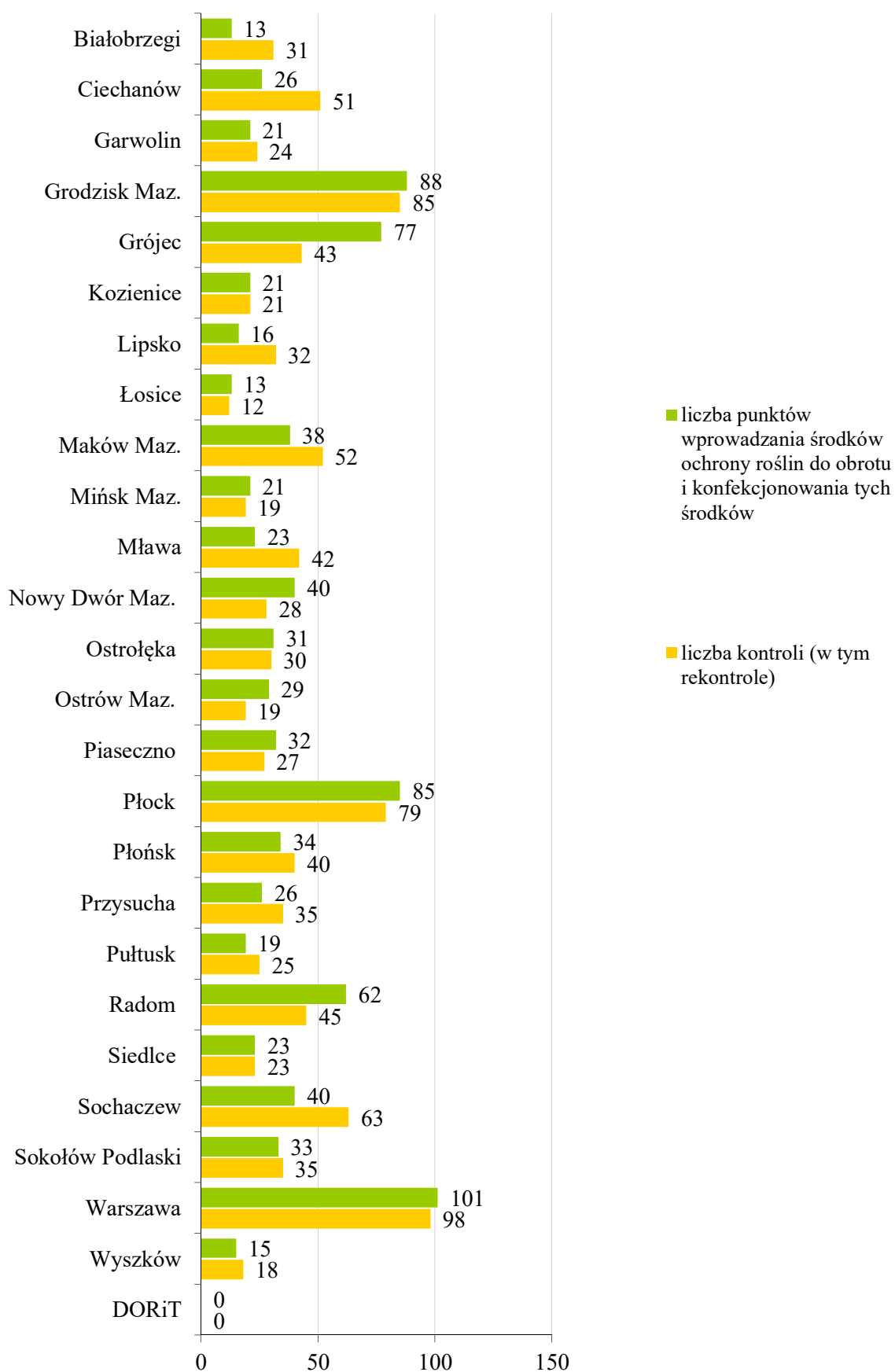
Kontrole typu A były przeprowadzane głównie u przedsiębiorców zarejestrowanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, tj. w hurtowniach, punktach obrotu detalicznego, jak również u posiadaczy zezwoleń/pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin, podmiotów wprowadzających środki ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składujących i magazynujących te środki, podmiotów prowadzących reklamę środków ochrony roślin jak również w innych miejscach, gdzie jest lub mógł być prowadzony obrót środkami ochrony roślin i zaprawionym materiałem siewnym.

Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2019 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli i zakres (typ) kontroli przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.5. Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2019 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
hurtownie śór	56	32	1	0	3	1
punkty detaliczne śór	397	308	4	1	41	11
punkty konfekcjonowania śór	12	0	1	0	1	0
producenci śór	3	7	0	0	0	0
miejsca potencjalnej sprzedaży śór	83	9	0	0	0	0
punkty obrotu zaprawionymi nasionami	38	44	1	0	0	0
posiadacze zezwoleń/ pozwoleń MRiRW/podmioty wprowadzające śór na terytorium RP	33	22	0	0	7	5
usługowe składowanie śór	0	0	0	0	0	0
firmy logistyczne, transportowe, przewoźnicy	0	0	0	0	0	0
prowadzenie reklamy	2	1	0	0	0	0
inne	0	8	0	0	0	0
Ogółem	563	407	7	1	52	17

Wykres 2.4. Liczba przeprowadzonych kontroli typu A w okresie sprawozdawczym w stosunku do ogólnej liczby punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu (hurtowych i detalicznych) oraz konfekcjonowania tych środków

W wyniku przeprowadzenia 977 kontroli typu A stwierdzono 152 nieprawidłowości. Dotyczyły one przede wszystkim: zbywania środków ochrony roślin po upływie terminu ważności, wprowadzania do obrotu środka ochrony roślin w opakowaniu jednostkowym zaopatrzonym w etykietę niezgodną z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia, braku szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, zbywania środków ochrony roślin bez ważnego zezwolenia/pozwolenia.

Tabela 2.6. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości na terenie województwa mazowieckiego wykazane podczas kontroli typu A w 2019 r.

Rodzaj nieprawidłowości	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
termin ważności środków*	72
etykiety*	21
brak szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków	17
dopuszczenia środków do obrotu*	14
sprzedaż środków poza punktem stałej lokalizacji, zastosowanie automatu, samoobsługi	7
opakowania (nieszczelne, uszkodzone, zastępcze, niezgodne z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia)*	4
przewodzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej środków	4
braku wpisu do rejestru	3
oferowania zawarcia umowy zbycia środków na odległość	3
warunki przechowywania środków przeterminowanych lub z innych powodów nieprzeznaczonych do zbycia (art. 25 ust. 3 pkt 3)	3
podawanie informacji niezgodnych z wymaganiami podanymi w etykiecie	1
nieprawidłowego prowadzenia reklamy środków	1
konfekcjonowanie środków zgodnie art. 25 ust. 5 ustawy o środkach *	1
przemieszczanie, składowanie, produkowanie środków niedopuszczonych do obrotu i stosowanie w Polsce	1
Razem	152

* 1 nieprawidłowość = 1 środek ochrony roślin

W 2019 r. w zakresie kontroli A nałożono 52 mandaty karne, wydano 6 decyzji o opłacie sankcyjnej w zakresie sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, 3 decyzje o opłacie sankcyjnej w związku z prowadzeniem reklamy niezgodnie z art. 66 rozporządzenia UE nr 1107/2009, 4 decyzje dotyczące wycofania środków ochrony roślin z obrotu, 3 decyzje w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzenia analiz laboratoryjnych, 1 decyzję w sprawie wstrzymania obrotu środkiem ochrony roślin do czasu zakończenia badań laboratoryjnych.

Tabela 2.7. Zestawienie liczby kontroli typu A i wykazanych nieprawidłowości w poszczególnych jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2019 r.

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna		
				wnioski do sądu	mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	31	0	0	0	1
2	Ciechanów	51	0	0	0	0
3	Garwolin	24	0	0	0	0
4	Grodzisk Maz.	85	0	0	3	4
5	Grójec	43	0	0	1	1
6	Kozienice	21	0	0	0	1
7	Lipsko	32	0	0	1	0
8	Łosice	12	0	0	0	0
9	Maków Maz.	52	0	0	2	1
10	Mińsk Maz.	19	0	0	0	0
11	Mława	42	2	0	1	0
12	Nowy Dwór Maz.	28	0	0	0	0
13	Ostrołęka	30	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	19	1	0	0	1
15	Piaseczno	27	0	0	1	0
16	Płock	79	2	0	0	1
17	Płońsk	40	0	0	0	0
18	Przysucha	35	0	0	0	0
19	Pułtusk	25	0	0	0	0
20	Radom	45	0	1	4	0
21	Siedlce	23	0	0	0	0
22	Sochaczew	63	0	0	4	0
23	Sokołów Podl.	35	1	0	2	1
24	Warszawa	98	1	0	32	3
25	Wyszaków	18	0	0	1	0
26	DORiT	0	0	0	0	3
Razem:		977	7	1	52	17

Tabela 2.8. Decyzje o opłacie sankcyjnej nałożone w 2019 r. w zakresie prowadzenia reklamy środków ochrony roślin niezgodnie z art. 66 rozporządzenia nr 1107/2011, sprzedaży środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia/pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz decyzje w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Jednostka organizacyjna WIORiN w Warszawie	Liczba decyzji o opłacie sankcyjnej	Wartość naliczonej opłaty sankcyjnej [zł]	Przyczyny nałożenia opłaty sankcyjnej
Maków Maz.	1	688.372,24	Prowadzenie reklamy środków ochrony roślin niezgodnie z art. 66 rozporządzenia nr 1107/2011
Ostrów Maz.	1	500.000,00	Prowadzenie reklamy środków ochrony roślin niezgodnie z art. 66 rozporządzenia nr 1107/2011
Kozienice	1	5.000,00	Prowadzenie reklamy środków ochrony roślin niezgodnie z art. 66 rozporządzenia nr 1107/2011
Warszawa	1	191,52	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Warszawa	1	4.521,60	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Warszawa	1	138.996,98	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Grójec	1	58,00	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Płock	1	719,28	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Sokołów Podl.	1	971,74	Stwierdzenie dokonania sprzedaży śor po upływie daty ważności zezwolenia MRiRW
Grodzisk Maz.	1	1.341,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych śor
Grodzisk Maz.	1	1.602,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych śor
Grodzisk Maz.	1	2.907,00	Określenie opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych śor
Razem	12	1.344.681,36	

2.1.3. Wycofywanie środków ochrony roślin z obrotu

Środki ochrony roślin niespełniające określonych ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin wymogów, np. z nieaktualnym terminem ważności, nieoryginalne, nie odpowiadające ustalonym wymaganiom jakościowym lub niedopuszczone do obrotu podlegają wycofaniu na mocy decyzji administracyjnej.

W 2019 r. na mocy 4 decyzji administracyjnych wycofano z obrotu **8.195,02 kg/l** środków ochrony roślin.

Tabela 2.9. Powody wycofywania środków ochrony roślin z obrotu

Przyczyna wycofania środka ochrony roślin	Masa środków ochrony roślin objętych wycofywaniem z obrotu (kg/l)	% udział wycofanych środków ochrony roślin
Środki ochrony roślin niewłaściwie zaetykietowane	8.034	98,03
Środki ochrony roślin o zmienionym składzie lub wł. fizycznych lub chemicznych	140	1,71
Środki ochrony roślin którym upłynął termin ważności	21,02	0,26
Razem	8.195,02	100

Główną przyczyną wycofywania środków ochrony roślin z obrotu w 2019 r., było wykazanie środków ochrony roślin niewłaściwie zaetykietowanych i środków ochrony roślin o zmienionym składzie lub właściwościach fizycznych lub chemicznych.

Kontrole typu B

W ramach sprawowanego przez Inspekcję nadzoru nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin wykonywano kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin zgodnie z Zarządzeniem nr 5/2018 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie zasad kontroli w zakresie ochrony roślin i techniki oraz z Zarządzeniem nr 9/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie zasad kontroli w zakresie ochrony roślin i techniki.

W 2019 roku przeprowadzono **3201** takich kontroli (w tym **29** rekontroli).

Głównym przedmiotem przeprowadzanych kontroli było sprawdzenie w gospodarstwie w szczególności: stosowania zasad integrowanej ochrony roślin, prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin, wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin sprzętem sprawnym technicznie, posiadania szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, wykonywania zabiegów zgodnie z zaleceniami zawartymi na etykiecie środka ochrony roślin.

Zestawienie danych nt. przeprowadzonych kontroli w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2.10. Wykaz kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania środków ochrony roślin w jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2019 r.

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych / problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Wnioski do sądu	Mandaty karne
1	Białobrzegi	96	10	0	106	0	10
2	Ciechanów	83	2	0	85	0	1
3	Garwolin	113	11	6	130	0	10
4	Grodzisk Maz.	77	22	1	100	0	16
5	Grójec	262	28	0	290	0	24
6	Kozienice	98	2	4	104	0	5
7	Lipsko	89	22	0	111	0	10
8	Łosice	86	7	1	94	0	4
9	Maków Maz.	126	16	1	143	0	13
10	Mińsk Maz.	116	11	0	127	0	10
11	Mława	103	8	4	115	0	14
12	Nowy Dwór Maz.	64	18	5	87	0	14
13	Ostrołęka	116	2	0	118	0	5
14	Ostrów Maz.	118	2	0	120	0	1
15	Piaseczno	80	25	4	109	0	17
16	Płock	198	6	0	204	0	2
17	Płońsk	66	6	1	73	0	6
18	Przysucha	128	14	0	142	0	7
19	Pułtusk	90	6	2	98	0	4
20	Radom	152	10	0	162	0	9
21	Siedlce	202	11	0	213	0	5
22	Sochaczew	106	29	0	135	0	15
23	Sokołów Podl.	41	5	0	46	0	1
24	Warszawa	145	30	0	175	0	63
25	Wyszaków	103	11	0	114	0	4
	Ogółem:	2858	314	29	3201	0	270

Kontrole typu B przeprowadzane były w szczególności w gospodarstwach konwencjonalnych, w miejscach prowadzenia fumigacji środkami ochrony roślin, w miejscach zaprawiania materiału siewnego, na terenach kolejowych, terenach zieleni miejskiej, w firmach usługowego wykonywania zabiegów DDD przy zastosowaniu środków ochrony roślin oraz pod kątem prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmioty certyfikujące IP.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2.11. Zestawienie liczby kontroli w zakresie stosowania środków ochrony roślin i zastosowanych sankcji

Miejsce przeprowadzania kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych / problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne	Wnioski do sądu	Decyzje administracyjne
produkcja rolna - użytkownicy profesjonalni	2631	201	26	2858	200	0	0
produkcja rolna - użytkownicy nieprofesjonalni	28	28	1	57	15	0	0
produkcja leśna	8	2	0	10	0	0	0
zaprawianie materiału siewnego	3	6	0	9	0	0	0
miejsca fumigacji	7	4	0	11	2	0	0
tereny kolejowe	3	1	0	4	0	0	0
tereny nieużytkowane rolniczo np. zieleni miejskiej	14	1	0	15	7	0	0
użytkownicy profesjonalni świadczący usługi w zakresie wykonywania zabiegów z zastosowaniem środków	2	0	0	2	0	0	0
miejsc wyszczególnionych w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin	146	2	0	148	3	0	0
inne miejsca stosowania środków	16	69	2	87	43	0	0
ogółem	2858	314	29	3201	270	0	0

W wyniku przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin w 2019 r. stwierdzono 361 nieprawidłowości, co skutkowało nałożeniem 270 mandatów karnych (w przypadku, jeżeli podczas kontroli 1 podmiotu stwierdzono kilka nieprawidłowości, nakładano jeden mandat karny za kilka nieprawidłowości). Najwięcej nieprawidłowości dotyczyło użycia środków ochrony roślin niezgodnie z zakresem stosowania, braku posiadania aktualnego zaświadczenia potwierdzającego

ukończenie szkolenia w zakresie środków ochrony roślin, braku prowadzenia dokumentacji stosowanych środków ochrony roślin, braku badania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do wykonywania zabiegów.

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.12. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B

Rodzaj nieprawidłowości w odniesieniu do:	Ogólna liczba kontroli	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości	%
Uniemożliwianie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	1	1	
Dokumentacja dot. stosowanych środków	2680	62	17,2
Użycie środków niedopuszczonego do obrotu	2684	19	5,3
Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	2684	133	37
Użycie środków przeterminowanego	2684	2	0,6
Warunki bezpiecznego stosowania środków	2616	25	6,9
Warunków przechowywania środków	2678	3	0,8
Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	2678	91	25,3
Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	2674	25	6,9
Razem		360	100

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na jednostki organizacyjne Inspekcji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2.13. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne WIORiN w Warszawie:

L.p.	Oddział	Dokumentacja dot. stosowanych śor		Użycie śor niedopuszczonego do obrotu		Użycie śor niezgodnie z zakresem stosowania		Użycie śor przeterminowanego		Warunki bezpiecznego stosowania śor		Warunków przechowywania		Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia		Badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	
		liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości	liczba kontroli	liczba nieprawidłowości
1	Białobrzegi	93	2	93	0	93	7	93	0	93	0	93	0	93	4	93	1
2	Ciechanów	76	0	76	1	76	1	76	0	76	0	76	0	76	0	76	0
3	Garwolin	110	0	110	0	110	10	110	0	110	0	110	0	110	0	110	0
4	Grodzisk Maz.	64	1	64	0	64	13	64	0	64	1	64	0	64	1	64	0
5	Grójec	245	2	245	2	245	11	245	0	245	6	245	0	245	5	245	1
6	Kozienice	95	0	95	1	95	2	95	0	95	1	95	0	95	2	95	0
7	Lipsko	86	5	86	0	86	6	86	0	86	0	86	0	86	3	86	2
8	Łosice	84	0	84	0	84	3	84	0	84	0	84	0	84	1	84	0
9	Maków Maz.	88	5	88	0	88	4	88	0	88	1	88	2	88	7	88	0
10	Mińsk Maz.	114	1	114	2	114	6	114	0	114	1	114	0	114	2	114	2
11	Mława	91	2	91	0	91	4	91	0	91	3	91	1	91	7	91	4
12	Nowy Dwór Maz.	64	0	64	1	64	4	64	0	64	0	64	0	64	9	64	0
13	Ostrołęka	109	0	109	0	109	0	109	0	109	0	109	0	109	5	109	0
14	Ostrów Maz.	119	1	119	0	119	1	119	0	119	0	119	0	119	0	119	0
15	Piaseczno	75	6	75	0	75	7	75	0	75	0	75	0	75	10	75	1
16	Płock	174	2	174	0	174	2	174	0	174	0	168	0	168	0	168	0
17	Płońsk	66	1	70	0	70	0	70	0	2	2	70	0	70	4	66	0
18	Przysucha	129	0	129	0	129	7	129	0	129	0	129	0	129	0	129	0
19	Pułtusk	82	4	82	0	82	0	82	0	82	0	82	0	82	0	82	1
20	Radom	153	5	153	0	153	4	153	0	153	1	153	0	153	4	153	1
21	Siedlce	202	0	202	0	202	5	202	0	202	0	202	0	202	0	202	0
22	Sochaczew	95	0	95	4	95	7	95	0	95	4	95	0	95	1	95	0
23	Sokołów Podl.	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	1	33	0
24	Warszawa	135	25	135	8	135	27	135	2	135	5	135	0	135	23	135	12
25	Wyszaków	98	0	98	0	98	2	98	0	98	0	98	0	98	2	98	0
Ogółem:		2680	62	2684	19	2684	133	2684	2	2616	25	2678	3	2678	91	2674	25

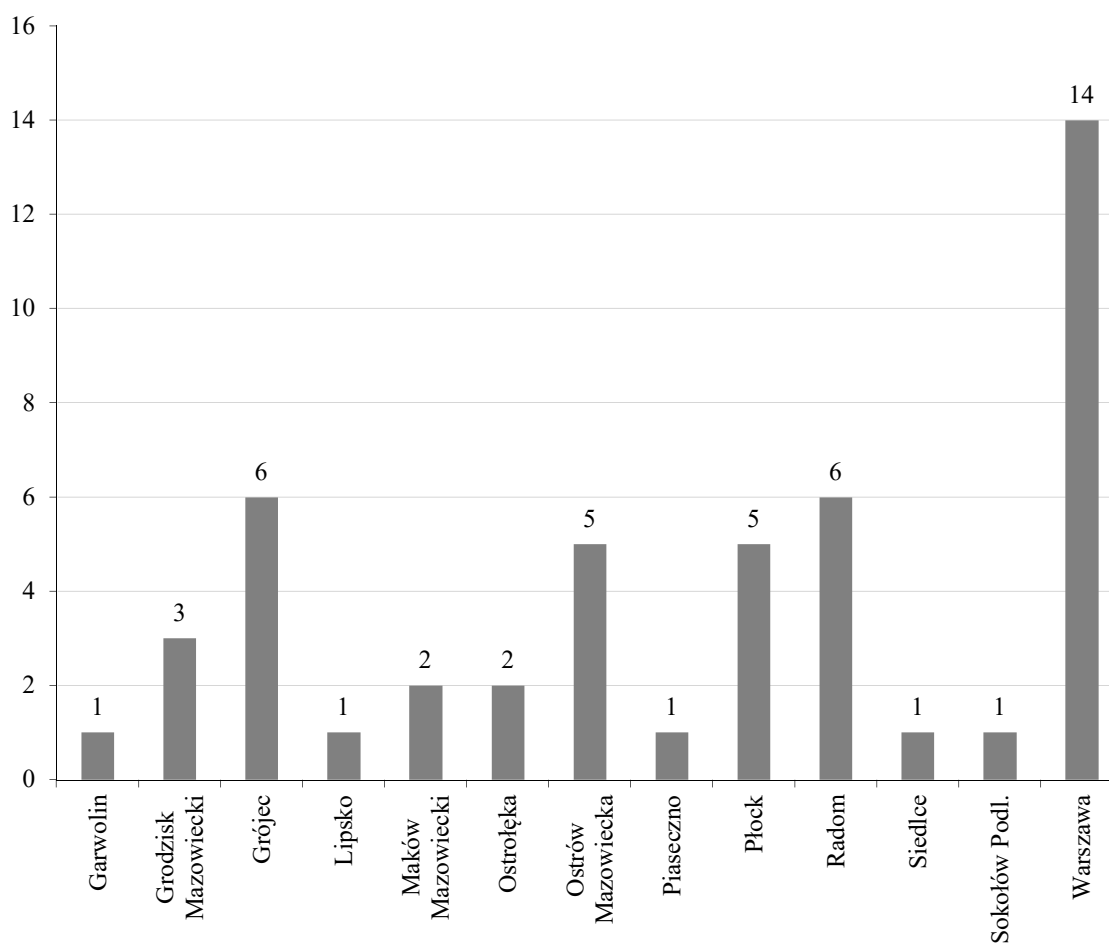
2.1.4. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony

Działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin jest działalnością regulowaną odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin.

Podmiot niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin może prowadzić szkolenia w zakresie środków ochrony roślin po uzyskaniu wpisu do rejestrów podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

Na terenie działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, według stanu na dzień 31.12.2019 r. wpis do rejestru posiada 36 przedsiębiorców oraz 12 podmiotów. Wykres poniżej przedstawia liczbę przedsiębiorców/podmiotów w poszczególnych oddziałach inspekcji.

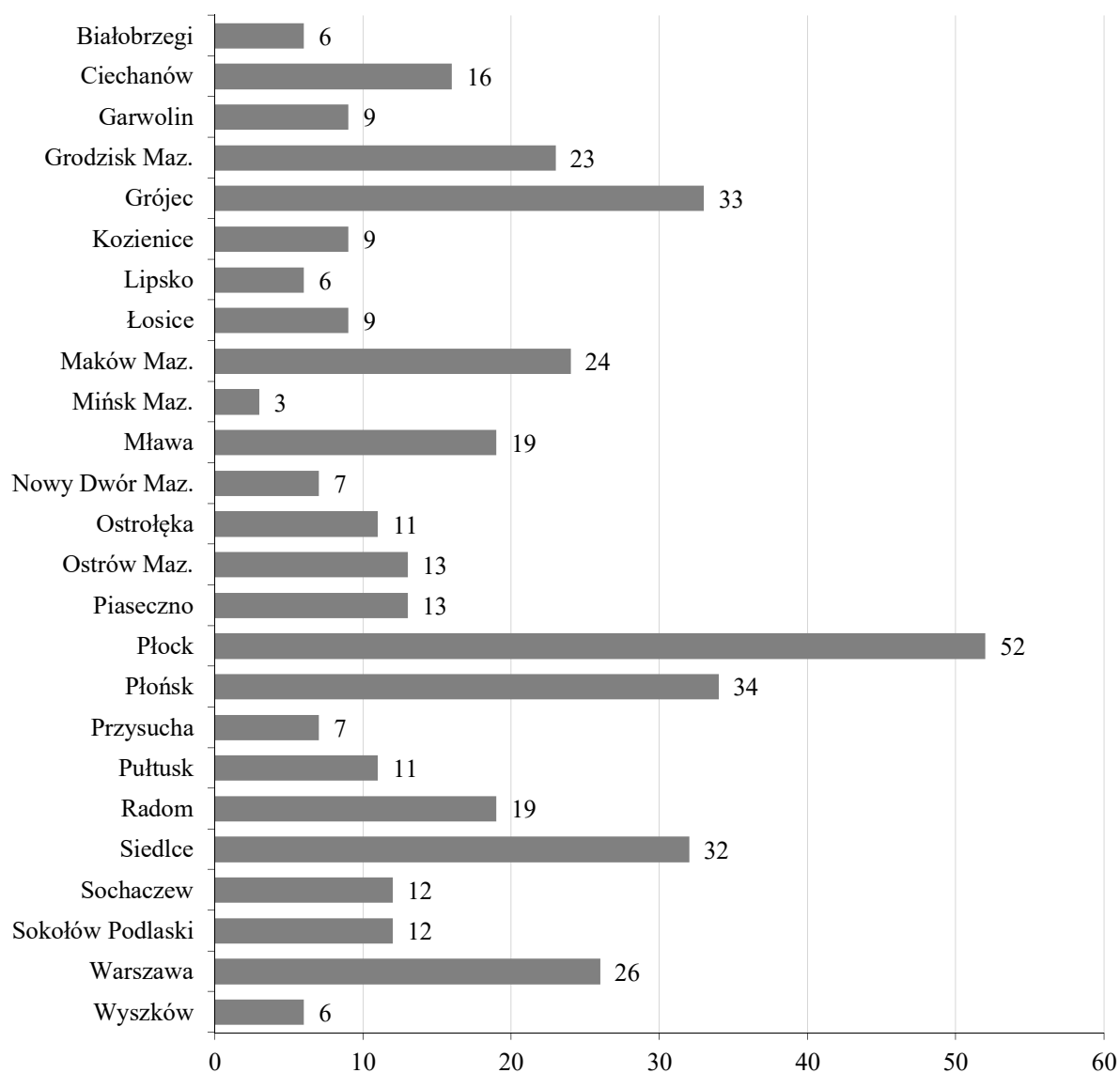
Wykres 2.5. Liczba wpisów do rejestru przedsiębiorców/podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin na terenie poszczególnych Oddziałów.

W 2019 r. jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 43 szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, które ukończyło 675 osób, 378 szkoleń w zakresie stosowania środków ochrony roślin, które ukończyło 10132 osoby, 23 szkolenia w zakresie integrowanej produkcji roślin, na których przeszkolono 524 osoby oraz 1 szkolenie w zakresie badań sprawności technicznej sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, w którym uczestniczyło 10 osób.

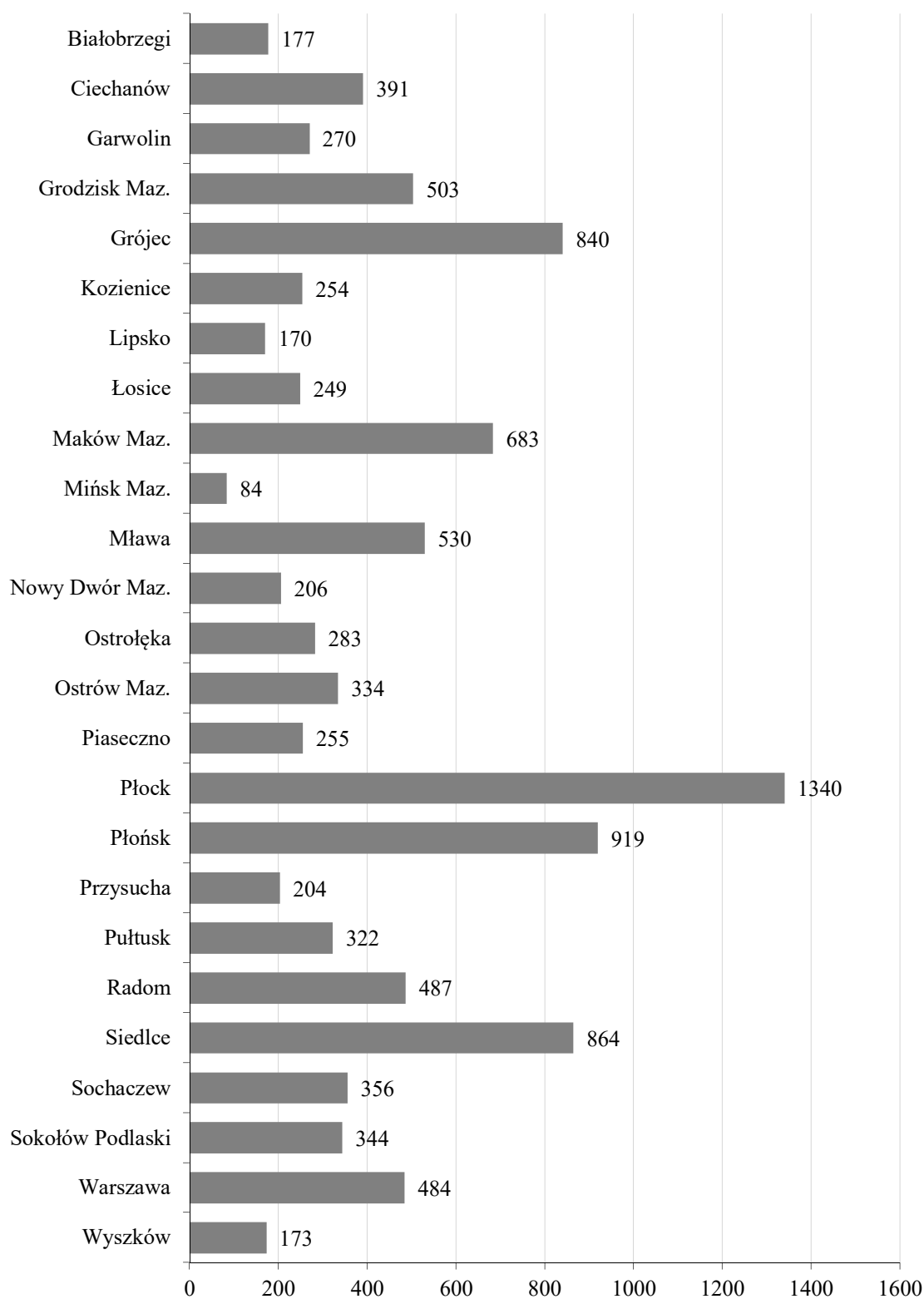
Szczegółowe dane nt. liczby przeprowadzonych szkoleń w 2019 r. oraz ilości osób przeszkolonych na terenie działania poszczególnych Oddziałów zawierają wykresy 2.6. i 2.7.

Wykres 2.6. Liczba szkoleń przeprowadzonych w 2019 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeprowadziły 33 szkolenia poza terenem woj. mazowieckiego.

Wykres 2.7. Liczba osób przeszkolonych w 2019 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeszkoliły 619 osób w trakcie szkoleń przeprowadzonych poza terenem woj. mazowieckiego.

2.1.5. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin

2.1.5.1. Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin w 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, upoważnieni inspektorzy pobierali próbki płodów rolnych w celu poddania ich analizie na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Próbki płodów rolnych pobierane były zgodnie z harmonogramem otrzymanym z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin.

Badania kontrolne pozostałości środków ochrony roślin prowadzone były w GIORiN Centralnym Laboratorium w Toruniu, Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Poznaniu w ramach programu wieloletniego pod nazwą "Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska na lata 2016-2020" oraz Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Działania na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego” na lata 2015-2020.

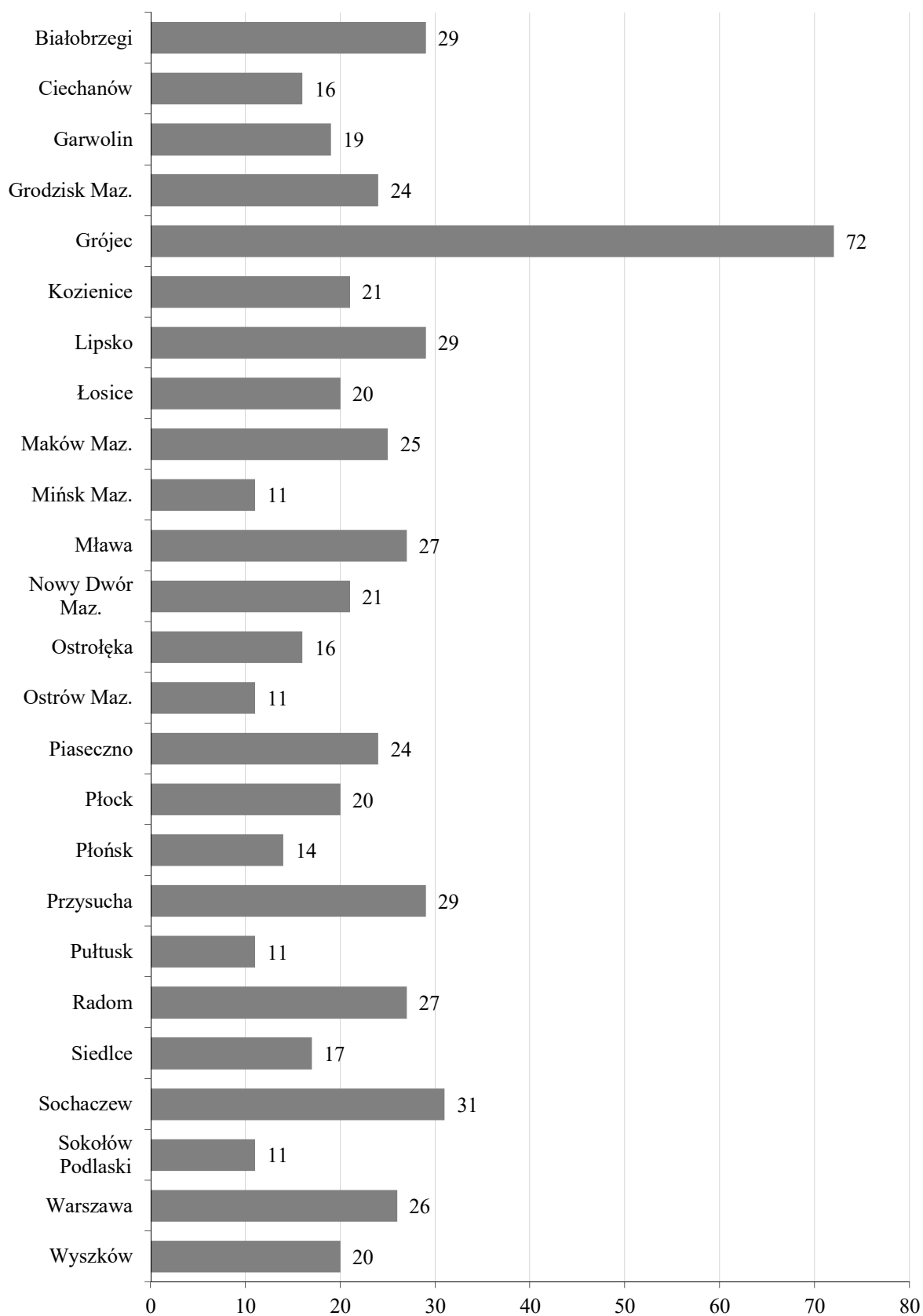
Celem prowadzonych badań było sprawdzenie przestrzegania przez producentów rolnych zasad prawidłowego stosowania środków ochrony roślin zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapobieganie wprowadzaniu do obrotu płodów rolnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska.

W roku 2019 badania obejmowały 58 upraw, w tym: 28 upraw warzywniczych, 14 upraw sadowniczych, 12 upraw rolniczych, 2 uprawy zielarskie oraz 2 uprawy grzybów. Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie pobierał próbki z materiału roślinnego w strefach ochronnych. Ogółem w ramach urzędowej kontroli przebadano 571 próbek płodów rolnych w ramach monitoringu pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych, tj.:

- GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu przebadano 135 próbek,
- Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu 248 próbek, w tym:
 - 3 w ramach kontroli interwencyjnej,
- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach przebadano 188 próbek, w tym:
 - 5 w ramach kontroli produkcji owoców przeznaczonych na eksport do Chin.

Szczegółowe dane nt. liczby próbek płodów rolnych pobranych zgodnie z harmonogramami przez poszczególne Oddziały w 2019 r. zawiera wykres 2.8.

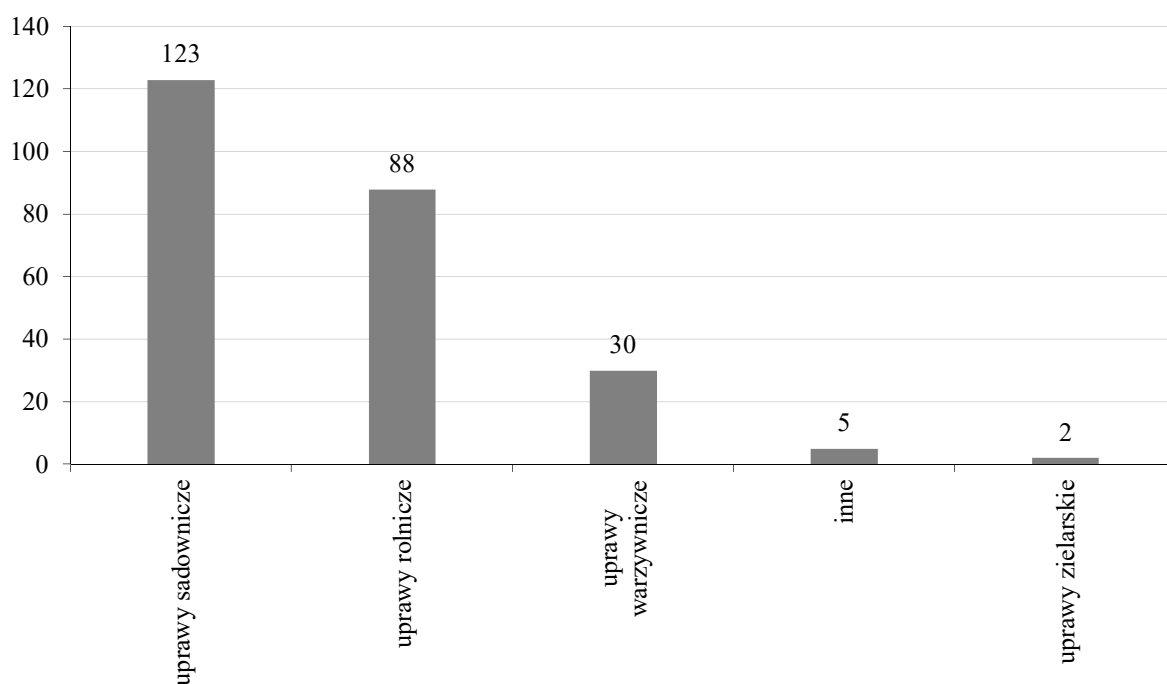
Wykres 2.8. Liczba próbek płodów rolnych pobranych przez Oddziały

Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

Badania prowadzone były przez IOR-PIB w Poznaniu oraz podległą TSD w Białymstoku. Badaniami objęto 248 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 123 próbki z upraw sadowniczych, 30 próbek z upraw warzywniczych, 88 próbek z upraw rolniczych, 2 próbki upraw zielarskich i 5 próbek innych (inne niż płody rolne).

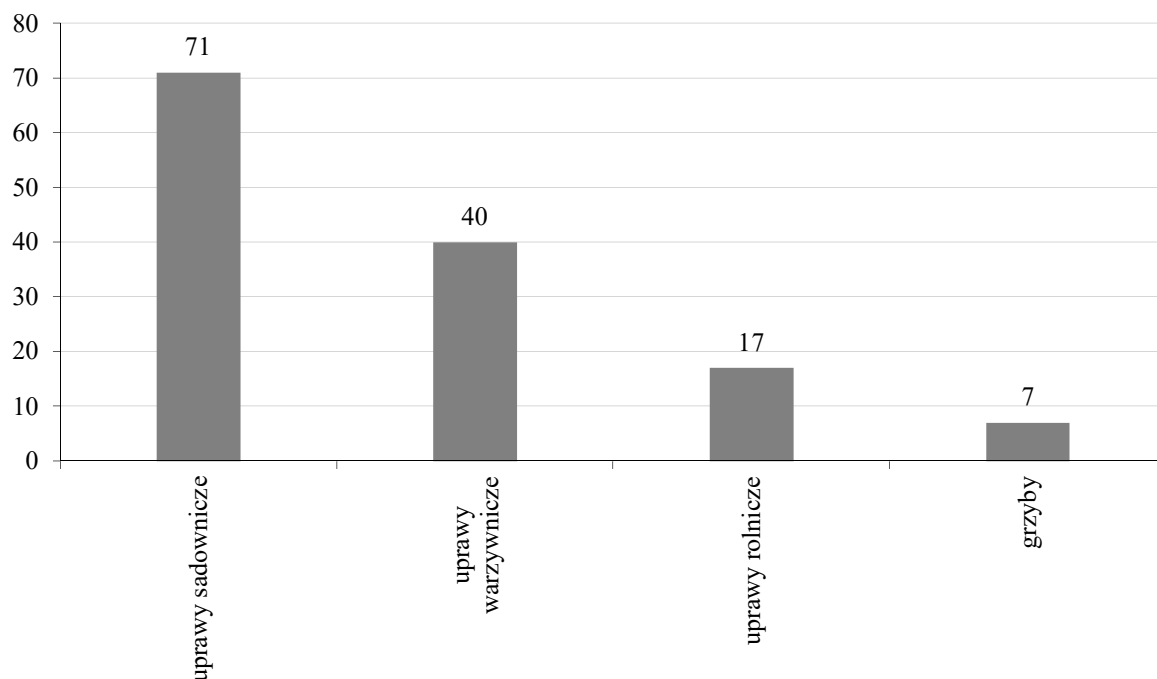
Wykres 2.9. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do laboratorium Instytutu Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu

Badaniami objęto 135 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 71 próbek z upraw sadowniczych, 40 próbek z upraw warzywniczych, 17 próbek z upraw rolniczych oraz 7 próbek grzybów (pieczarka, boczniak).

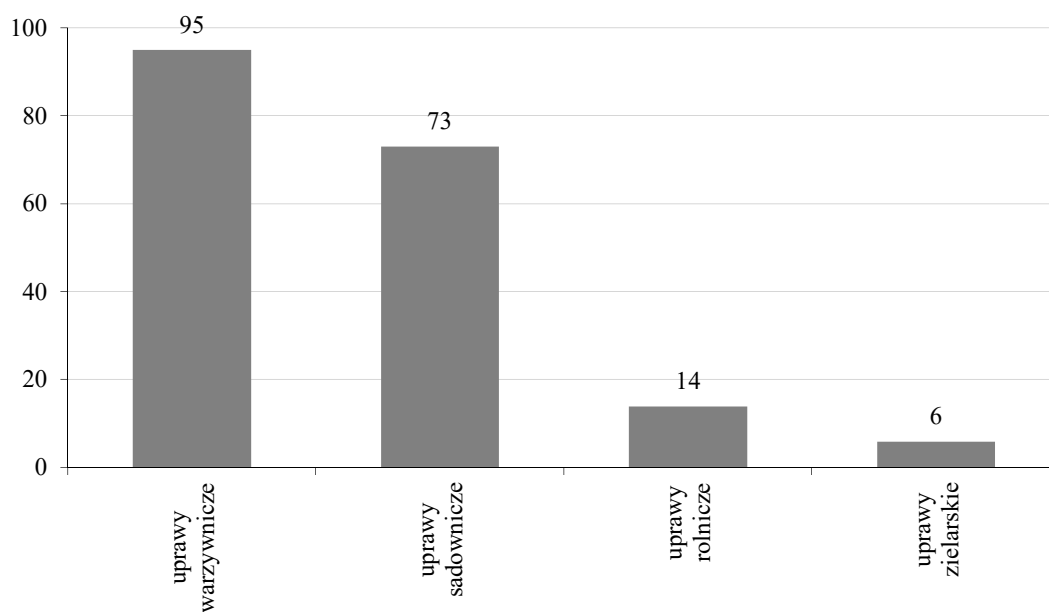
Wykres 2.10. Liczba próbek produktów rolnych przekazanych do GIORiN Centralnego Laboratorium w Toruniu

Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach

Badaniami objęto 188 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 73 próbki z upraw sadowniczych, 95 próbek z upraw warzywniczych, 14 próbek z upraw rolniczych oraz 6 próbek z upraw zielarskich.

Wykres 2.11. Liczba próbek produktów rolnych przekazanych do Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach

W odniesieniu do 571 próbek pobranych w 2019 r. w ramach kontroli urzędowej analizy laboratoryjne wykazały w 221 próbkach poziom pozostałości środków ochrony roślin poniżej granicy oznaczalności, 256 próbkach pozostałości środków ochrony roślin dopuszczone do danej uprawy, 73 próbkach pozostałości środków ochrony roślin niedopuszczonych do danej uprawy oraz 21 próbkach przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości (NDP), w tym 19 przypadków dotyczyło równocześnie substancji niezalecanej w uprawie.

Najczęściej wykrywane nieprawidłowości (NDP) odnotowano w uprawie pietruszki, selera, porzeczki i jarmużu.

2.1.5.2. Badania kontrolne jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu.

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą nad jakością środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, wzorem lat ubiegłych, w 2019 roku kontrola składu i właściwości fizyko-chemicznych środków ochrony roślin prowadzona była w powiązaniu z realizowanymi przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu zadaniami 1.6 i 1.8 programu wieloletniego pod nazwą „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska”.

Zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na terenie woj. mazowieckiego laboratoryjną kontrolą zostało objętych łącznie 37 próbek, tj. pobrano 31 próbek w kontroli podstawowej w oparciu o harmonogram otrzymany z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 6 próbek środków ochrony roślin w ramach kontroli interwencyjnej.

Próbki pobierano zgodnie z rozporządzeniem MRiRW z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych, zarządzeniem nr 4/2016 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie zasad przeprowadzania kontroli składu lub właściwości fizycznych lub właściwości chemicznych środków ochrony roślin oraz zarządzeniem nr 11/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania kontroli składu lub właściwości fizycznych lub właściwości chemicznych środków ochrony roślin.

Celem badań było stwierdzenie, czy środki ochrony roślin wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji.

Analizy laboratoryjne przeprowadzane były przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział w Sońnicowicach.

W ramach kontroli interwencyjnej pobrano:

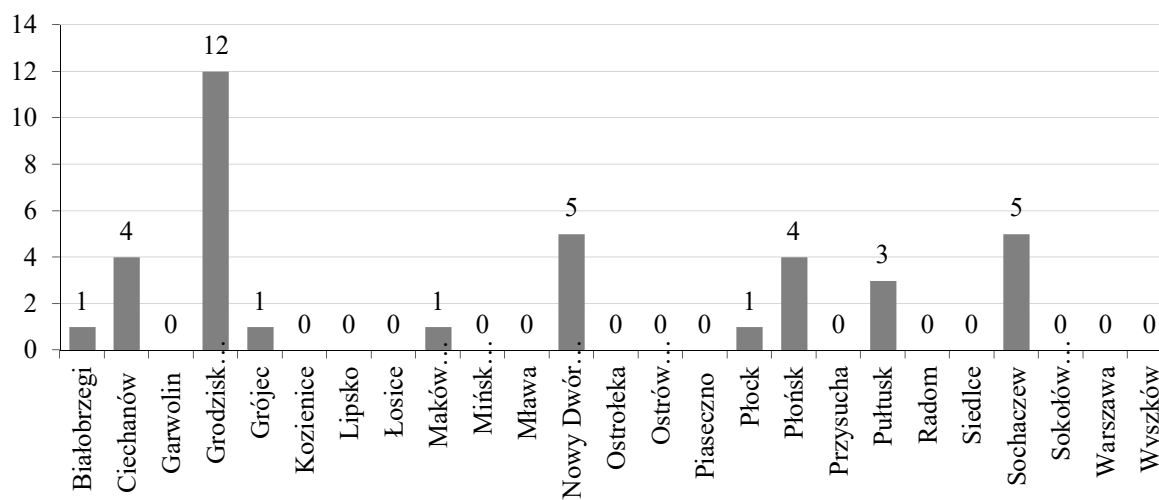
- Vondozeb 75 WG,
- Mustang Forte 195 SE,
- Fornet 040 SC,
- Bandur 600 SC,
- Sharpen 330 EC,
- BENZ.

Tabela 2.14. Zestawienie pobranych do analiz środków ochrony roślin w ramach kontroli podstawowej

Lp.	Nazwa handlowa środka ochrony roślin	Rodzaj środka ochrony roślin
1	Acrobat MZ 69 WG	fungicyd
2	Artea 330 EC	fungicyd
3	Basagran 480 SL	herbicyd
4	Belvedere Forte 400 SE	herbicyd
5	Boogie Xpro 400 EC	fungicyd
6	Bukat 500 SC	fungicyd
7	Bulldock 025 EC	insektycyd
8	Chwastox Nowy Trio 390 SL	herbicyd
9	Cliophar 300 SL	herbicyd
10	Decis Mega 50 EW	insektycyd
11	Delan 700 WG	fungicyd
12	Dicopur 600 SL	herbicyd
13	Dithane Neotec 75 WG	fungicyd
14	Fastac Active 050 ME	insektycyd
15	Goltix Titan 565 SC	herbicyd
16	Helmtop 500 SC	fungicyd
17	Infinito 687,5 SC	fungicyd
18	Kendo 50 EW	fungicyd
19	Korekt 510 SL	regulator wzrostu
20	Kosamektyn 018 EC	insektycyd, akarycyd
21	Mavrik Vita 240 EW	insektycyd
22	Moddus 250 EC	regulator wzrostu
23	Moddus Start 250 DC	regulator wzrostu
24	Mustang Forte 195 SE	herbicyd
25	Optimus 175 EC	regulator wzrostu
26	Raikiri 100 SC	herbicyd
27	Rancona i-MIX ME	fungicyd
28	Revus 250 SC	fungicyd
29	Tayson 464 SL	herbicyd
30	Tilmor 240 EC	fungicyd
31	Trion 250 EW	fungicyd

Szczegółowe dane nt. liczby próbek środków ochrony roślin pobranych zgodnie z harmonogramami przez poszczególne Oddziały w 2019 r. zawiera wykres 2.12.

Wykres 2.12. Liczba próbek środków ochrony roślin pobranych przez Oddziały

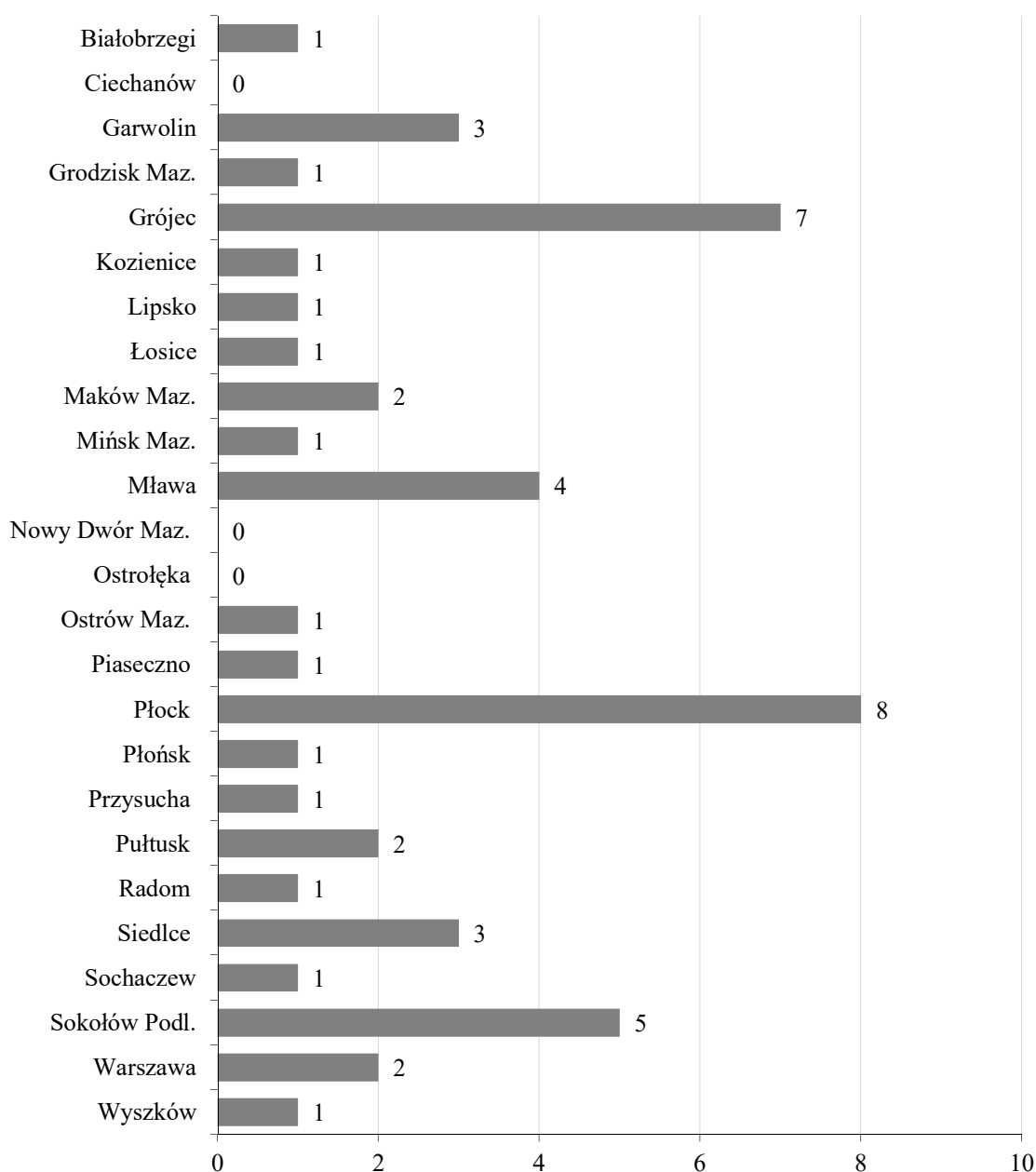

2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy

2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy

Zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2019 r. upoważnienia do przeprowadzania badań potwierdzających sprawność techniczną opryskiwaczy, wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie posiadało 49 jednostek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r. liczba jednostek zmniejszyła się o 1 jednostkę.

Wykres. 2.13. Liczba jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań stanu technicznego opryskiwaczy zlokalizowanych na terenie Oddziałów WIORiN w Warszawie (wg stanu na 31.12.2019 r.)

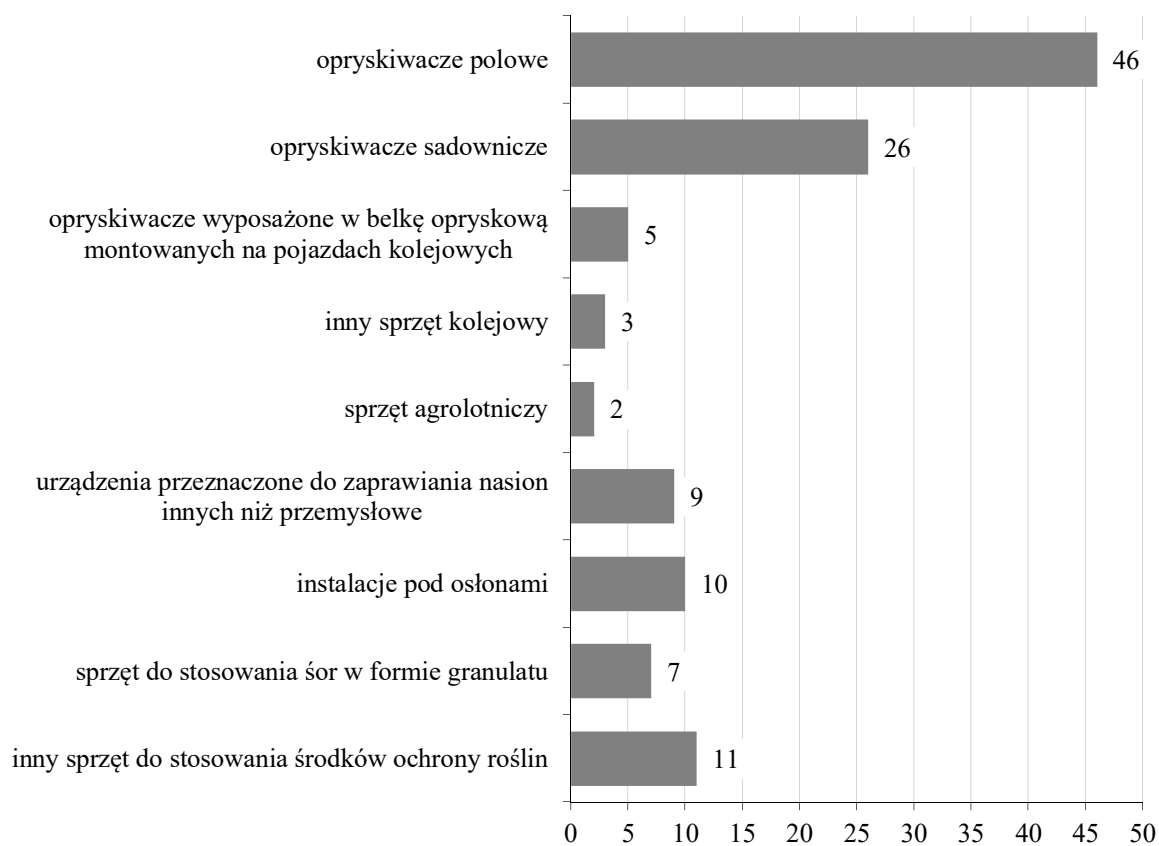

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin badaniom w celu potwierdzenia sprawności technicznej poddaje się będący w użytkowaniu następujący sprzęt:

- a) opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze,
- b) opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych,
- c) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin inny niż określony w lit. b montowany na pojazdach kolejowych, zwany dalej „innym sprzętem kolejowym”,
- d) urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion, inne niż przemysłowe, zwane dalej „zaprawiarkami do nasion”,
- e) instalacje przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku lub zamgławiania w szklarniach lub tunelach foliowych, zwane dalej „opryskiwaczami szklarniowymi”,
- f) samobieżny lub ciągnikowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie granulatu,
- g) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, niewymieniony w lit. a–e, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów, zwany dalej „pozostałym sprzętem do stosowania środków ochrony roślin”;
- h) sprzęt agrolotniczy.

Szczegółowe zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy, które potwierdzają sprawność techniczną danego typu sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, prezentuje poniższy wykres.

Wykres. 2.14. Zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy w zależności od sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, którego sprawność techniczna jest potwierdzana (wg stanu na 31.12.2019 r.)

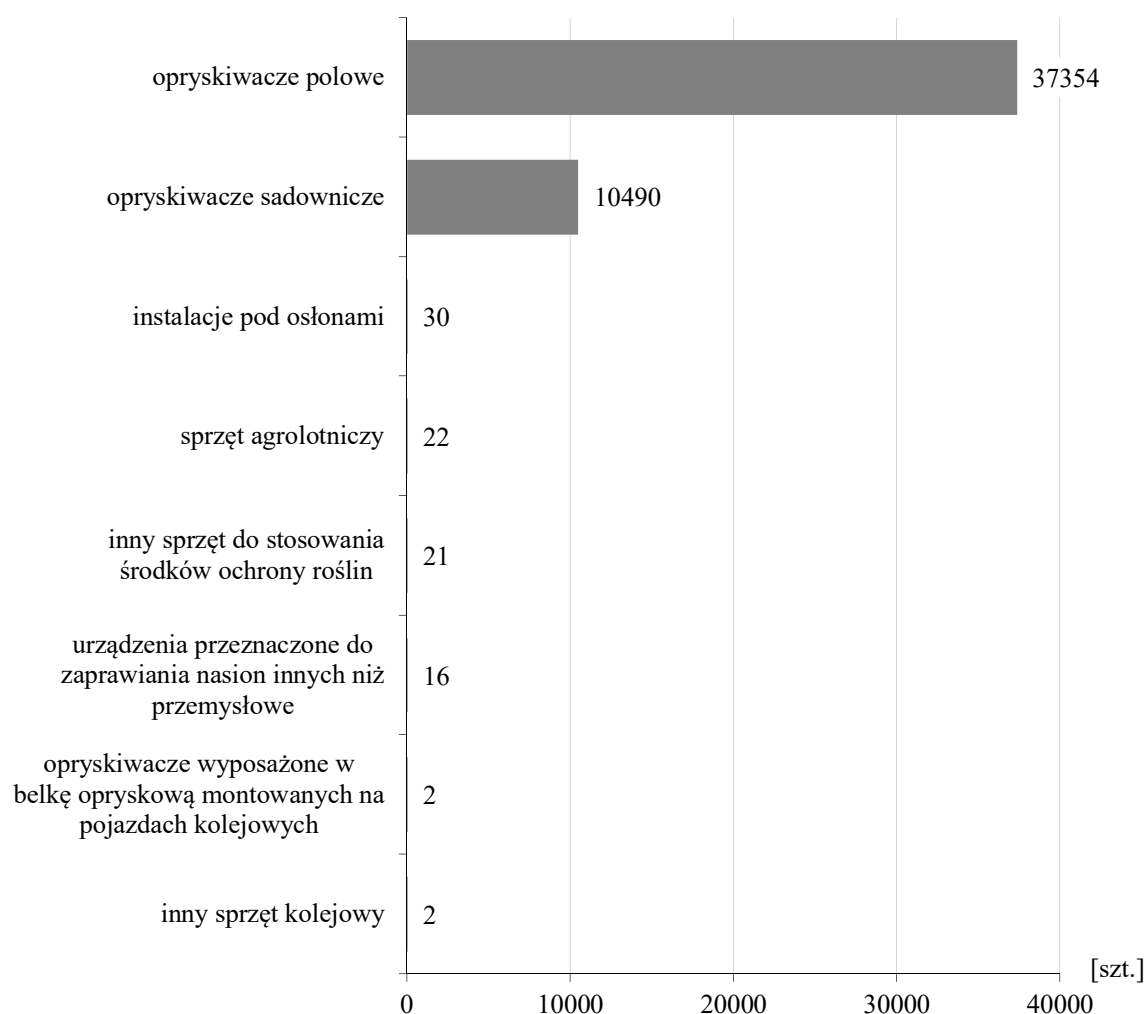
2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy

Na dzień 31.12.2019 r. ogólna liczba sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji (tzn. sprawnych technicznie, bez aktualnych badań oraz nowych) wynosiła 47937. Wśród wszystkich opryskiwaczy będących w eksploatacji opryskiwacze polowe stanowią 77,92% a opryskiwacze sadownicze stanowią 21,88%. Pozostałe 0,2% stanowią:

- instalacje pod osłonami – 0,064%
- sprzęt agrolotniczy – 0,047%
- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin (sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów) – 0,045%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,034%
- opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowanych na pojazdach kolejowych – 0,005%
- inny sprzęt kolejowy – 0,005%

Szczegółowe zestawienie liczby sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2.15. Szczegółowe zestawienie liczby opryskiwaczy będących w eksploatacji wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

2.2.3. Badania opryskiwaczy

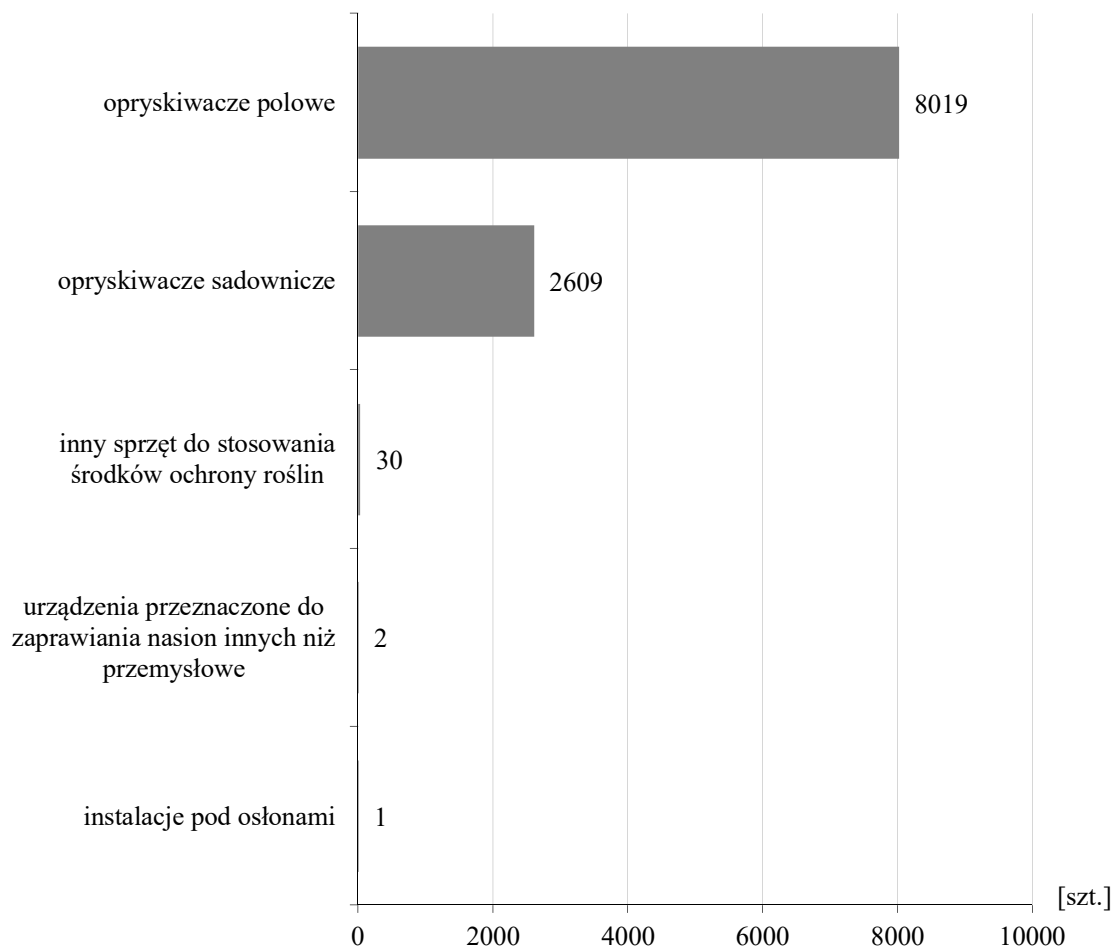
W 2019 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie kontynuował realizację zadania wynikającego z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczącego ograniczenia liczby będącego w użyciu sprzętu niesprawnego technicznie.

W 2019 roku liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym wynosiła 10661 szt. Wśród wszystkich przebadanych opryskiwaczy opryskiwacze polowe stanowiły 75,22% a opryskiwacze sadownicze stanowiły 24,47%. Pozostałe 0,31% stanowiły:

- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin – 0,28%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,02%
- instalacje pod osłonami – 0,01%

Szczegółowe zestawienie liczby przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu prezentuje poniższy wykres.

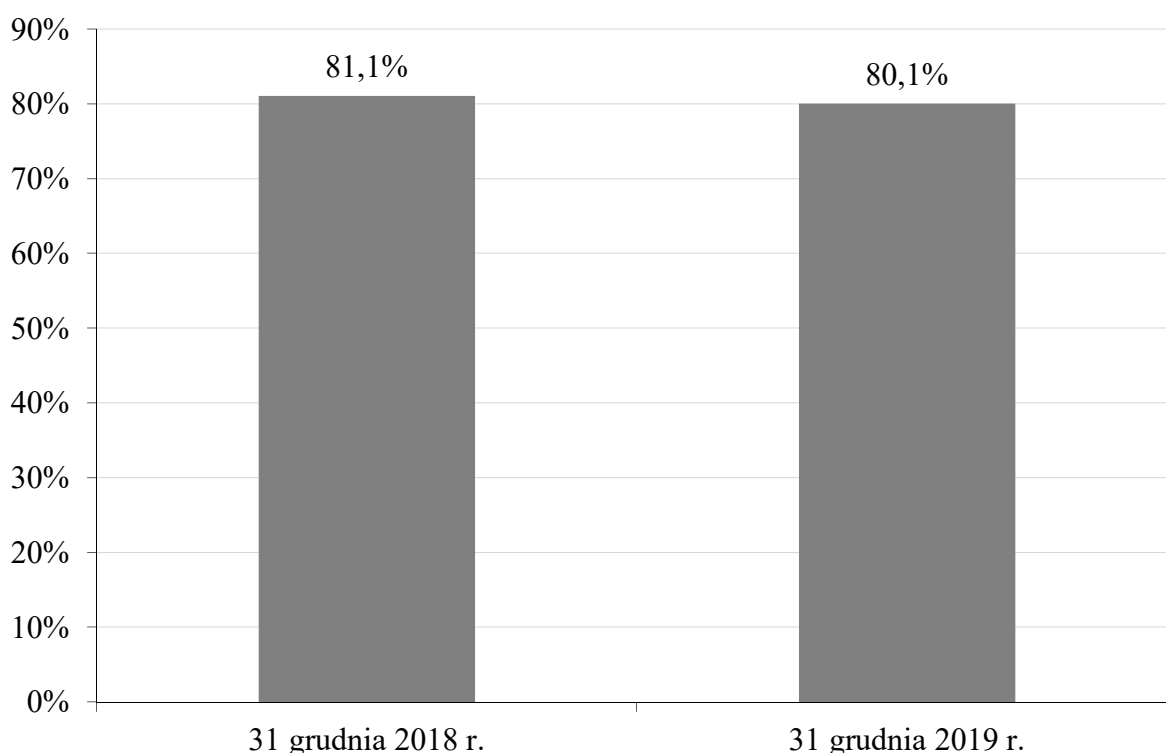
Wykres 2.16. Liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań opryskiwaczy z wynikiem pozytywnym w 2019 r.

Na dzień 31.12.2019 r. wskaźnik ilości niesprawnego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin lub bez aktualnych badań sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego wynosił 19,9%, co spełniło wytyczne art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów stanowiące, że ilość niesprawnego sprzętu do aplikacji pestycydów, będącego w użytkowaniu nie powinna przekroczyć 20%.

Na dzień 31.12.2019 r. poziom będącego w użytkowaniu sprzętu sprawnego i z aktualnymi badaniami sprawności technicznej wynosił 80,1%.

Wykres 2.17. Porównanie poziomu będącego w użytkowaniu sprzętu z aktualnymi badaniami sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego.

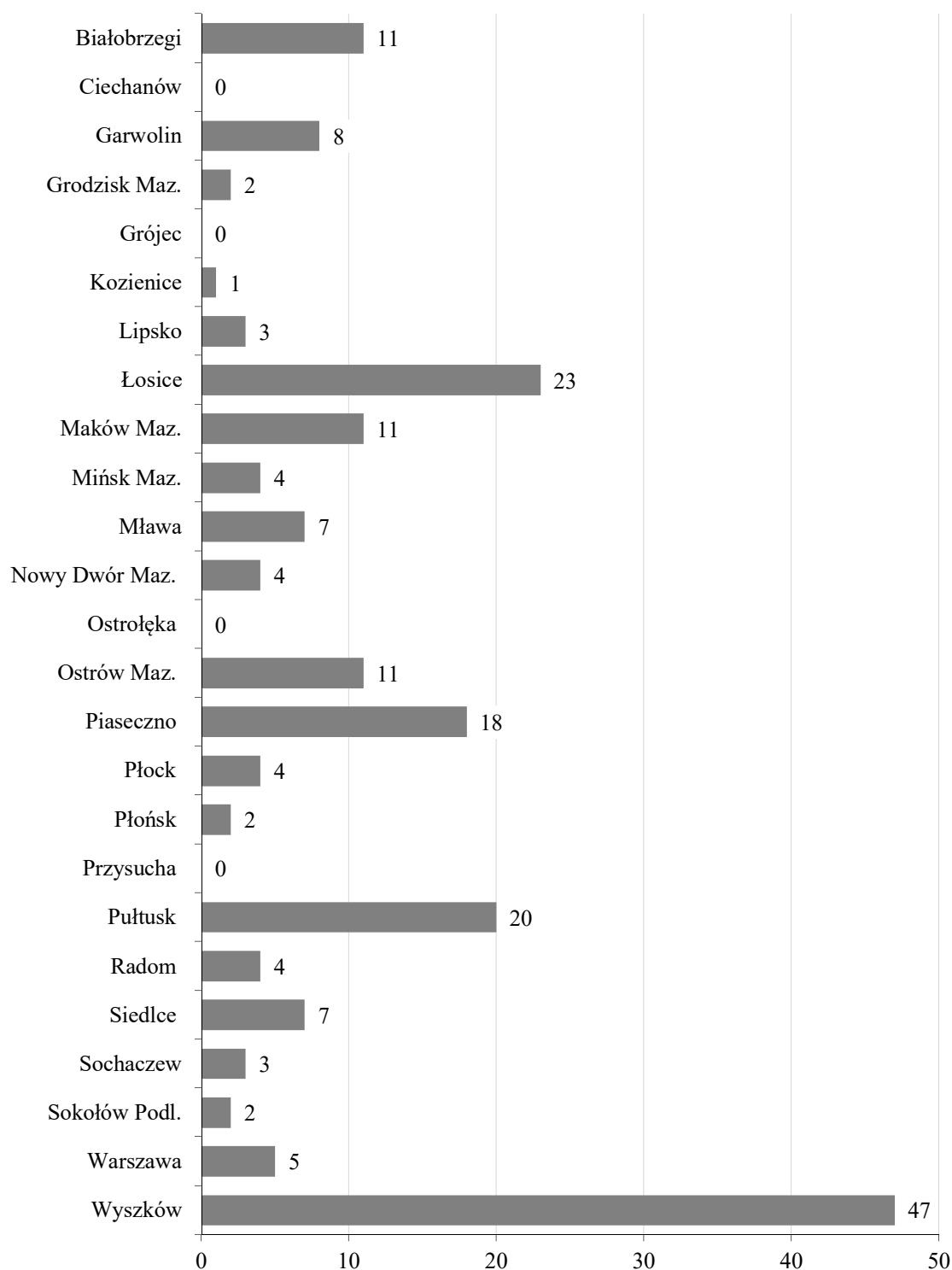
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin pierwsze badanie w celu potwierdzenia sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony przeprowadza się nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia.

Liczba zewidencjonowanego, nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w użytkowaniu w 2019 roku wynosiła 197 sztuk.

Zestawienie danych nt. nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2.18. Liczba zewidencjonowanych nowych opryskiwaczy w 2019 r. będących w użytkowaniu.

Najwięcej nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w 2019 r. zewidencjonowano na terenie działania Oddziałów: Wyszki (47), Łosice (23) i Pułtuska (20).

2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin

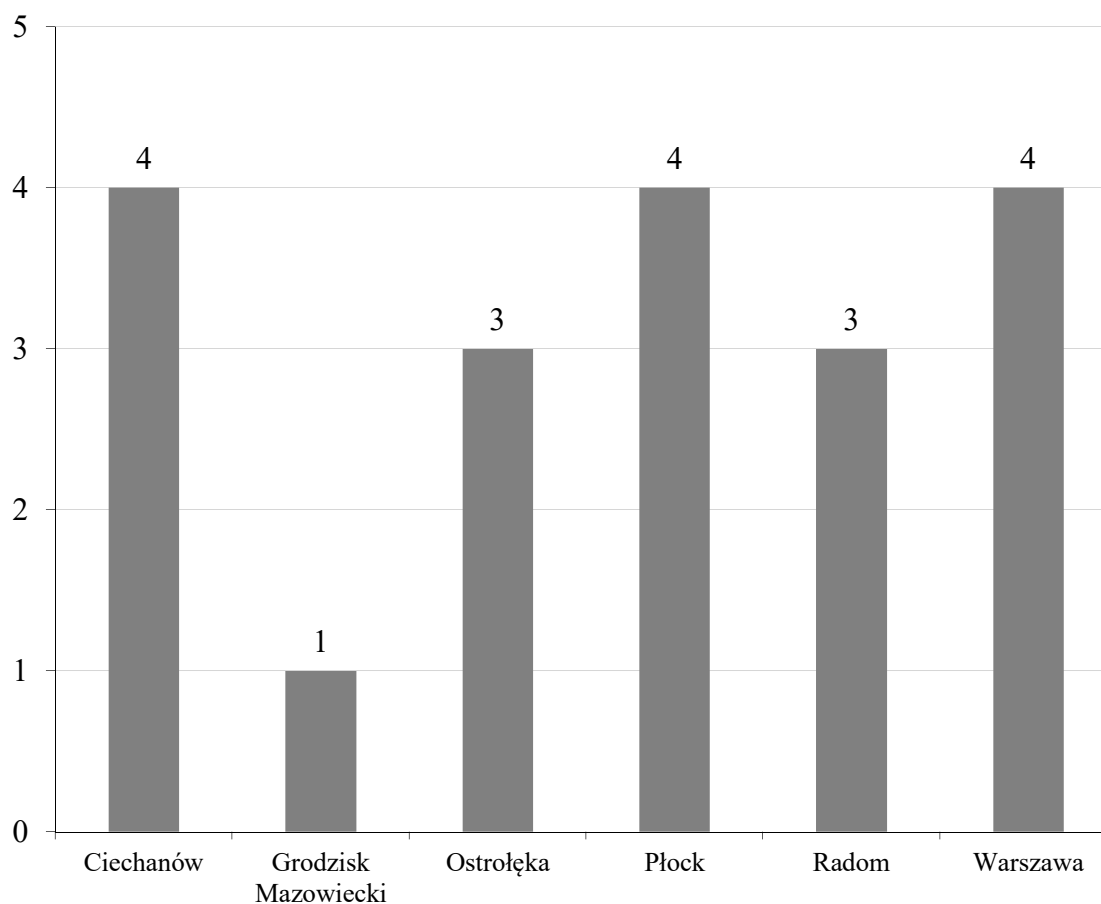
W 2019 r. przeprowadzono 19 kontroli w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

Wykonano:

- 2 kontrole badań skuteczności działania środków ochrony roślin w trakcie wegetacji w miejscu prowadzenia doświadczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 17 kontroli sprawozdań z zakończonych doświadczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z zarządzeniem nr 5/2014 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 11 lipca 2014 r. „W sprawie zasad dotyczących upoważniania podmiotów do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin oraz wytycznych, dotyczących nadzoru nad tymi badaniami”.

Wykres 2.19. Liczba kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin przeprowadzonych w 2019 r.

2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi integrowaną produkcję roślin

Na terenie województwa mazowieckiego działa pięć upoważnionych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie jednostek do certyfikacji w Integrowanej Produkcji Roślin:

- Bureau Veritas Polska Sp. z o. o., ul. Migdałowa 4, 02-796 Warszawa,
- SGS Polska Sp. z o.o., ul. Jana Kazimierza 3, 01-248 Warszawa
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o.o., ul. Modlińska 6 lok. 207, 03-216 Warszawa,
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o., ul. Modzelewskiego 27, 02-679 Warszawa,
- TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., ul. 17 Stycznia 56, 02-146 Warszawa.

W 2019 r. przeprowadzono 5 kontroli jednostek certyfikujących Integrowaną Produkcję Roślin, tj:

- Bureau Veritas Polska Sp. z o. o. – 1 kontrola
- SGS Polska Sp. z o.o. – 1 kontrola
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o.o. – 2 kontrole
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o.o. – 1 kontrola

Podczas kontroli w powyższych jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Natomiast w jednostce TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o. kontrola kompleksowa została przeprowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwo w Krakowie w związku z wnioskiem strony z uwagi na przechowywanie dokumentacji i prowadzenie działalności na terenie woj. małopolskiego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad jednostkami prowadzącymi działalność w zakresie certyfikacji integrowanej produkcji roślin z terenu woj. mazowieckiego, pod kątem sprawdzenia prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmiot certyfikujący przeprowadził 20 kontroli, tj.:

- 7 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą SGS Polska Sp. z o.o.
- 12 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o.
- 1 kontrolę u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Polska Sp. z o. o.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 1 nieprawidłowość, która dotyczyła stosowania środka ochrony roślin niedopuszczonego do obrotu i stosowania.

Dodatkowo w ramach nadzoru nad jednostką certyfikującą EKOGWARANCJA PTRE Sp. z o. o. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie przeprowadził 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą a Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi przeprowadził 7 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę certyfikującą Centrum Jakości AGRO-EKO Sp z o.o.

Poniżej zestawiono łączną liczbę gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym, upoważnionym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w

Warszawie, zamiar stosowania Integrowanej Produkcji wraz z danymi w zakresie wydanych certyfikatów, powierzchni upraw, na które udzielono certyfikacji (ha), wielkości certyfikowanego plonu (t), zgłoszoną powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (ha).

Tabela 2.15. Zestawienie łącznych danych za 2019 r. dot. prowadzonej działalności w zakresie certyfikacji IP przez jednostki upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Liczba gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym z tereny woj, mazowieckiego zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin				453
Zgłoszona powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji roślin (ha)				2839,22
		Liczba wydanych certyfikatów	Powierzchnia upraw na które udzielono certyfikacji (ha)	Wielkość certyfikowanego plonu (t)
OWOCE	jabłka	203	1.595,74	45.050,8
	gruszki	17	70,47	1.730,1
	porzeczki czarne i czerwone	20	165,21	885,1
	maliny	6	18,83	205,2
	śliwki	5	9,73	202,9
	brzoskwinie i morele	0	0	0
	agrest	9	31,85	250,7
	borówki wysokie	3	9,46	31,95
	wiśnie	21	51,55	335,2
	truskawki	7	26,97	433,2
	aronia	1	0,85	7
	czereśnia	5	8,04	66,5
jeżyna	0	0	0	
OWOCE - SUMA		297	1988,7	49198,65
WARZYWA	pomidory pod osłonami	11	30,918	11.947,5
	pomidory gruntowe	0	0	0
	buraki ćwikłowe	2	3,48	100
	marchew	7	30,66	2.120
	kapusta głowiasta	1	0,5	46
	kalafior	0	0	0
	cebula	0	0	0
	papryka pod osłonami	2	2,004	57
	sałata	1	0,2	0,5
	ogórki gruntowe	2	2,51	50,135
	ogórki pod osłonami	4	0,264	24
	kapusta pekińska	5	3,16	90,45
	szparagi	1	0,8	7
	brokuł	2	5,41	50
	czosnek	0	0	0
szpinak	0	0	0	
WARZYWA - SUMA		38	79,906	14.492,585
ROŚLINY ROLNICZE	ziemniaki	14	150,66	7104
	rzepak	6	16,2	45,2
	kukurydza	47	204,05	1.267,7
	pszenica	75	155,71	741,4
ROŚLINY ROLNICZE - SUMA		142	526,62	9.158,3
RAZEM - SUMA		477	2.595,226	72.849,535

2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.

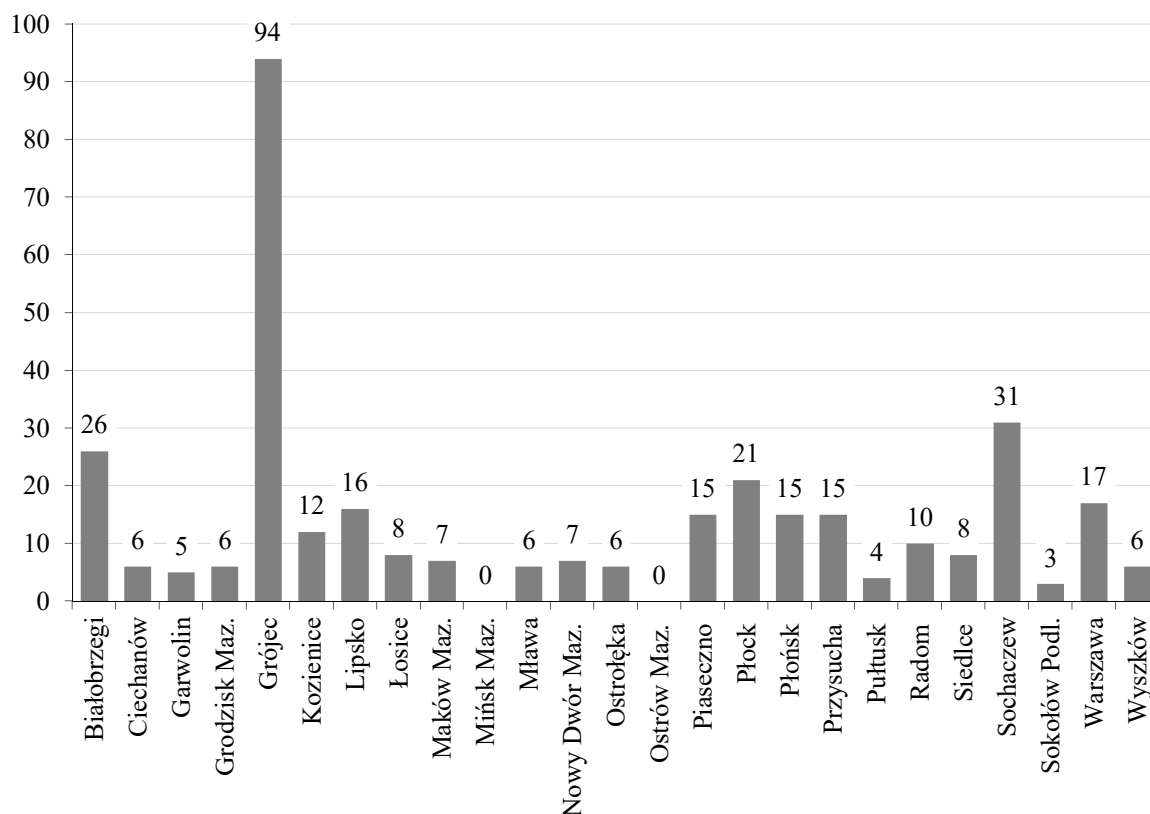
Realizacja zadania dotyczącego monitoringu zużycia środków ochrony roślin wykonywana jest w ramach programu wieloletniego Instytutu Ochrony Roślin PIB, pt.: „Ochrona roślin uprawnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywności oraz ograniczenia strat w plonach i zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt domowych i środowiska na lata 2016-2020”, jako zadanie 1.9 „Opracowanie i analiza danych uzyskanych podczas monitorowania sprzedaży i zużycia środków ochrony roślin”.

Na potrzeby badań zużycia środków ochrony roślin ankietowano następujące uprawy: jabłoni, jęczmień jary, malina, rzepak ozimy i wiśnia.

Na terenie działania WIORiN w Warszawie przeprowadzono 344 ankiet, w tym:

- 1) jabłoni – 201 ankiet
- 2) jęczmień jary – 20 ankiet
- 3) malina – 16 ankiet
- 4) rzepak ozimy – 19 ankiet
- 5) wiśnia – 88 ankiet

Wykres 2.20. Liczba ankietowanych gospodarstw na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie.

2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

W 2019 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 5 decyzji w sprawie zatwierdzenia planu zabiegów agrolotniczych. W ramach nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego w związku z wydanymi decyzjami przeprowadzono 7 kontroli na terenie woj. mazowieckiego. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 2.16. Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

Lokalizacja zabiegu (powiat)	Data zabiegu (dzień i miesiąc)	Powierzchnia na której zastosowano środek ochrony roślin (ha)	Nazwa zastosowanego środka ochrony roślin	Ilość zastosowanych środka ochrony roślin		Nazwa rośliny chronionej	Zwalczany organizm
				litry	kg		
powiat łosicki	12-17 maj	2709.99	Mospilan 20 SP	0	1084	drzewostany dębowe	chrabąszcz majowy i kasztanowiec
powiat ostrołęcki	27 maj	60	Foray 76 B	150	0	sosna	brudnica mniszka
powiat radomski	25 maj	645	Mospilan 20 SP	0	258.4	gatunki liściaste	chrabąszcz majowy i kasztanowiec
powiat lipski, radomski, zwoleński	16-25 maj	7440	Mospilan 20 SP	0	2970	gatunki liściaste	chrabąszcz majowy i kasztanowiec
powiat zwoleński	21-22 maj	2711	Mospilan 20 SP	0	1082	gatunki liściaste	chrabąszcz majowy i kasztanowiec
powiat legionowski	21-22 maj	215	Mospilan 20 SP	0	90	drzewostany sosnowe i dębowe	imago chrabąszczowatych
powiat pułtuski	19-26 maj	3532	Foray 76 B	8780	0	drzewostany sosnowe i dębowe	brudnica

3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem

3.1. Ocena polowa materiału siewnego

Ocena polowa plantacji nasiennych jest urzędową czynnością mającą na celu stwierdzenie, czy podczas wegetacji roślin istniały warunki właściwe do wyprodukowania materiału siewnego wysokiej jakości oraz czy stan plantacji nasiennej odpowiadał ustalonym wymaganiom.

3.1.1. Rośliny rolnicze i warzywne

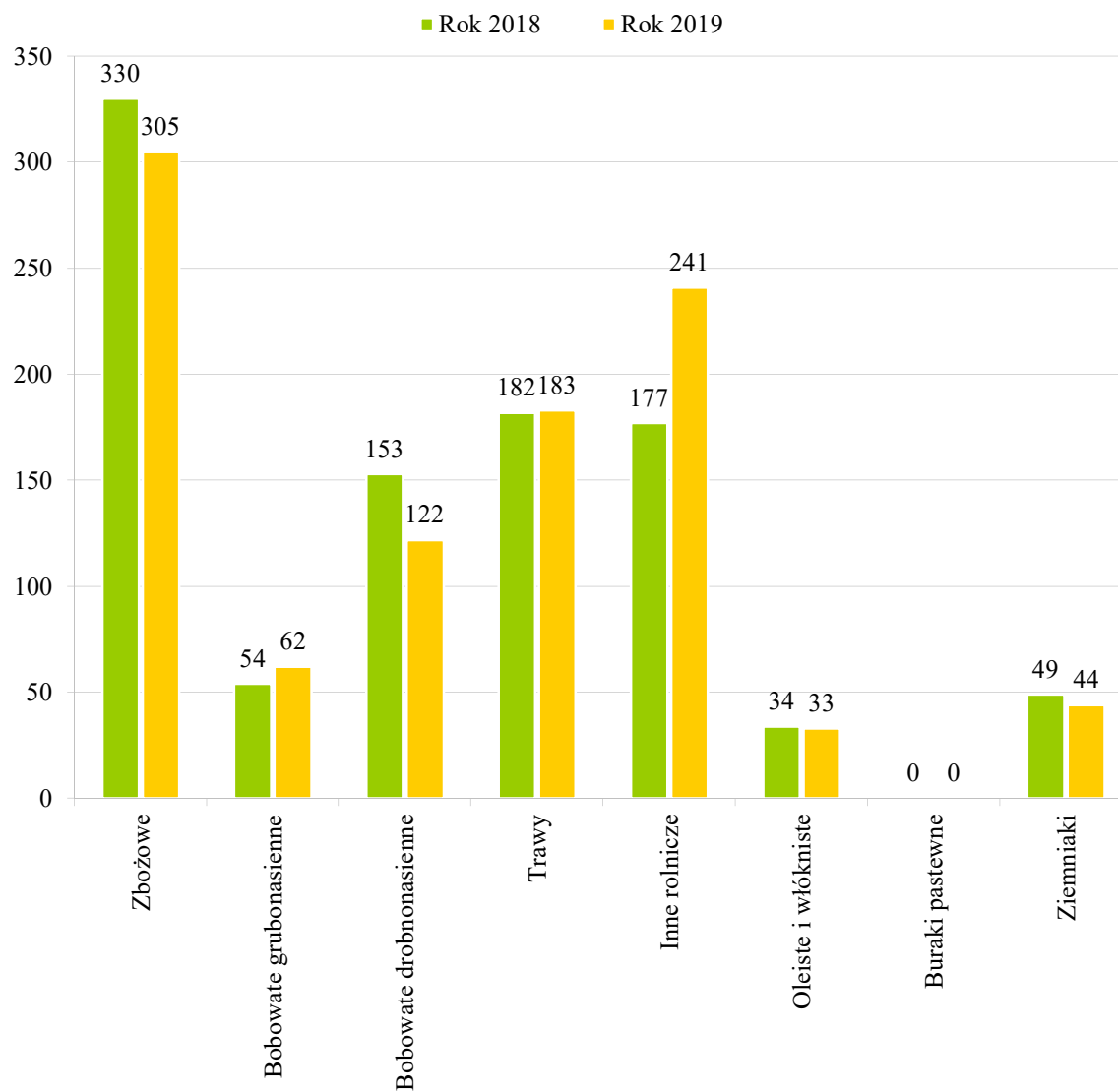
Tab. 3.1. Plantacje nasienne objęte oceną polową w latach 2018 – 2019

Grupa roślin	2018 rok		2019 rok		wzrost (+); spadek (-)	
	sztuk plantacji	pow. ha	sztuk plantacji	pow. ha	szt. plantacji	pow. ha
Zbożowe	330	2440,84	305	2186,51	-25	-254
Bobowate grubonasienne	54	241,05	62	304,01	+8	+63
Bobowate drobnonasienne	153	437,84	122	370,27	-31	-68
Trawy	182	515,68	183	578,75	+1	+63
Inne rolnicze	177	597,78	241	784,68	+64	+187
Oleiste i włókniste	34	136,21	33	132,84	-1	-3
Buraki pastewne	0	0	0	0	0	0
Ziemniaki	49	114,58	44	115,96	-5	+1
Ogółem	979	4483,98	990	4473,02	+11	-11

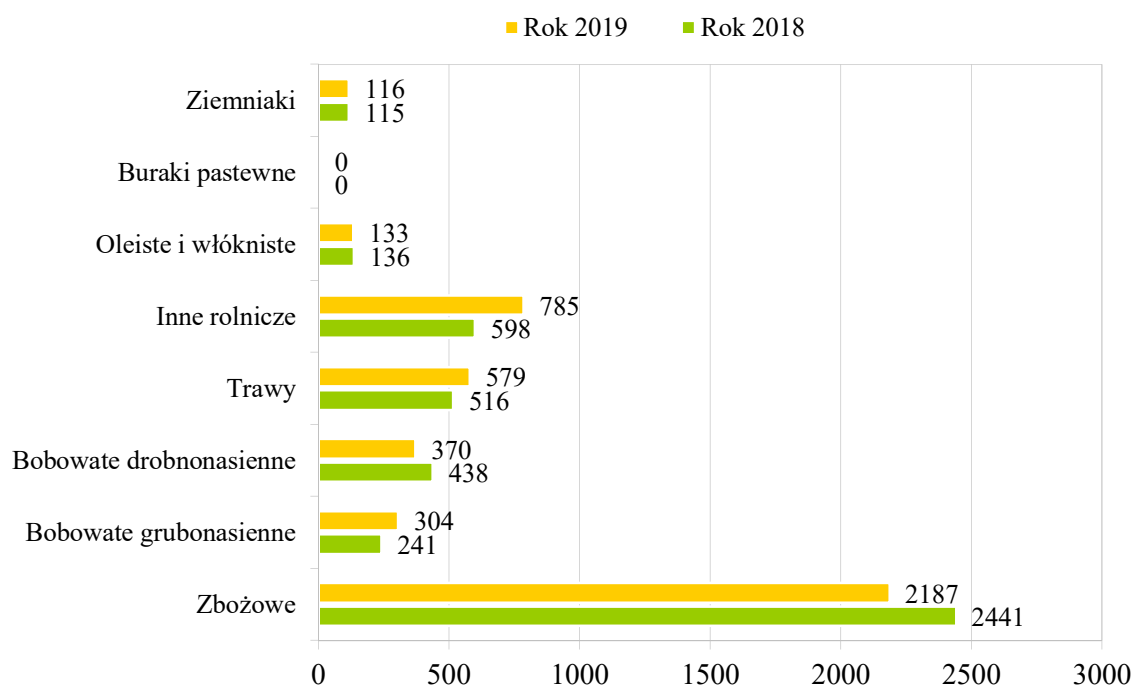
W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła ogólna ilość ocenianych plantacji przy jednoczesnym spadku powierzchni objętej oceną. Wzrosła ilość plantacji i powierzchnia upraw w grupie bobowatych grubonasiennych, traw, innych rolniczych a w grupie ziemniaki określono wzrost powierzchni przy jednoczesnym spadku ilości plantacji. Zmalała ilość ocenianych plantacji i powierzchnia w grupie roślin zbożowych, bobowatych drobnonasiennych oraz oleistych i włóknistych.

Nie zgłaszane są do urzędowej oceny polowej plantacje nasienne roślin warzywnych. Oceny tego materiału dokonują sami hodowcy w kategorii standard.

Wykres 3.1. Liczba plantacji nasiennych objętych oceną polową w latach 2018 – 2019

Wykres 3.2. Powierzchnia [ha] objęta oceną polową w latach 2018 – 2019

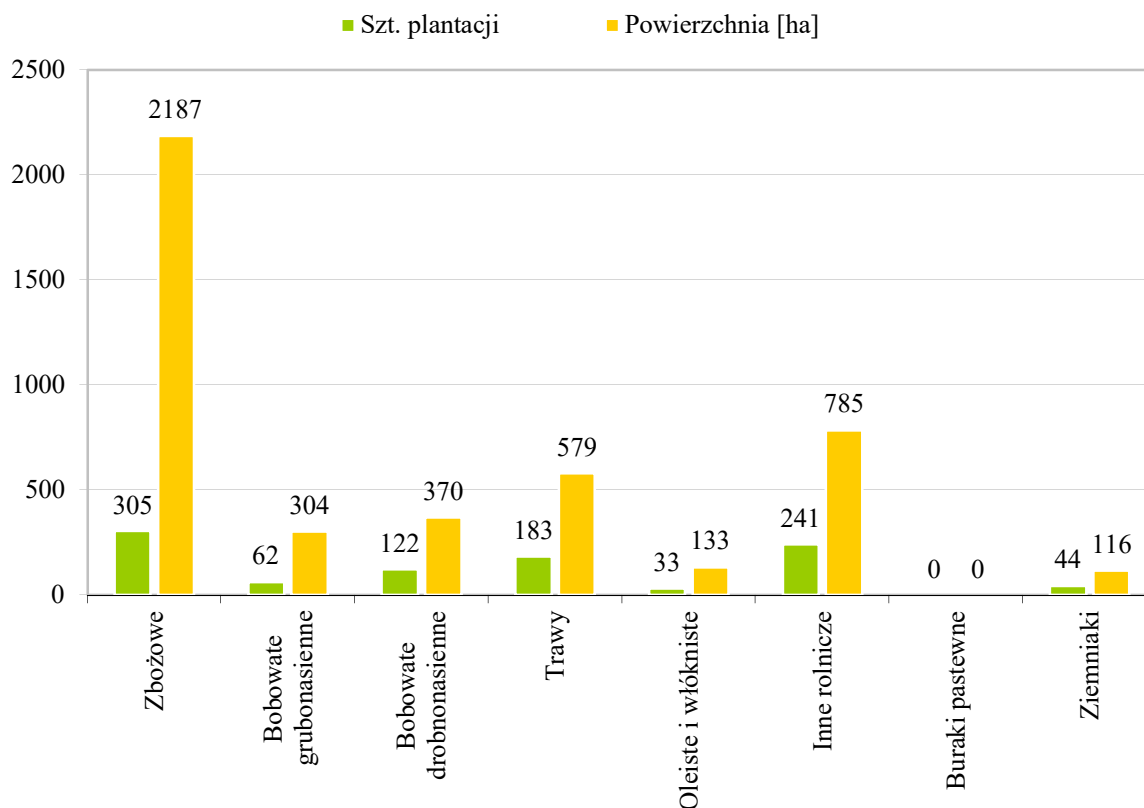

Tab. 3.2. Wyniki oceny polowej plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2019 r.

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha
1	Ogółem zboża, w tym:	305	2186,51	299	2114,64	6	71,87
	pszenica ozima	66	640,55	65	613,75	1	26,80
	pszenica jara	20	137,05	20	137,05	0	0,00
	jęczmień ozimy	5	30,50	5	30,50	0	0,00
	jęczmień jary	30	213,72	30	213,72	0	0,00
	żyto ozime	35	224,60	32	204,40	3	20,20
	żyto jare	8	33,50	8	33,50	0	0,00
	pszenżyto ozime	59	470,05	59	457,62	0	12,43
	pszenżyto jare	10	72,00	9	70,00	1	2,00
	owies	38	244,84	37	234,40	1	10,44
	gryka	4	9,00	4	9,00	0	0,00
kukurydza	30	110,70	30	110,70	0	0,00	
2	Bobowate grub., w tym:	62	304,01	58	293,11	4	10,90
	groch siewny	11	87,80	11	87,80	0	0,00
	łubin wąskolistny	26	134,80	23	128,80	3	6,00
	łubin żółty	16	53,30	15	48,40	1	4,90
	bobik	9	28,11	9	28,11	0	0,00
3	Bobowate drobn., w tym:	122	370,27	103	315,23	19	55,04

Lp.	Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
		szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha	szt. plantacji	ha
	koniczyna łąkowa	119	364,67	100	309,63	19	55,04
	lucerna siewna	3	5,60	3	5,60	0	0,00
4	Trawy, w tym:	183	578,75	169	524,83	14	53,92
	festulolium	6	14,10	6	14,10	0	0,00
	kupkówka pospolita	113	311,86	106	293,34	7	18,52
	tymotka łąkowa	4	7,40	1	3,00	3	4,40
	kostrzewa czerwona	12	49,69	12	49,69	0	0,00
	kostrzewa trzcinowa	2	3,57	2	3,57	0	0,00
	kostrzewa łąkowa	4	7,00	4	7,00	0	0,00
	życica trwała	25	130,60	21	99,60	4	31,00
	życica miesz.	9	32,83	9	32,83	0	0,00
	życica wielokw.	1	3,00	1	3,00	0	0,00
	życica wiel. wester.	7	18,70	7	18,70	0	0,00
5	Oleiste i włókniste, w tym:	33	132,84	30	127,84	3	5,00
	soja	2	29,00	2	29,00	0	0,00
	gorczyca biała	23	95,30	22	91,80	1	3,50
	konopie	8	8,54	6	7,04	2	1,50
6	Inne rolnicze, w tym:	241	784,68	236	753,78	5	30,90
	facelia błękitna	215	661,69	210	630,79	5	30,90
	rzodkiew oleista	26	122,99	26	122,99	0	0,00
7	Buraki pastewne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8	Ziemniaki	44	115,96	44	115,86	0	0,10
	Ogółem	990	4473,02	939	4245,29	51	227,73

Wykres 3.3. Plantacje oceniane w 2019 roku w poszczególnych grupach roślin rolniczych

Największą powierzchnię wśród ocenianych jak i zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin rolniczych w grupie roślin zbożowych zajmuje pszenica ozima w dalszej kolejności pszenżyto ozime, owies i żyto ozime.

Nastąpił znaczny wzrost ilości plantacji i powierzchni w grupie innych rolniczych (zwłaszcza facelii błękitnej), przy jednoczesnym wzroście powierzchni objętej oceną oraz powierzchni zakwalifikowanej. W grupie roślin oleistych i włóknistych dominuje jak zawsze gorczyca.

3.1.2. Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych

W 2019 roku zdyskwalifikowano ogółem **51 plantacji** roślin rolniczych o łącznej powierzchni **227,73 ha**, co stanowi 5,09 % w stosunku do powierzchni objętej oceną.

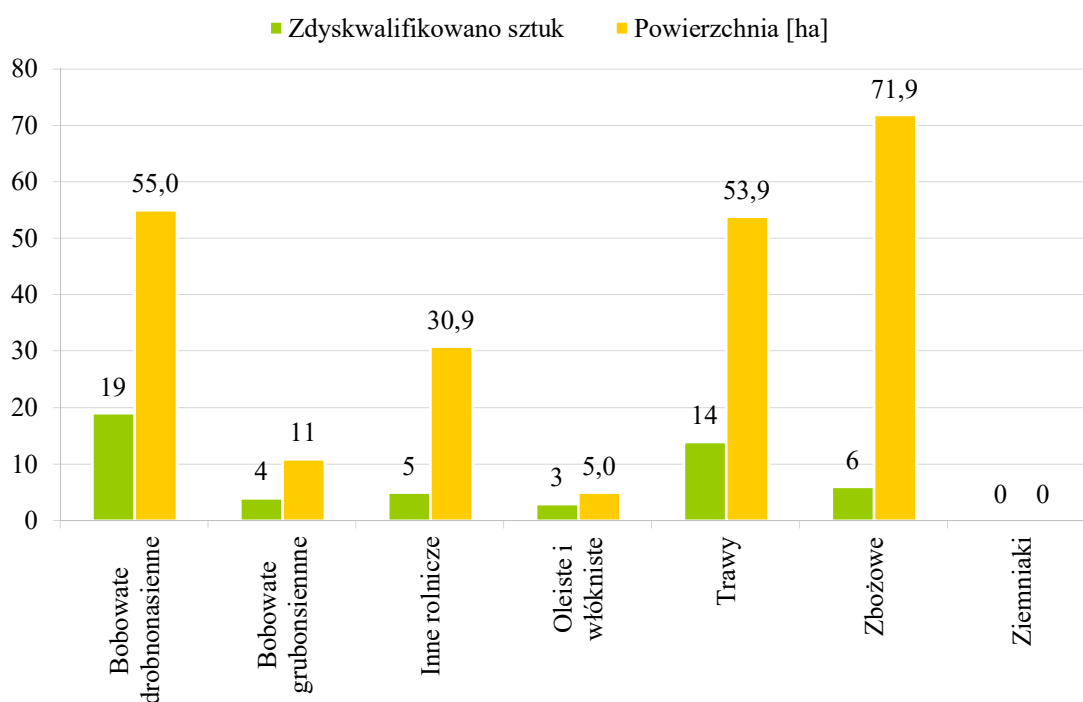
Dyskwalifikacja ilości i powierzchni ha plantacji w roku 2019 zmalała w stosunku do roku 2018 o 12 plantacji – 4,28 ha.

Najwyższy procent dyskwalifikacji powierzchni odnotowano w grupie zbóż, bobowatych drobnonasiennych oraz trawach. Głównym powodem dyskwalifikacji jak w roku ubiegłym było: nie zachowanie izolacji przestrzennej oraz plantacje nieistniejące.

Tab. 3.3. Ilość i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2019 r

Lp.	Grupa roślin	Zdyskwalifikowano		
		sztuk plantacji	powierzchnia w ha	% powierzchni w ha
1	Zbożowe	6	71,87	3,28
2	Bobowate grubonasienne	4	10,90	3,58
3	Bobowate drobnonasienne	19	55,04	14,86
4	Trawy	14	53,92	9,31
5	Inne rolnicze	5	30,90	3,93
6	Oleiste i włókniste	3	5,00	3,76
7	Ziemniaki	0	0,10	0,08
	Razem rolnicze	51	227,73	5,09

Wykres 3.4. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2019 r.

3.1.3. Ocena polowa plantacji roślin rolniczych wykonana przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych

Ocena polowa plantacji nasiennych roślin rolniczych w roku 2019 przeprowadzana była przez 16 kwalifikatorów urzędowych oraz 34 akredytowanych. Kwalifikatorzy akredytowani ocenili ogółem 735 plantacji o powierzchni 3 135,56 ha, a urzędowi 255 plantacji o powierzchni 1 337,46 ha.

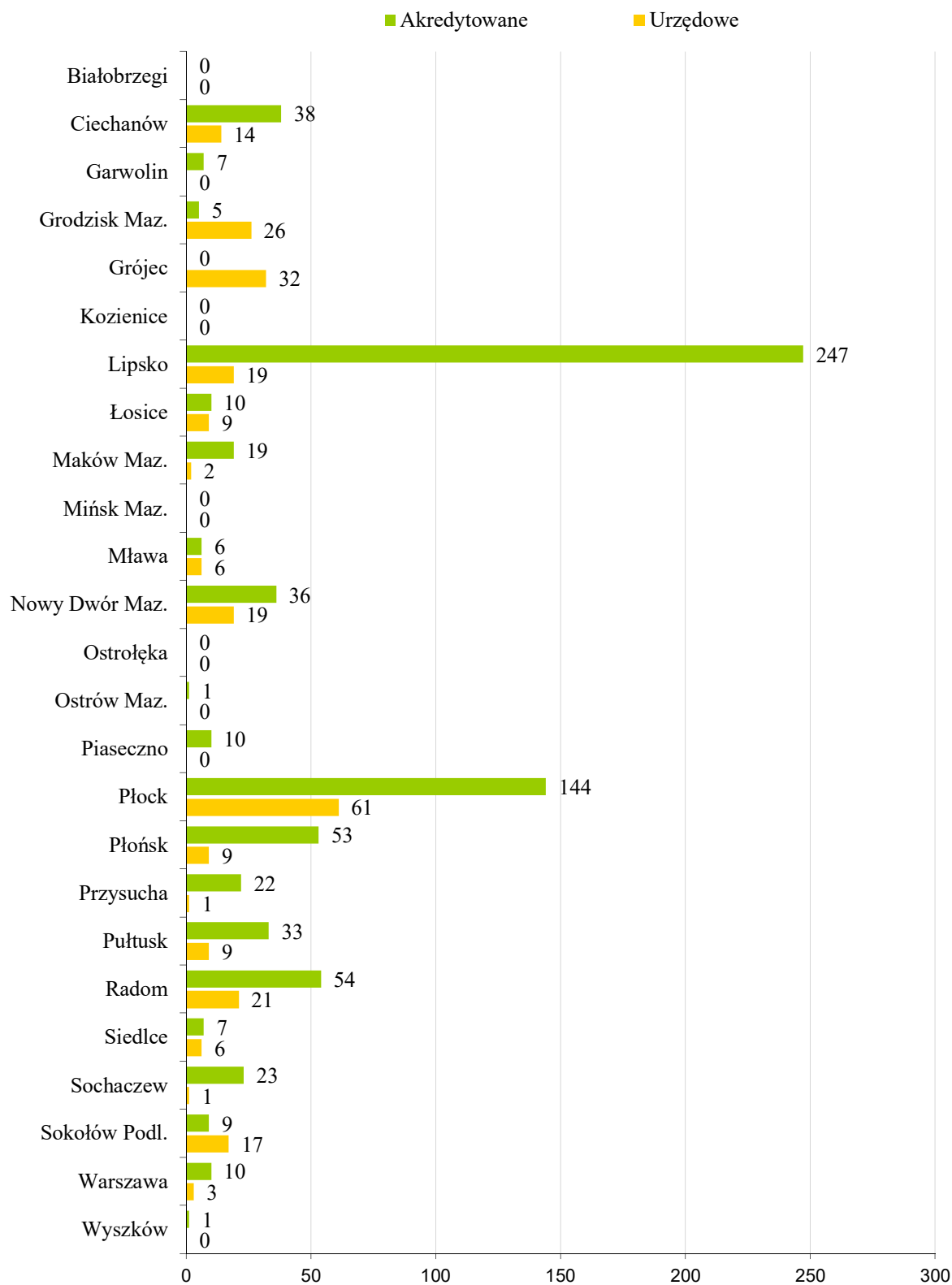
Tab. 3.4. Liczba ocenianych plantacji w 2019 roku z podziałem na kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha
1	Białobrzegi	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Ciechanów	52	270,35	14	77,10	38	193,25
3	Garwolin	7	99,00	0	0,00	7	99,00
4	Grodzisk Maz.	31	232,70	26	185,70	5	47,00
5	Grójec	32	272,41	32	272,41	0	0,00
6	Kozienice	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7	Lipsko	266	578,35	19	35,81	247	542,54
8	Łosice	19	41,04	9	14,43	10	26,61
9	Maków Maz.	21	99,70	2	8,50	19	91,20
10	Mińsk Maz.	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11	Mława	12	69,41	6	17,41	6	52,00
12	Nowy Dwór Maz.	55	368,58	19	119,08	36	249,50
13	Ostrołęka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14	Ostrów Maz.	1	6,00	0	0,00	1	6,00
15	Piaseczno	10	95,00	0	0,00	10	95,00
16	Płock	205	1166,79	61	328,40	144	838,39
17	Płońsk	62	324,71	9	36,48	53	288,23
18	Przysucha	23	83,02	1	2,90	22	80,12

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha	szt. plant.	pow. ha
19	Pułtusk	42	192,70	9	44,70	33	148,00
20	Radom	75	219,71	21	56,14	54	163,57
21	Siedlce	13	23,15	6	10,25	7	12,90
22	Sochaczew	24	122,19	1	5,00	23	117,19
23	Sokołów Podl.	26	160,01	17	114,65	9	45,36
24	Warszawa	13	45,20	3	8,50	10	36,70
25	Wyszków	1	3,00	0	0,00	1	3,00
	Ogółem	990	4473,02	255	1337,46	735	3135,56

W ramach nadzoru nad pracą kwalifikatorów skontrolowano 4 urzędowych kwalifikatorów na 16 plantacjach roślin rolniczych oraz 27 kwalifikatorów akredytowanych na 136 plantacjach.

Wykres 3.5. Ocena polowa plantacji nasiennych przeprowadzona przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w 2019 roku

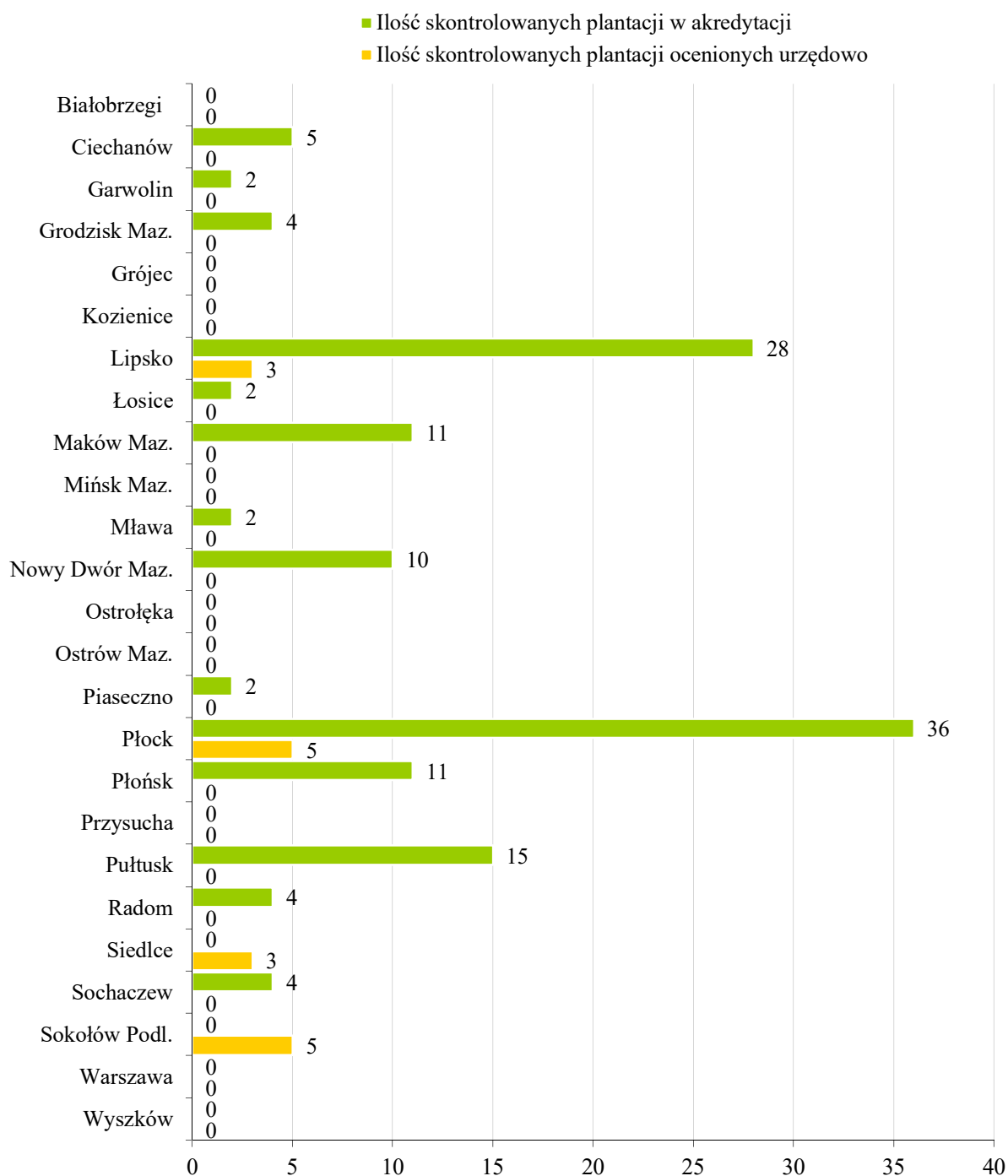
Duża ilość plantacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych w stosunku do ogólnej ilości ocenianych plantacji była w oddziale Lipsko, Płock, Radom, Płońsk, Ciechanów oraz Nowy Dwór Maz. Przez urzędowych kwalifikatorów najwięcej oceniono plantacji w oddziale Płock, Grójec, Grodzisk Maz., Radom, Lipsko oraz Nowy Dwór Maz. Ta proporcja wynika ze specyfiki produkcji poszczególnych grup roślin w danym rejonie.

Tab. 3.5. Kontrola pracy kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w 2019 roku

Lp.	Oddziały	Objęto ocena ogółem sztuk plantacji	Ocena urzędowa		Ocena w akredytacji	
			sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą	sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą
1	Białobrzegi	0	0	0	0	0
2	Ciechanów	52	14	0	38	5
3	Garwolin	7	0	0	7	2
4	Grodzisk Maz.	31	26	0	5	4
5	Grójec	32	32	0	0	0
6	Kozienice	0	0	0	0	0
7	Lipsko	266	19	3	247	28
8	Łosice	19	9	0	10	2
9	Maków Maz.	21	2	0	19	11
10	Mińsk Maz.	0	0	0	0	0
11	Mława	12	6	0	6	2
12	Nowy Dwór Maz.	55	19	0	36	10
13	Ostrołęka	0	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	1	0	0	1	0
15	Piaseczno	10	0	0	10	2
16	Płock	205	61	5	144	36
17	Płońsk	62	9	0	53	11
18	Przysucha	23	1	0	22	0
19	Pułtusk	42	9	0	33	15

Lp.	Oddziały	Objęto ocena ogółem sztuk plantacji	Ocena urzędowa		Ocena w akredytacji	
			sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą	sztuk plantacji	sztuk plantacji objętych kontrolą
20	Radom	75	21	0	54	4
21	Siedlce	13	6	3	7	0
22	Sochaczew	24	1	0	23	4
23	Sokołów Podl.	26	17	5	9	0
24	Warszawa	13	3	0	10	0
25	Wyszków	1	0	0	1	0
	Ogółem	990	255	16	735	136

Wykres 3.6. Ilość plantacji nasiennych skontrolowanych w ocenie urzędowej i w akredytacji na terenie oddziałów w 2019 roku

W roku bieżącym stwierdzono mniej nieprawidłowości niż w 2018 roku w trakcie kontroli pracy kwalifikatorów na plantacjach nasiennych. Zmieniono wynik oceny połowej plantacji nasiennej tylko w przypadku pracy 1 akredytowanego kwalifikatora na 1 plantacji w Oddziale Płońsk. Nadal

występowały błędy w złożonej przez kwalifikatorów akredytowanych dokumentacji po ocenie polowej. Ogółem wystosowano 7 pism pokontrolnych (4 w Oddziale Lipsko, 1 w Oddziale Maków Mazowiecki, 1 w Oddziale Nowy Dwór Mazowiecki, 1 w Oddziale Płońsk).

3.1.4. Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych

Na terenie woj. mazowieckiego produkcją materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych zajmuje się 194 dostawców na powierzchni 493,76 ha.

W 2019 roku ocenę polową materiału szkółkarskiego przeprowadzono u 63 dostawców w kategorii elitarny i kwalifikowany na 173 plantacjach o powierzchni 193,71 ha.

Produkcją materiału szkółkarskiego CAC zajmowało się 131 dostawców na 442 plantacjach o pow. 300,05 ha.

U 53 dostawców występuje jednocześnie materiał szkółkarski w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC.

W porównaniu do roku ubiegłego powierzchnia materiału kwalifikowanego zmniejszyła się o 24,78 ha, a materiału szkółkarskiego CAC zwiększyła o 19,46 ha.

Oceny plantacji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny, kwalifikowany dokonywało 10 kwalifikatorów.

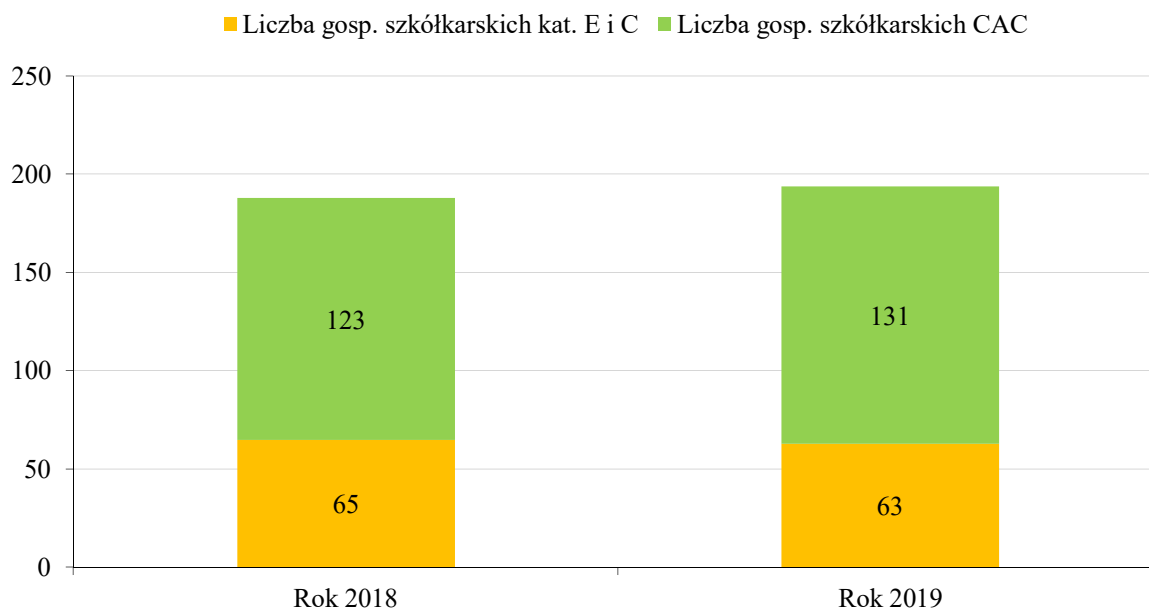
Materiał szkółkarski CAC wytwarza i ocenia sam dostawca, spełniając wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału.

Tab. 3.6. Liczba gospodarstw szkółkarskich oraz powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw roślin sadowniczych [ha] w latach 2018 – 2019

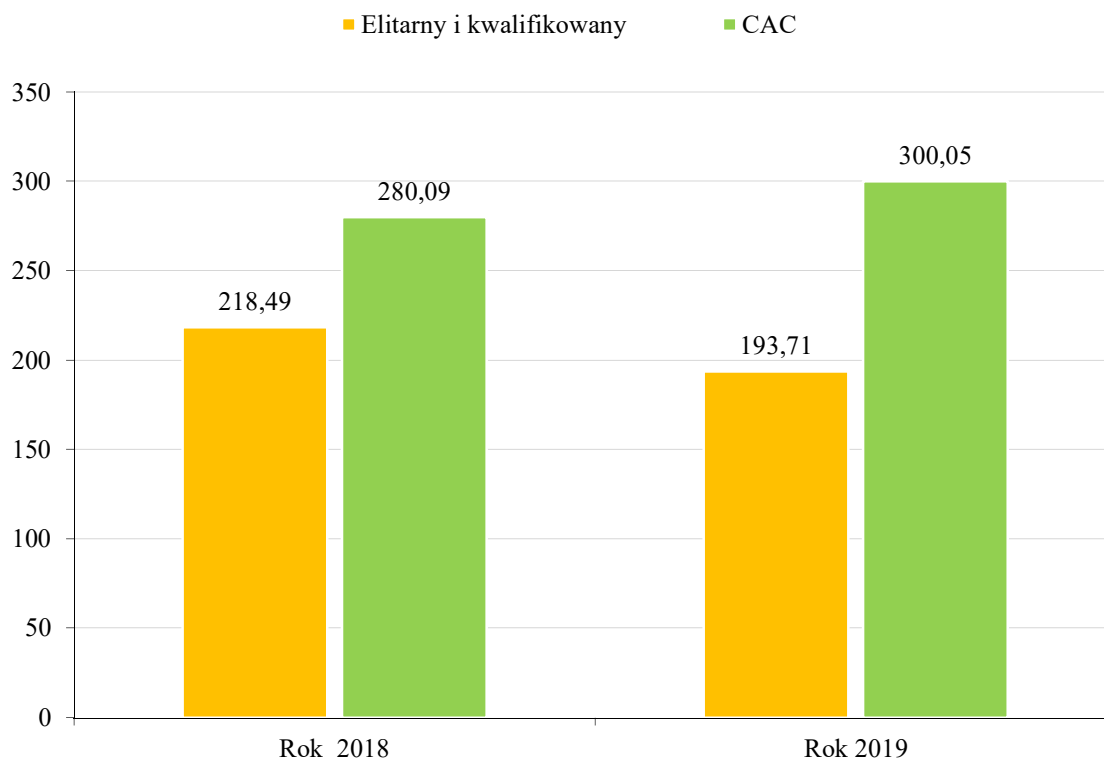
Rok	Liczba gospodarstw produkujących materiał szkółkarski			Powierzchnia materiału szkółkarskiego (ha)		
	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem
2018	65	123	188	218,49	280,09	498,58
2019	63	131	194	193,71	300,05	493,76

Najwięcej dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC jest w oddziałach: Wyszków (51), Płock (23), Grójec (21), Przysucha (15) i Garwolin (10).

Wykres 3.7. Liczba gospodarstw szkółkarskich roślin sadowniczych z podziałem na kategorię elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w latach 2018 – 2019

Wykres 3.8. Powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw szkółkarskich roślin sadowniczych [ha] w latach 2018– 2019

Największa powierzchnia ocenionych upraw szkółkarskich w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC jest w oddziałach: Płock (155,48 ha) Grójec (86,55 ha), Wyszków (68,57 ha), Białobrzegi (45,21 ha), Piaseczno (23,17 ha), Przysucha (22,65)

Tab. 3.7. Powierzchnia ocenianych rodzajów materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w latach 2018 – 2019 w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2018 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2019 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
1	Szkółka drzew owocowych	127,48	136,07	263,55	107,58	146,93	254,51
2	Szkółka krzewów jagodowych	12,76	23,57	36,33	8,40	30,76	39,16
3	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	3,04	20,73	23,77	2,59	19,63	22,22
4	Plantacja sadzonek truskawek	9,66	40,24	49,90	10,37	40,17	50,54
5	Plantacja podkładek generatywnych	1,03	0,61	1,64	0,76	1,62	2,38
6	Plantacja podkładek wegetatywnych	54,27	52,77	107,04	53,67	53,65	107,32
7	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów	7,85	6,03	13,88	7,54	5,09	12,63
8	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0,50	0,07	0,57	0,20	1,55	1,75
9	Plantacja sadzonek malin	1,90	0,00	1,90	2,60	0,65	3,25
	Razem	218,485	280,09	498,575	193,71	300,05	493,76

Zmniejszyła się powierzchnia ocenianych drzew owocowych oraz sadów matecznych do pozyskiwania nasion na korzyść krzewów jagodowych, plantacji sadzonek truskawek oraz plantacji sadzonek malin. W lipcu i sierpniu susza stanowiła duży problem we wszystkich uprawach szkółkarskich, natomiast cały sezon wegetacyjny był długi i korzystny dla wzrostu i rozwoju materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych.

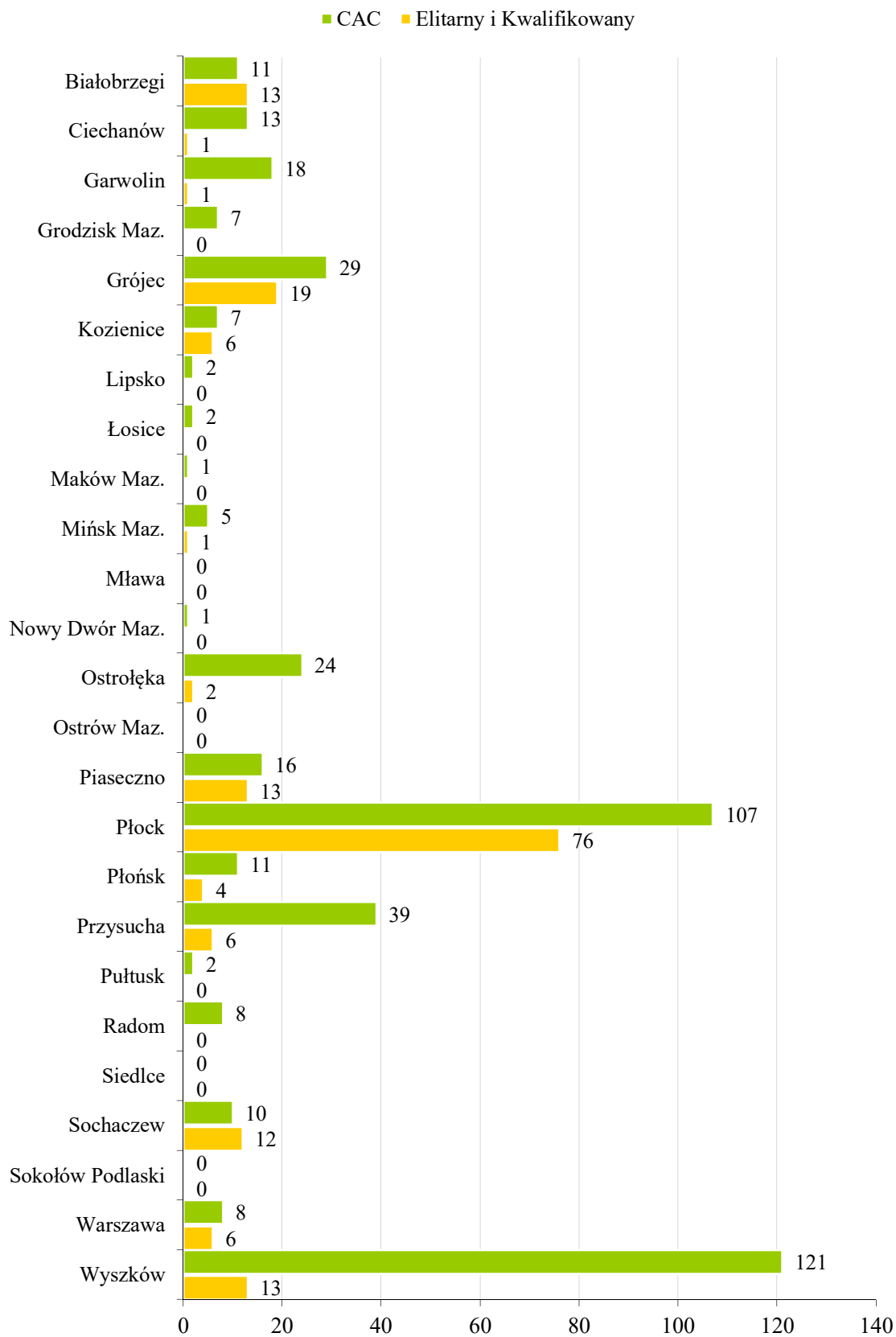
Tab. 3.8. Liczba plantacji oraz powierzchnia materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2019 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN Warszawa

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w 2019 r.			Powierzchnia plantacji materiału szkółkarskiego [ha] w 2019 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem	kat. E i C	CAC	Razem
	Oddział	1	2	3	4	5	6
1	Białobrzegi	13	11	24	19,31	25,90	45,21
2	Ciechanów	1	13	14	1,46	11,33	12,79
3	Garwolin	1	18	19	0,50	10,41	10,91
4	Grodzisk Maz.	0	7	7	0,00	3,05	3,05
5	Grójec	19	29	48	73,40	13,15	86,55
6	Kozienice	6	7	13	1,74	6,67	8,41
7	Lipsko	0	2	2	0,00	2,25	2,25
8	Łosice	0	2	2	0,00	1,60	1,60
9	Maków Maz.	0	1	1	0,00	0,40	0,40
10	Mińsk Maz.	1	5	6	0,10	0,62	0,72
11	Mława	0	0	0	0,00	0,00	0
12	Nowy Dwór Maz.	0	1	1	0,00	0,30	0
13	Ostrołęka	2	24	26	0,60	16,17	16,77
14	Ostrów Maz.	0	0	0	0,00	0,00	0
15	Piaseczno	13	16	29	8,70	14,47	23,17
16	Płock	76	107	183	62,79	92,69	155,48
17	Płońsk	4	11	15	1,21	1,22	2,43
18	Przysucha	6	39	45	1,63	21,02	22,65
19	Pułtusk	0	2	2	0,00	1,30	1,30

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w 2019 r.			Powierzchnia plantacji materiału szkółkarskiego [ha] w 2019 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem	kat. E i C	CAC	Razem
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
20	Radom	0	8	8	0,00	3,66	3,66
21	Siedlce	0	0	0	0,00	0,00	0
22	Sochaczew	12	10	22	11,72	9,87	21,59
23	Sokołów Podlaski	0	0	0	0,00	0,00	0
24	Warszawa	6	8	14	2,60	3,35	5,95
25	Wyszków	13	121	134	7,95	60,62	68,57
	Razem	173	442	615	193,71	300,05	493,76

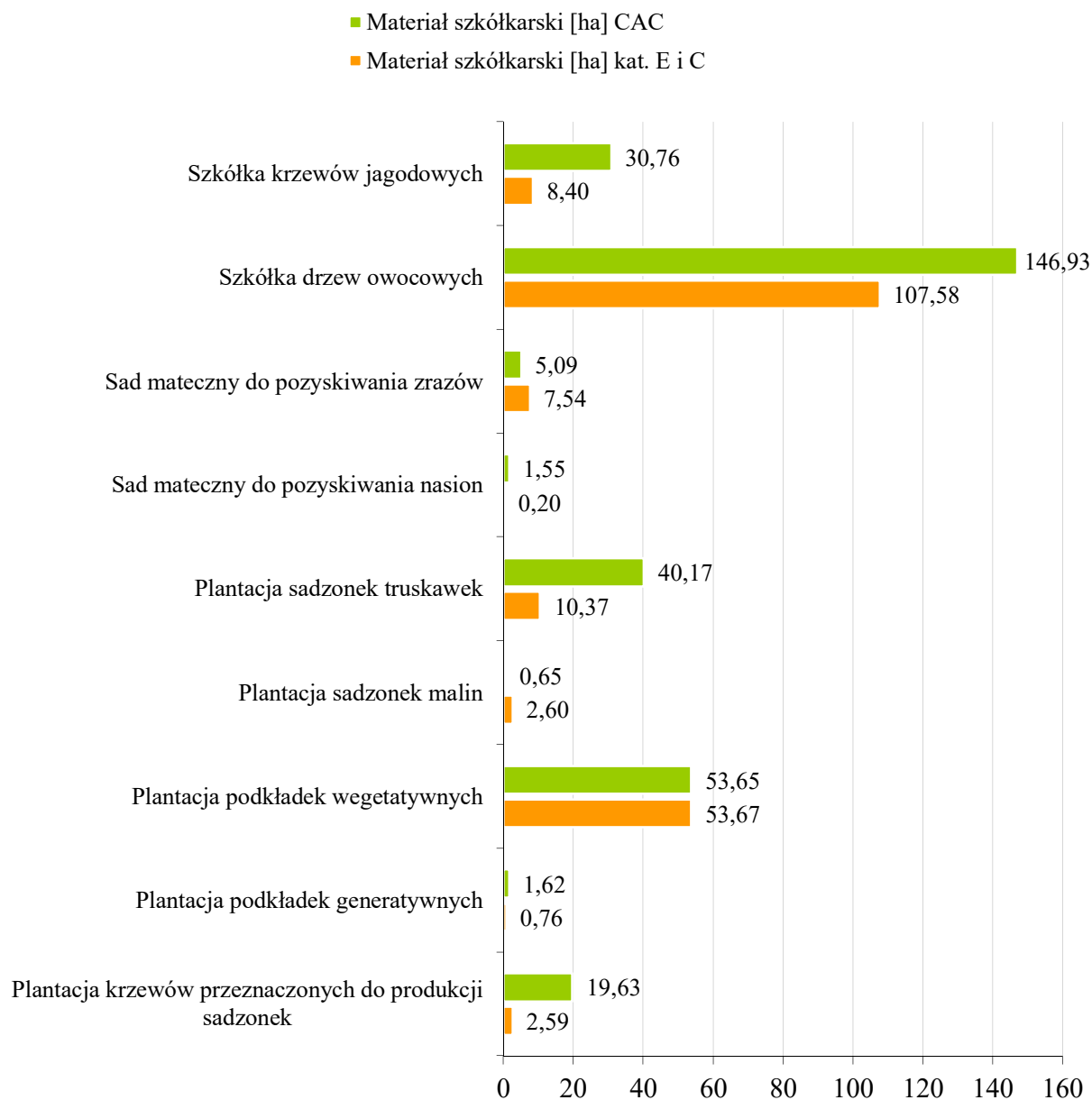
Największa liczba plantacji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii elitarny i kwalifikowany oraz CAC jest na terenie oddziału Płock (183), Wyszków (134) Grójec (48), Przysucha (45), Piaseczno (29), Ostrołęka (26) oraz Białobrzegi (24).

Wykres 3.9. Liczba plantacji materiału szkółkarskiego w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC w 2019 r. według oddziałów WIORiN Warszawa

Korelacje pomiędzy materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych zakwalifikowanym urzędowo, a zgłoszonym CAC przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3.10. Produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych według rodzajów w kategorii elitarny (E), kwalifikowany(C) i CAC w 2019 roku

Tab. 3.9. Ilość materiału szkółkarskiego zakwalifikowanego w poszczególnych gatunkach i rodzajach materiału szkółkarskiego elitarnego (E) i kwalifikowanego (C) w latach 2018 – 2019

Lp.	Gatunek	Ilość zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Rok 2018	Rok 2019	wzrost (+); spadek (-)
1.	Brzoskwinia			
	Plantacja podkładek generatywnych	0	3000	+3000
	Szkółka drzew owocowych	360	300	-60
2.	Czereśnia			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	610265	441160	-169105
	Szkółka drzew owocowych	51910	25830	-26080
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	818700	349700	-469000
3.	Czereśnia ptasia			
	Plantacja podkładek generatywnych	0	30000	+30000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	50	50	0
4.	Grusza domowa			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	337800	328950	-8850
	Szkółka drzew owocowych	241030	170650	-70380
5.	Grusza kaukaska			
	Plantacja podkładek generatywnych	1000	6000	+5000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	1	1	0
6.	Jabłoń domowa			
	Plantacja podkładek generatywnych	0	0	0
	Plantacja podkładek wegetatywnych	11634235	11890835	+256600
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	0	0
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	13917370	13653470	-263900
	Szkółka drzew owocowych	3938750	3683850	-254900

Lp.	Gatunek	Ilość zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Rok 2018	Rok 2019	wzrost (+); spadek (-)
	Szkółka drzew owocowych przeznaczonych na sady zraźnikowe i nasienne	4400	4800	+400
7.	Morela			
	Szkółka drzew owocowych	255	600	+345
8.	Malina właściwa			
	Plantacja mateczna sadzonek malin (elitarna)	888600	192500	-696100
	Plantacja sadzonek malin	0	68000	+68000
9.	Pigwa pospolita			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	329850	322100	-7750
10.	Porzeczka czarna			
	Plantacja elitarna krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	30000	0	-30000
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	1388200	1237200	-151000
	Szkółka krzewów jagodowych	818000	456000	-362000
	Szkółka krzewów jagodowych przeznaczonych na pl. reprodukcyjne	8000	10000	+2000
11.	Porzeczka czerwona			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	228000	205900	-22100
	Szkółka krzewów jagodowych	295500	316000	+20500
12.	Truskawka			
	Plantacja mateczna sadzonek truskawek (elitarna)	263000	2278800	+2015800
	Plantacja sadzonek truskawek	2446180	1643000	-803180
13.	Wiśnia			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	653500	271700	-381800
	Szkółka drzew owocowych	214000	145800	-68200
14.	Śliwa domowa			

Lp.	Gatunek	Ilość zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Rok 2018	Rok 2019	wzrost (+); spadek (-)
	Plantacja podkładek generatywnych	100000	200000	+100000
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	0	0
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	6100	22000	+15900
	Szkółka drzew owocowych	37495	21550	-15945
15.	Agrest			
	Plantacja elitarna krzewów jagodowych przeznaczonych do produkcji sadzonek	0	0	0
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	73650	47900	-25750
	Szkółka krzewów jagodowych	114150	54200	-59950
16.	Antypka			
	Plantacja podkładek generatywnych	90500	126000	+35500
	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	30	30	0
17.	Ałycza			
	Plantacja podkładek generatywnych	8000	14000	+6000

W zakresie produkcji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii kwalifikowany w 2019 roku zaobserwowano zmniejszenie produkcji zrazów (oczek) do okulizacji i szczepienia z rodzaju *Malus* – jabłoń domowa, *Prunus* - czereśnia oraz wzrost produkcji podkładek wegetatywnych.

Obserwuje się w dalszym ciągu zmniejszoną produkcję drzewek owocowych z rodzaju *Prunus*: czereśnia i brzoskwinia oraz *Malus* – jabłoń domowa, *Pyrus* - grusz domowa. Natomiast wzrosła produkcja podkładek generatywnych: Antypki, Ałyczy, Śliwy domowej, Brzoskwini w stosunku do produkcji w 2018 roku. Zaobserwowano również w kategorii elitarny zwiększoną produkcję sadzonek z rodzaju *Fragaria* – truskawki.

Zmniejsza się produkcja krzewów jagodowych z rodzaju *Ribes* - agrest, porzeczka czarna i porzeczka czerwona.

Na terenie woj. mazowieckiego znajdują się dostawcy profesjonalni posiadający gospodarstwa o dużej powierzchni upraw szkółkarskich 5 – 10 ha, którzy decydują się na wytwarzanie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny i kwalifikowany.

Dostawcy materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych są otwarci na nową wiedzę z zakresu produkcji szkółkarskiej i starają się produkować materiał dobrej jakości.

Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza pod nasadzenia sadów towarowych, cieszą się drzewka dwuletnie z zimowego szczepienia w rękę. Zmienia się technika zakładania szkótek oraz plantacji matecznych krzewów jagodowych, dostawcy zagęszczają ich sadzenie.

W obrocie materiałem szkółkarskim pochodzącym z produkcji w 2019 roku największym zainteresowaniem cieszą się odmiany jabłoni: Golden Delicious Reinders, Nuna, Reno 2, Zuzi Gala, Ligol Red, Najdared, Szampion. Poszukiwane są odmiany o owocach wybarwionych.

Na terenie woj. mazowieckiego do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zgłosiło się 19 producentów uprawiających winorośl o powierzchni 41,71 ha, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadza kontrole upraw winorośli zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2019 r. poz. 1534). W wyniku przeprowadzonych kontroli upraw winorośli stwierdzono rozbieżności pomiędzy wykazem upraw przekazanym przez KOWR a wynikami kontroli WIORiN.

Wyniki kontroli przekazano do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

3.2. Nadzór nad materiałem siewnym

3.2.1. Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców

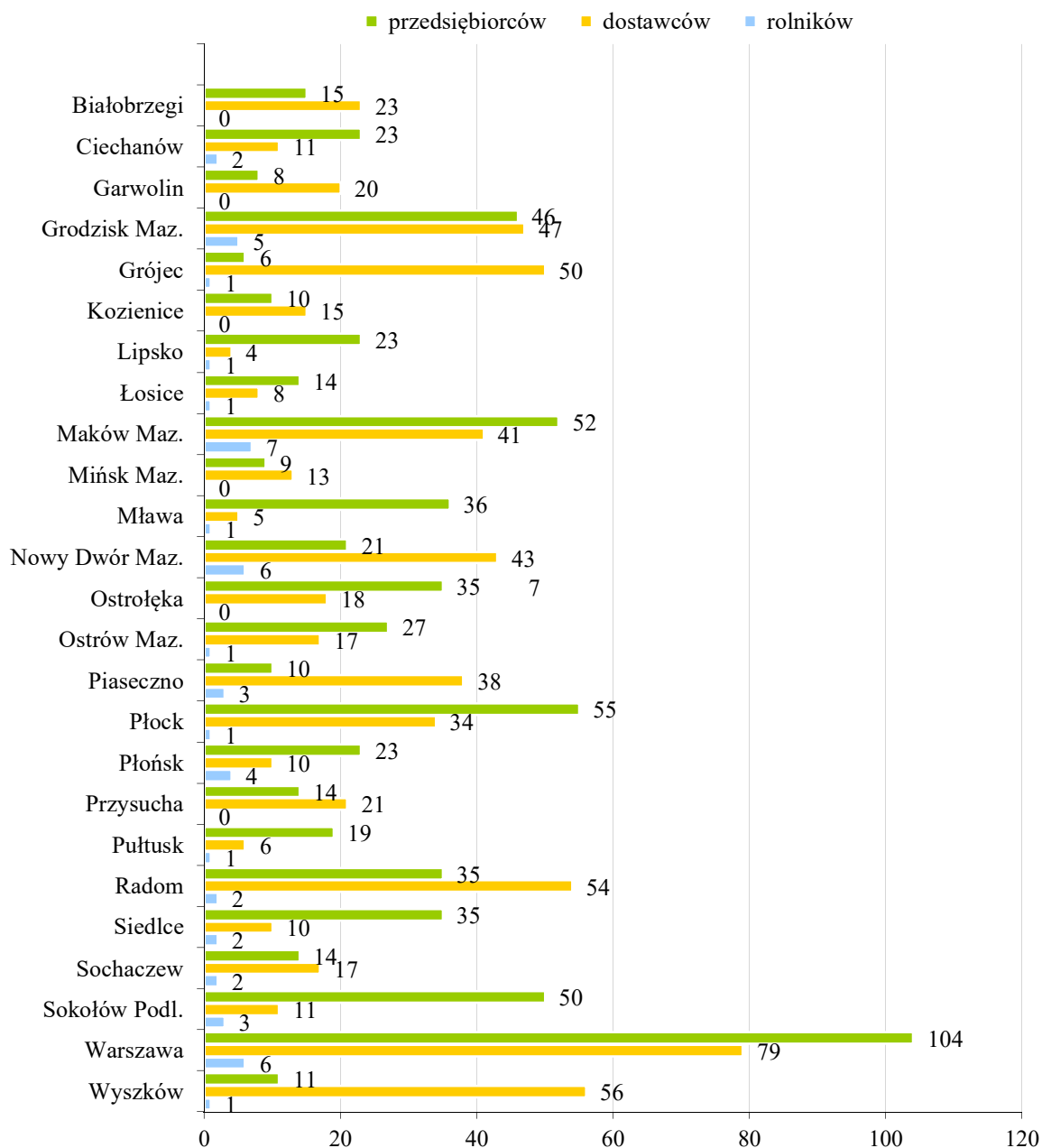
Zgodnie z art. 84, 86, 87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 568) obrót materiałem siewnym dla profesjonalnych odbiorców może prowadzić przedsiębiorca, rolnik i dostawca, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi i zostanie wpisany do:

- ewidencji przedsiębiorców,
- ewidencji rolników,
- ewidencji dostawców.

Tab. 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Oddział	Ilość podmiotów wpisanych do ewidencji		
		przedsiębiorców	dostawców	rolników
1	Białobrzegi	15	23	0
2	Ciechanów	23	11	2
3	Garwolin	8	20	0
4	Grodzisk Maz.	46	47	5
5	Grójec	6	50	1
6	Kozienice	10	15	0
7	Lipsko	23	4	1
8	Łosice	14	8	1
9	Maków Maz.	52	41	7
10	Mińsk Maz.	9	13	0
11	Mława	36	5	1
12	Nowy Dwór Maz.	21	43	6
13	Ostrołęka	35	18	0
14	Ostrów Maz.	27	17	1
15	Piaseczno	10	38	3
16	Płock	55	34	1
17	Płońsk	23	10	4
18	Przysucha	14	21	0
19	Pułtusk	19	6	1
20	Radom	35	54	2
21	Siedlce	35	10	2
22	Sochaczew	14	17	2
23	Sokołów Podl.	50	11	3
24	Warszawa	104	79	6
25	Wyszaków	11	56	1
	Razem	695	651	50

Wykres 3.11. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.2. Kontrola materiału siewnego

W 2019 roku skontrolowano ogółem 1126 podmiotów wytwarzających, prowadzących obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych, materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych.

Ogółem przeprowadzono 1772 kontroli, w tym:

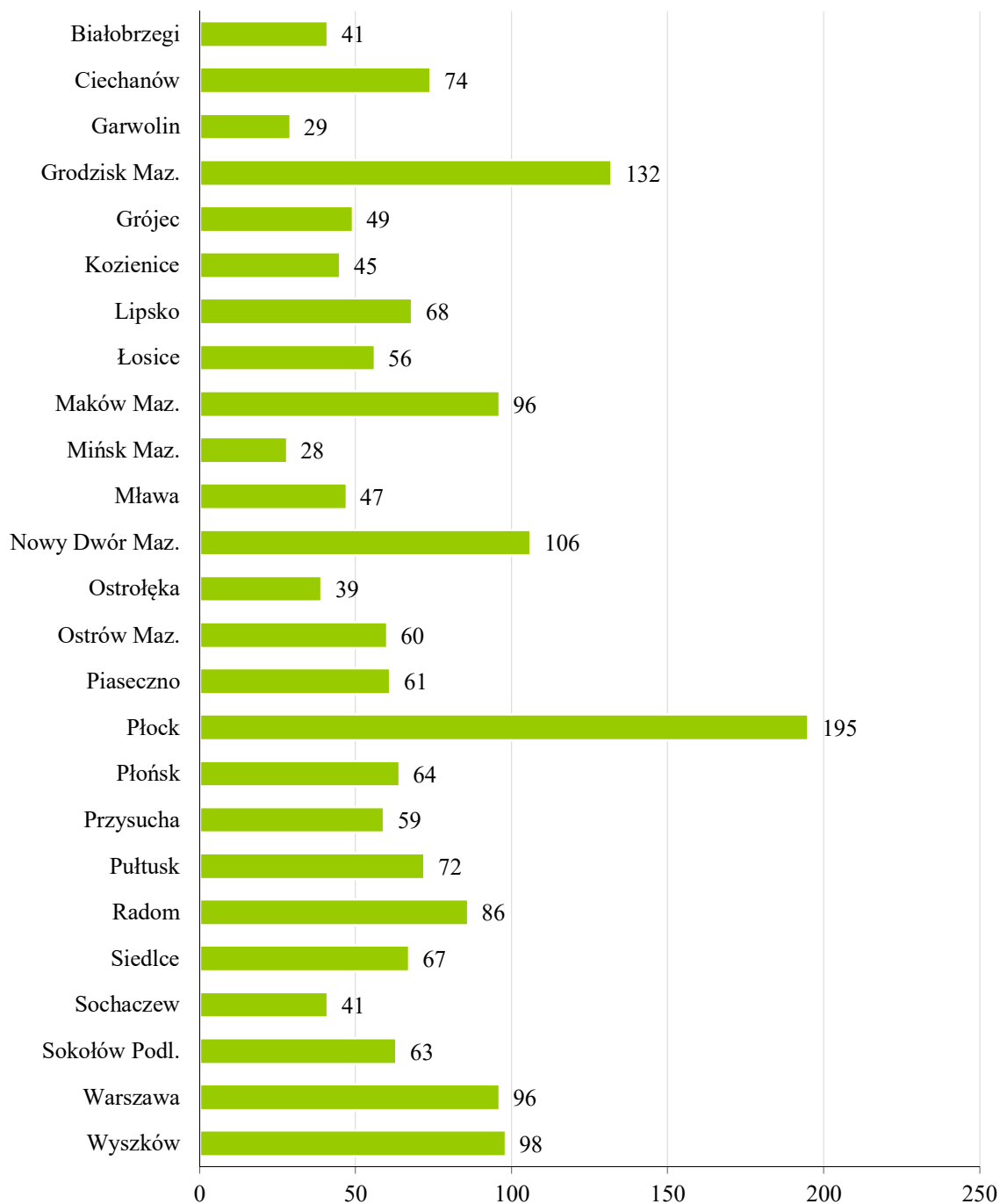
- kontroli kompleksowych – 54,
- kontroli problemowych – 1672,
- kontroli sprawdzających – 14,
- kontroli doraźnych – 32.

Tab. 3.11. Ilości przeprowadzonych kontroli materiału siewnego, dostawców, kwalifikatorów i upraw na obecność GMO przez oddziały w 2019 r.

Lp.	Oddział	Ilość przeprowadzonych kontroli				
		materiału siewnego	dostawców	kwalifikatorów	zakazu stosowania mat. GMO	ogółem
1	Białobrzegi	1	35	0	5	41
2	Ciechanów	35	20	5	14	74
3	Garwolin	4	13	0	12	29
4	Grodzisk Maz.	71	32	4	25	132
5	Grójec	6	34	2	7	49
6	Kozienice	5	29	0	11	45
7	Lipsko	16	12	33	7	68
8	Łosice	18	8	0	30	56
9	Maków Maz.	21	44	11	20	96
10	Mińsk Maz.	5	13	0	10	28
11	Mława	19	5	2	21	47
12	Nowy Dwór Maz.	38	45	10	13	106
13	Ostrołęka	4	25	0	10	39
14	Ostrów Maz.	6	24	0	30	60
15	Piaseczno	4	52	0	5	61
16	Płock	77	35	52	31	195
17	Płońsk	24	16	11	13	64
18	Przysucha	5	41	3	10	59
19	Pułtusk	22	3	15	32	72
20	Radom	26	40	6	14	86

Lp.	Oddział	Ilość przeprowadzonych kontroli				
		materiału siewnego	dostawców	kwalifikatorów	zakazu stosowania mat. GMO	ogółem
21	Siedlce	23	8	5	31	67
22	Sochaczew	15	13	0	13	41
23	Sokołów Podl.	31	10	7	15	63
24	Warszawa	52	37	0	7	96
25	Wyszków	8	68	2	20	98
	Ogółem	536	662	168	406	1772

Wykres 3.12. Ilość przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały w 2019 r.

Skontrolowano w obrocie:

- 1712 partii roślin rolniczych – 4025 ton,
- 4 497 partii materiału siewnego roślin warzywnych o łącznej masie 57 366,00 kg,
- 49 171 szt. roślin materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego warzyw,
- 1 237 145 szt. materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych,
- 1 623 948 szt. materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

Tab. 3.12. Ilość materiału siewnego skontrolowanego w obrocie, zakwestionowanego i wycofanego z obrotu w 2019 roku

Grupy Roślin	liczba skontrolowanych partii	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Liczba prób kontrolnych			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji	
			ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (ton/kg/szt/j.s.)	pobranych	niepełniających wymagań ogółem	w tym zdolność kiełkowania	partii	ton/j.s./kg/szt.
Zboża ozime*	2	j.s.	108		0	1	0	0	0	0
	309	ton	1 247		0	67	2	2	0	0
Zboża jare*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	267	ton	1 142		0	73	1	1	0	0
Kukurydza*	21	j.s.	414		0	1	0	0	0	0
	573	ton	894		0	28	2	2	1	1
Bobowate grubonas.*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	21	ton	83		0	1	0	0	0	0
Bobowate drobnonas.*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	24	ton	93		0	6	0	0	0	0
Trawy	429	ton	239		77	21	5	5	3	77
Inne rolnicze	6	ton	52		0	0	0	0	0	0
Oleiste i włókniste	10	j.s.	21		0	0	0	0	0	0
	50	ton	63		0	13	0	0	0	0
Burak cukrowy*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	0	ton	0		0	0	0	0	0	0
Burak pastewny*	0	j.s.	0		0	0	0	0	0	0
	3	ton	0		0	0	0	0	0	0
Ziemniak	39	ton	212		0	14	0	0	0	0
Warzywa - nasiona	4 497	kg	57 366	55 930	37	433	36	39	36	91
Drzewka owocowe		szt.	857 677	792 981	0	0	0	0	0	0
Krzewy jagodowe		szt.	203 244	166 823	0	0	0	0	0	0

Grupy Roślin	liczba skontrolowanych partii	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Liczba prób kontrolnych			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji	
			ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (ton/kg/szt/j.s.)	pobranych	niepełniających wymagań ogółem	w tym zdolność kiełkowania	partii	ton/j.s./kg/szt.
Podkładki		szt.	20	0	0	0	0	0	0	0
Sadzonki truskawek		szt.	157 596	10 000	0	0	0	0	0	0
Inny materiał szkółkarski		szt.	658	50	0	0	0	0	0	0
Sadzonki winorośli		szt.	17 950	0	0	0	0	0	0	0
Warzywa - rozmnoż. i nasadzeniowy		szt.	49 171	38 710	0	0	0	0	0	0
w tym cebula dymka		kg	667 224	667 224	0	0	0	0	0	0
Materiał ozdobny		szt.	1 623 948	3 990	0	0	0	0	0	0

Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobrano ogółem 644 szt. prób do kontrolnej oceny laboratoryjnej (zdolność kiełkowania nasion),

w tym:

- roślin rolniczych - 211 szt.,
- roślin warzywnych - 433 szt.

Ponadto pobrano próby kontrolne do oceny:

- weryfikacyjnej sadzeniaków ziemniaka - 14 szt.,
- modyfikacji genetycznej (GMO) kukurydzy i rzepaku - 66 szt.,

W wyniku kontrolnego laboratoryjnego badania - nie odpowiadało wymaganiom jakościowym z uwagi na niską zdolność kiełkowania nasion – 46 szt. prób, tj. 7,1 % badanych prób,

w tym:

- roślin warzywnych kat. standard - 36 szt.,
- roślin rolniczych - 10 szt.

Na 14 prób sadzeniaka ziemniaka i w kontrolnej ocenie zdrowotności w żadnej próbie nie stwierdzono ponadnormatywnego porażenia wirusami. W próbach kukurydzy i rzepaku nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w czasie kontroli:

1. Wydano 29 decyzji zakazu obrotu na 78,58 t materiału siewnego roślin rolniczych i 90,96 kg roślin warzywnych, z uwagi na:
 - a. materiał siewny znajdujący się w obrocie niespełniający wymaganiom jakościowym z uwagi na niską zdolność kiełkowania nasion /próby kontrolne/,
 - b. brak aktualnych informacji z okresowej oceny laboratoryjnej materiału siewnego znajdującego się w obrocie,

2. Nałożono 19 mandatów karnych na kwotę 4.250 zł, z uwagi na:
 - art. 126 ust.1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 568) nieskładanie wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji, nie składanie wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwych informacji dot. Obrotu materiału siewnego – 2 mandat na kwotę 800 zł,
 - art. 126 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 568) niezaopatrywanie materiału siewnego w etykiety, niedołączanie dokumentu dostawcy, szkółkarskiego dokumentu dostawcy – 6 mandatów na kwotę 1.000 zł,
 - art. 126 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 568) niedołączanie dokumentu dostawcy – 1 mandat na kwotę 300 zł,
 - art.126 ust.1 pkt 7 ustawy z 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 568) nieumieszczanie na dokumentach sprzedaży numeru partii - 4 mandaty na kwotę 700 zł,
 - art. 126 ust.1 pkt 31 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r., poz. 568) nie zgłaszanie w terminie 3 dni od odprawy celnej przywozu materiału siewnego z państw trzecich - 3 mandaty na kwotę 800 zł,
 - art. 126 ust.1 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r., poz. 568) brak nazwy odmiany i nr partii na dokumencie sprzedaży - 1 mandat na kwotę 200 zł,
 - art. 107 ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 18 grudnia 2003r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2019 r. poz. 972) oraz art.126 pkt 6 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2019 r., poz. 568) sprzedaż materiału szkółkarskiego bez paszportów roślin i szkółkarskiego dokumentu towarzyszącego – 1 mandat na kwotę 300 zł,
 - art. 15 ust.1 i art.17 ust.1 w związku z art.107 ust.1, pkt10 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2019 r. poz. 972) za brak paszportów, które powinny być dołączone do roślin wymagające zaopatrzenia w paszport – 1 mandat na kwotę 150 zł.

3. Wydano 32 zalecenia pokontrolnych.

4. Sporządzono 11 pism pokontrolnych.

3.3. Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy i rzepaku w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.

Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy.

Zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 568) dopuszczony jest do obrotu materiał siewny genetycznie zmodyfikowany.

Natomiast Rada Ministrów wprowadziła zakaz stosowania materiału siewnego genetycznie zmodyfikowanego - art. 104 ust. 9 ustawy o nasiennictwie. 2 stycznia 2013 r. Rada Ministrów wydała rozporządzenia:

- w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego ziemniaka odmiany Amflora (Dz. U. z 2013 r., poz. 27),
- w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1085 ze zm.).

Powody wprowadzenia zakazu:

- zagrożenie dla hodowców pszczoł i rynku miodu,
- brak autoryzacji pyłku genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 zgodnie z przepisami UE,
- dodatkowe aspekty bezpieczeństwa.

Przeprowadzanie kontroli upraw pod kątem obecności GMO w 2019 r. realizowane były na podstawie Zarządzenia Nr 6/2019 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 25.03.2019 r.

Kontrole polegały na sprawdzeniu dokumentów zakupu materiału siewnego, etykiet urzędowych oraz lustracji upraw kukurydzy, rzepaku i pobrania prób na obecność modyfikacji genetycznej.

Ustawą z dnia 22 marca 2018r. o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 706) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin otrzymała do wykonania nowe zadanie polegające na kontroli upraw kukurydzy, rzepaku, soi pod kątem GMO.

Planowane do wykonania kontrole były prowadzone poprzez:

- kontrolę materiału siewnego będącego w obrocie na obecność organizmów zmodyfikowanych genetycznie (pobieranie prób z materiału siewnego),
- kontrolę materiału roślinnego pochodzącego z upraw plantacji produkcyjnych/towarowych oraz nasiennych (pobieranie prób z materiału roślinnego),
- kontrola zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy.

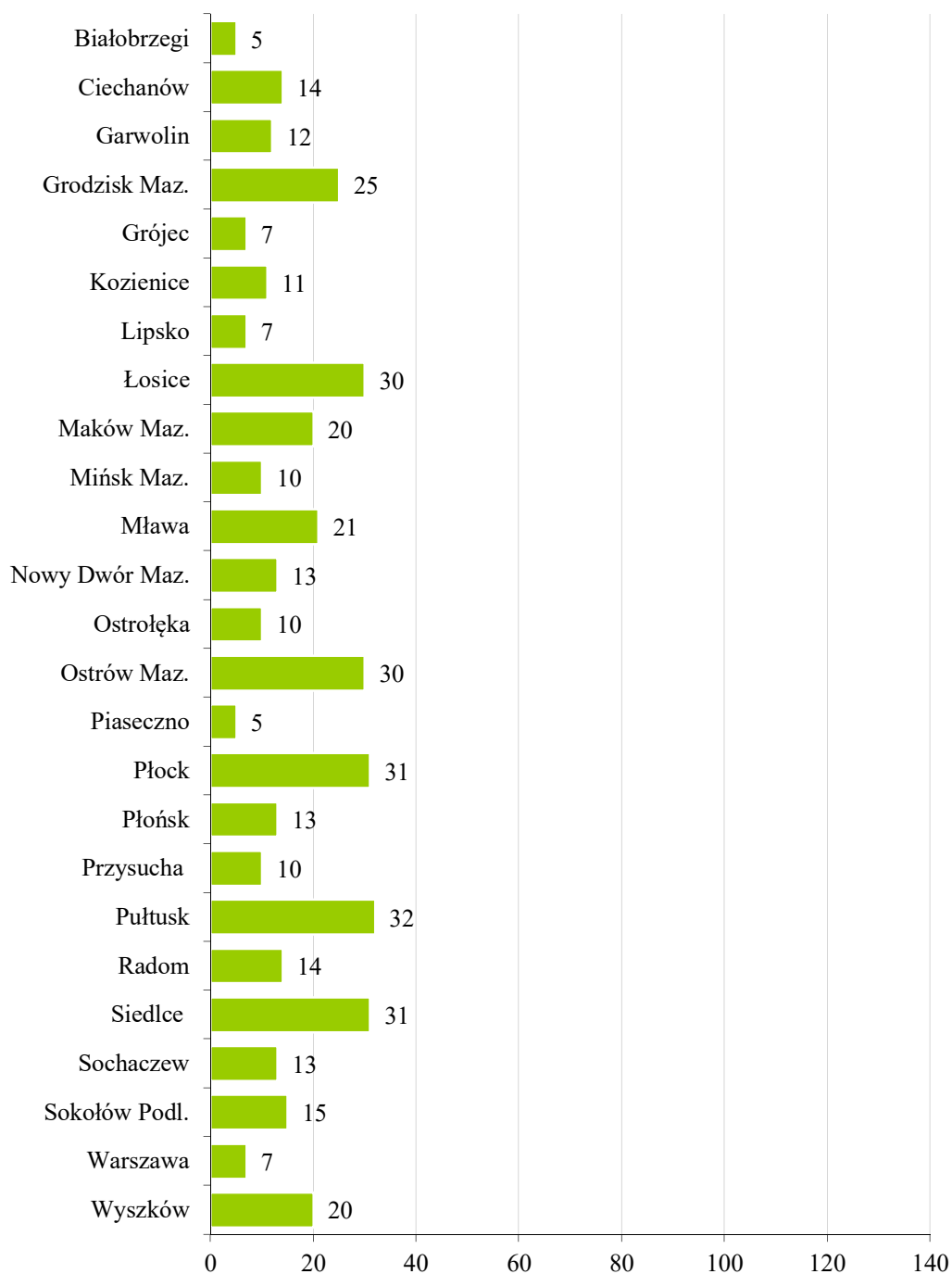
Tab. 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli stosowania materiału siewnego kukurydzy, rzepaku, soi i kontroli upraw kukurydzy, rzepaku na obecność modyfikacji genetycznej w latach 2018 – 2019 przez oddziały WIORiN Warszawa

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek		Liczba wykorzystanych pasków do testów dla kukurydzy	
		rok 2018*	rok 2019	rok 2018*	rok 2019	rok 2018	rok 2019
1	Białobrzegi	5	5	1	5	4	0
2	Ciechanów	18	14	5	13	10	0
3	Garwolin	20	12	2	12	10	0
4	Grodzisk Maz.	12	25	4	25	6	0
5	Grójec	5	7	1	7	2	0
6	Kozienice	20	11	2	11	10	0
7	Lipsko	16	7	2	7	8	0
8	Łosice	34	30	8	30	20	0
9	Maków Maz.	50	20	10	20	50	0
10	Mińsk Maz.	25	10	2	10	20	0
11	Mława	30	21	2	21	16	0
12	Nowy Dwór Maz.	15	13	1	13	10	0
13	Ostrołęka	22	10	5	10	20	0
14	Ostrów Maz.	69	30	10	30	50	0
15	Piaseczno	5	5	1	5	2	0
16	Płock	35	31	9	31	18	0
17	Płońsk	23	13	4	13	14	0
18	Przysucha	20	10	1	10	14	0
19	Pułtusk	23	32	5	31	14	0
20	Radom	23	14	4	14	12	0
21	Siedlce	34	31	6	30	26	0
22	Sochaczew	22	13	4	12	20	0

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek		Liczba wykorzystanych pasków do testów dla kukurydzy	
		rok 2018*	rok 2019	rok 2018*	rok 2019	rok 2018	rok 2019
23	Sokołów Podl.	20	15	1	14	10	0
24	Warszawa	10	7	1	7	4	0
25	Wyszków	35	20	5	20	30	0
	Razem	591	406	96	401	400	0

* - rok 2018 dotyczy kontroli i pobranych prób z kukurydzy i rzepaku ozimego

Wykres 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontroli upraw rzepaku na obecność modyfikacji genetycznej w roku 2019 przez Oddziały WIORiN Warszawa

W województwie mazowieckim przeprowadzono 406 kontroli (w tym 401 planowanych kontroli, 5 kontroli interwencyjnych). W 2019 r. zaprzestano wykonywania testów paskowych. Pobrano 66 prób z materiału siewnego kukurydzy, rzepaku oraz 335 próbek z liści pochodzących z upraw kukurydzy i

rzepaku do badań w kierunku modyfikacji genetycznej oraz przekazano je do Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu. W próbach nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

3.4. Rolnictwo ekologiczne

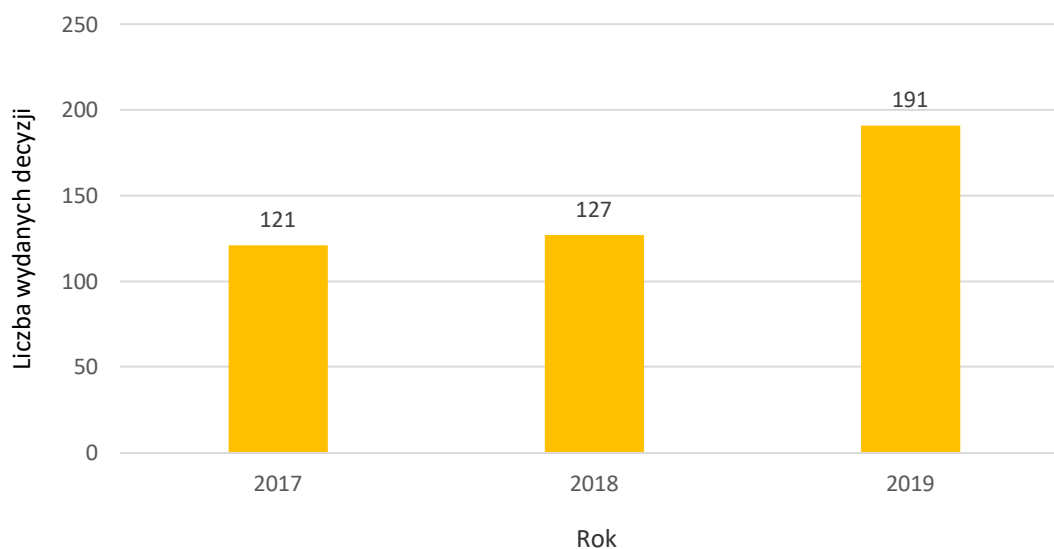
W 2019 roku **wydano 191 decyzji** na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału siewnego, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, materiału szkółkarskiego niewyprodukowanego metodami ekologicznymi, zwanego „materiałem konwencjonalnym”.

Tab. 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem
2017	121
2018	127
2019	191

Ilość wydawanych decyzji ma tendencję wzrostową - w 2019 roku w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła o 64. Może mieć to związek z faktem, iż postęp rolnictwa ekologicznego jest traktowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi priorytetowo. Rozwój tej działalności jest ważny zarówno ze względów społecznych, gospodarczych, jak i skorelowanych z ochroną środowiska.

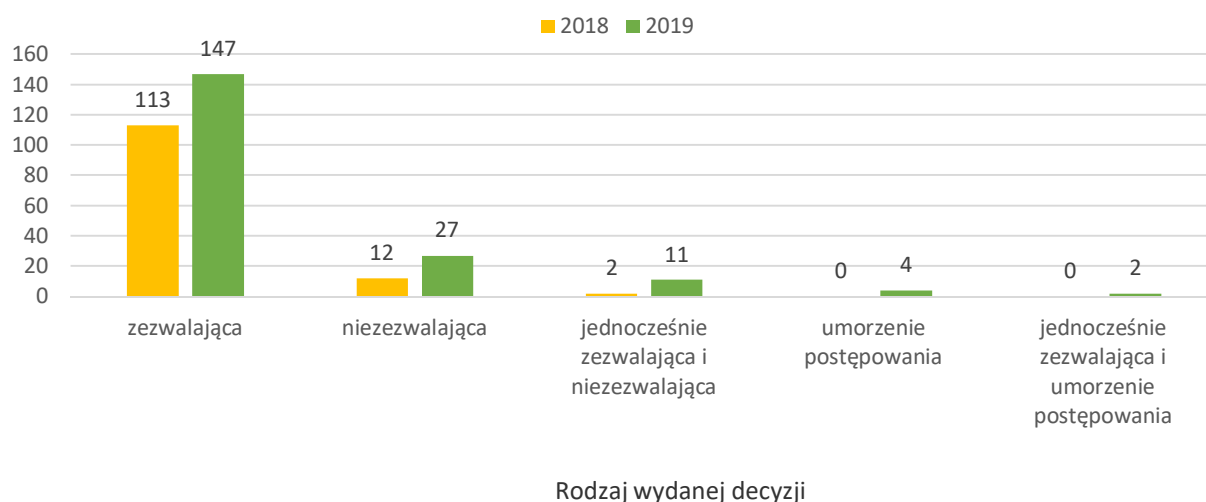
Wykres 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2019

Tab. 3.15. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2019

Rok	Ilość wydanych decyzji ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanej decyzji				
		zezwalająca	niezezwalająca	jednocześnie zezwalająca i niezezwalająca	umorzenie postępowania	jednocześnie zezwalająca i umorzenie postępowania
2018	127	113	12	2	0	0
2019	191	147	27	11	4	2

Wykres 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2019

W roku 2019 r. wydano mniej decyzji zezwalających na odstępstwo użycia materiału konwencjonalnego w rolnictwie ekologicznym w stosunku do ogółu wydanych decyzji niż w roku poprzednim. Decyzje zezwalające w stosunku do wszystkich wydanych decyzji w 2019 r. stanowiły blisko 77%, a w 2018 r. 89%. Ma to związek ze zwiększającą się ilością materiału siewnego wyprodukowanego metodami ekologicznymi zgłaszanego do wykazu prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

4. Diagnostyka laboratoryjna

4.1. Badania laboratoryjne

4.1.1. Działalność diagnostyczna Laboratorium Wojewódzkiego WIORiN

W 2019 roku w Laboratorium Wojewódzkim Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przebadano ogółem **12 887 próbek** roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, wykonując **16 259 analiz laboratoryjnych**.

Ilości próbek przebadanych w rozbiciu na typy badań w 2019 r. przedstawia się następująco:

- ilość próbek dostarczonych do analiz nematologicznych/entomologicznych/ herbologicznych – **6 075 próbki** (46,13 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz mikologicznych – **3 209 próbek** (24,37 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz bakteriologicznych – **1 420 próbek** (10,78 % ogółu przebadanych próbek).
- ilość próbek dostarczonych do analiz wirusologicznych – **2 466 próbek** (18,75 % ogółu przebadanych próbek).*

*Uwaga: suma powyższych ilości próbek w rozbiciu na typy badań nie będzie równa w/w ogólnej liczbie próbek przebadanych laboratorium, ponieważ jedna próbka może być pobrana w kierunku kilku grup organizmów szkodliwych.

Wykres 4.1. Procentowy udział próbek przebadanych w rozbiciu na typy badań w Laboratorium Wojewódzkim w 2019 r.

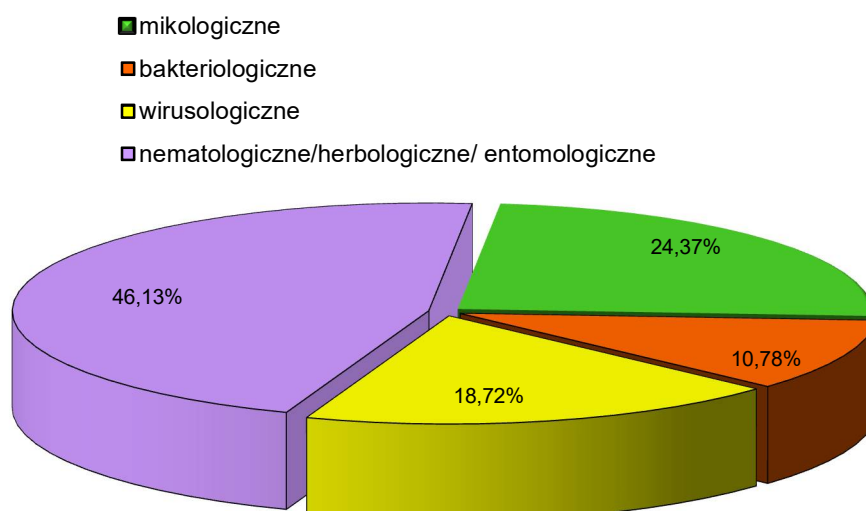
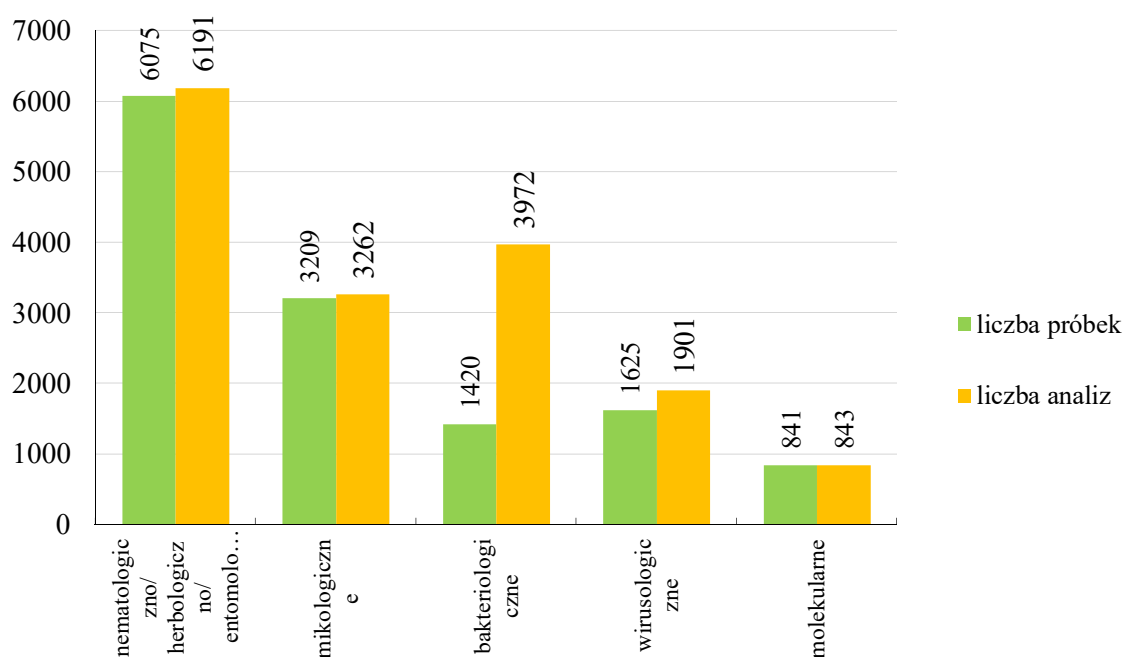

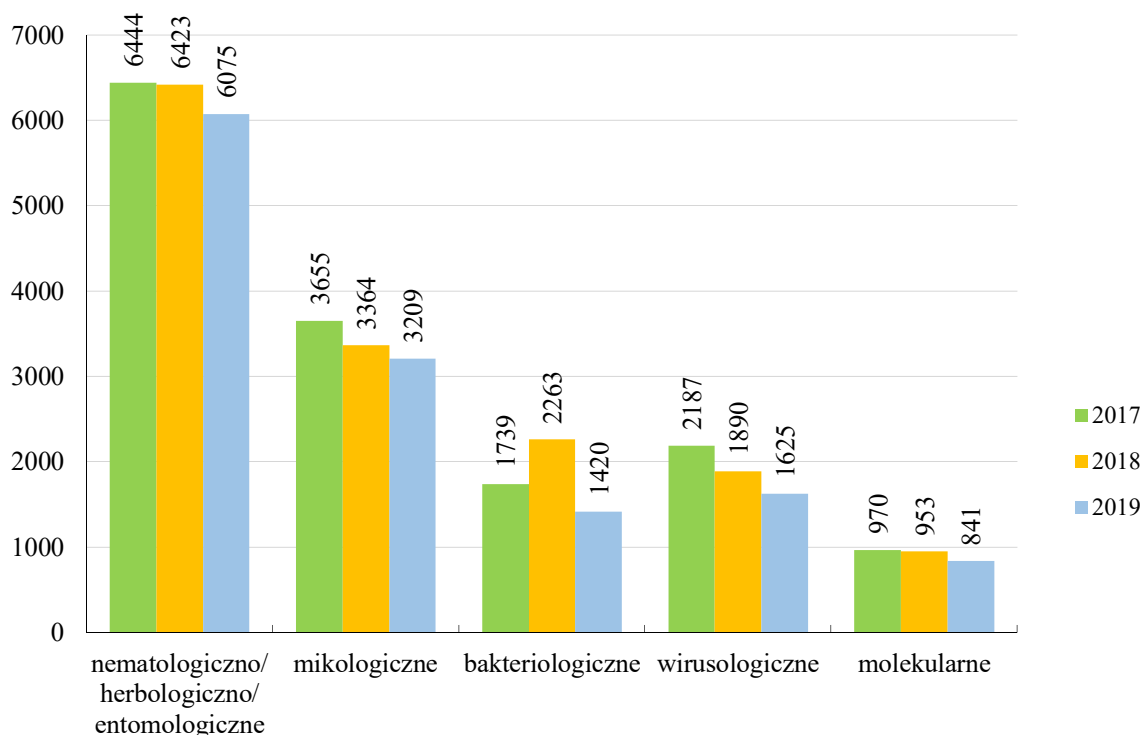
Tabela 4.1. Liczba przebadanych próbek w rozbiu na typy badań w Laboratorium Wojewódzkim i pracowni laboratoryjnej Oddziału Granicznego w 2019r.

Nazwa jednostki	Typ badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba wykryć
Laboratorium Wojewódzkie	Bakt./ento./herb./mik./nem./wirus.	2	0
Laboratorium Wojewódzkie	Bakteriologiczne	1420	129
Laboratorium Wojewódzkie	Entomologiczno/herbologiczne	25	0
Laboratorium Wojewódzkie	Entomologiczne	468	21
Laboratorium Wojewódzkie	Herbologiczne	74	0
Laboratorium Wojewódzkie	Mikologiczne	3209	5
Laboratorium Wojewódzkie	Nematologiczne	5302	21
Laboratorium Wojewódzkie	Wirusologiczne	2330	5
Oddział Graniczny	Bakt./ento./herb./mik./nem./wirus.	2	0
Oddział Graniczny	Entomologiczne	179	0
Oddział Graniczny	Nematologiczne	23	0
Oddział Graniczny	Wirusologiczne	136	0

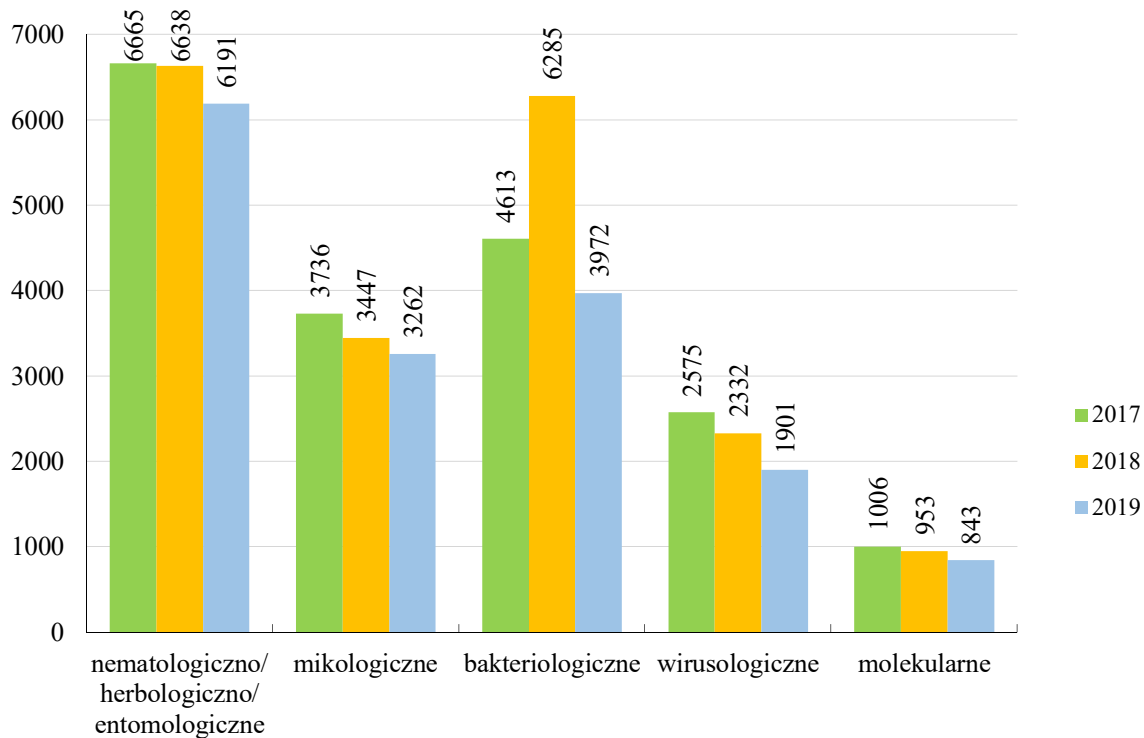
Wykres 4.2. Łączna liczba przebadanych próbek i wykonanych analiz w Laboratorium Wojewódzkim WIORiN w 2019 r. w rozbiu na typ badań:

Wykres 4.3 Liczba przebadanych próbek w poszczególnych pracowniach Laboratorium Wojewódzkiego w latach 2017-2019:

Wykres 4.4. Liczba wykonanych analiz laboratoryjnych w Laboratorium Wojewódzkim WIORiN w latach 2017-2019:

- **Pracownia molekularna**

W pracowni molekularnej przebadano **841 próbek materiału roślinnego** w kierunku *Apple proliferation mycoplasma* – proliferacji jabłoni - 771 próbek pędów z drzew jabłoni z materiału szkółkarskiego, w kierunku obecności wiroida *Chrysanthemum stunt viroid* – 31 próbek roślin chryzantem. W ramach monitoringu przebadano 8 próbek kwalifikowanego materiału siewnego sadzeniaków ziemniaka w stopniach klasy unijnej: kl Sv, kl Sv_I, kl Av_{III}, kl B_{IX} na obecność *Potato spindle tuber viroid* - wrzecionowatość bulw ziemniaka, 2 próbki ziemniaków z upraw towarowych. Przebadano 31 próbek nasion pochodzących z importu na obecność *Pepino mosaic virus*. Łącznie wykonano 843 analizy.

Tabela 4.2. Zestawienie liczby próbek i analiz w 2019 r. :

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Apple proliferation mycoplasma</i> – Ap MLO	771	771	-	
<i>Chrysanthemum stunt viroid</i> - CSVd	31	33	2	
<i>Potato spindle tuber viroid</i> - PSTVd	10	10	-	
<i>Pepino mosaic virus</i> - PepMV	29	29	-	

- **Pracownia nematologii/entomologii/herbologii:**

W pracowni nematologii/entomologii/herbologii ogółem wykonano **6 075 próbek laboratoryjnych**. W grupie tej przeważały badania gleby i podłoży uprawowych na obecność cyst mątwików z rodzaju *Globodera* – 3956 próbek. W 12 próbkach gleby wykryto *Globodera rostochiensis*. Ponadto, w ramach obowiązku przebadania gleby na obecność nicieni, przed posadzeniem roślin na plantacjach materiału szkółkarskiego wykonano badania na obecność nicieni *Longidorus spp.* i *Xiphinema spp.* – 151 próbek. Badano również nasiona cebuli i cebulę dymkę pod kątem obecności niszczyka zjadliwego *Ditylenchus dipsaci* – 595 próbek.

Przebadano 232 próbki ziemniaka pod kątem występowania guzaków *Meloidogyne spp.* oraz 107 próbek pod kątem występowania niszczyka ziemniaczaka *Ditylenchus destructor*. Ponadto, w ramach monitoringu występowania węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus* przebadano 282 próbki: drewna, produktów drzewnych i materiału opakowaniowego z drewna. W 8 próbkach wykryto *Bursaphelenchus mucronatus*. Badano również rośliny akwariowe - 11 próbek na obecność nicieni z rodzaju *Hirschmaniella*, porażenia tym nicieniem nie stwierdzono.

W kierunku badań organizmów szkodliwych entomologicznych i herbologicznych przyjęto ogółem 716 próbek materiału roślinnego: sadzonki roślin ozdobnych i uprawnych, świeże owoce, produkty magazynowe: nasiona porzeczki, maku, otręby, błonnik, itd. Przebadano 131 próbek w kierunku *Tuta absoluta*. Obecność skośnika pomidorowego stwierdzono w 2 próbkach. Przebadano 20 próbek na obecność wciornastka palmowego *Thrips palmi*, 27 próbek w kierunku *Ceratitis capitata*. Przebadano 2 próbki w kierunku *Opogona sachari*, stwierdzono obecność w 1 próbce. W badanych próbkach stwierdzono obecność m.in. *Thripidae* (wciornastkowate), *Dispididae* (tarcznicowate), , *Tetranychus* (przędziorkowate).

Tabela 4.3. Zestawienie liczby próbek i analiz w 2019 r.

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
NICIENIE				
<i>Globodera rostochiensis</i> i <i>Globodera pallida</i>	3956	3968	12	Wykryto <i>Globodera rostochiensis</i>
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	595	595	-	
<i>Longidorus spp.</i> i <i>Xiphinema spp.</i>	152	153	1	Wykryto <i>Longidorus</i> nie kwarantannowy w 1 próbce
<i>Ditylenchus destructor</i>	107	108	-	
<i>Meloidogyne fallax</i> i <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	232	232	-	
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	282	294	8	Wykryto <i>Bursaphelenchus mucronatus</i> w 8 próbkach
<i>Hirschmaniella spp.</i>	11	11	-	Badania w Oddziale Granicznym

OWADY I NASIONA CHWASTÓW				
Szkodniki owadzie (kwar. i niekwarantannowe) oraz nasiona chwastów, w tym:				
Agrofagi kwarantannowe kraju importującego	15	15	-	
<i>Thripidae</i>	3	3	3	
<i>Thrips palmi</i>	20	20	-	Badania w Oddziale Granicznym
<i>Tuta absoluta</i>	131	135	2	
<i>Ceratitis capitata</i>	27	27	-	

OWADY I NASIONA CHWASTÓW				
<i>Diaspididae</i>	43	43	15	
Szkodniki owadzie	477	478	1	

- **Pracownia mikologii:**

W pracowni mikologicznej przebadano **3 209 próbek** na obecność grzybów i organizmów grzybopodobnych, wykonując **3 262 analizy laboratoryjne**. W grupie tej przeważały badania gleby i podłoży uprawowych na obecność zarodni przetrwalnikowych grzyba *Synchytrium endobioticum* - **3 143 próbki**. Przebadano 14 próbek jabłek na obecność grzyba *Neofabraea malicorticis* z partii owoców przeznaczonych na eksport do Chin – porażenia tym patogenem nie stwierdzono. Ponadto, przebadano próbki materiału rozmnożeniowego: rośliny truskawek pod kątem występowania *Phytophthora fragariae* var. *fragariae* (czerwonej zgnilizny korzeni truskawek) i rośliny ozdobne na obecność *Phytophthora ramorum*. W badanych próbach dostarczonych do laboratorium nie wykryto obecności tego patogena.

Tabela 4.4. Zestawienie liczby próbek i analiz w 2019r.

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	Uwagi
<i>Synchytrium endobioticum</i>	3 143	3 143	-	
<i>Neofabraea malicorticis</i>	14	28	-	
<i>Phytophthora ramorum</i>	34	68	-	
<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>fragariae</i>	8	8	-	
<i>Diaporthe phaseolorum</i>	4	8	4	
Inne grzyby	6	7	3	Wykryto <i>Aspergillus</i> , <i>Fusarium</i> , <i>Giocladium</i>

- **Pracownia bakteriologii:**

W pracowni bakteriologicznej przebadano **1 420 próbek** bulw ziemniaków oraz materiału roślinnego na obecność występowania bakterii kwarantannowych: *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* i *Ralstonia solanacearum*. Ogółem wykonano 3 972 analizy laboratoryjne, w tym na obecność:

Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus:

- 1 670 testem IF (immunofluorescencji),
- 284 testem FISH (fluorescent in situ hybridisation),
- 324 metodą hodowlaną,
- 145 testem biologicznym,
- 129 testem patogeniczności,

Ralstonia solanacearum 1 420 testem IF (immunofluorescencji).

Porażenie bakterią kwarantannową *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* stwierdzono w 129 próbkach bulw ziemniaków. Porażenia bakterią *Ralstonia solanacearum* nie stwierdzono.

Tabela 4.5. Zestawienie liczby próbek i analiz w 2019 r.

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	% próbek porażonych	Uwagi
<i>Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus</i>	1 395	2 552	129	9,25 %	
<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith) Yabuuchi et al.	1 420	1 420	-	-	

- **Pracownia wirusologii:**

W kierunku wirusów i organizmów wirusopodobnych ogółem przebadano **1 567 próbek materiału roślinnego**. Ogółem wykonano 1 567 analiz laboratoryjnych. Najliczniejszą grupę stanowiły badania materiału szkółkarskiego w kierunku wirusa szarki *Plum pox potyvirus* – 1 421 próbek, w 3 próbkach wykryto wirusa PPV. Wirusa pierścieniowej plamistości pomidora *Tomato ringspot virus* poszukiwano w 56 próbkach roślin pelargonii, a w 90 próbkach roślin (niecierpka, pomidora, chryzantemy) wirusa brązowej plamistości pomidora *Tomato spotted wilt virus*.

Tabela 4.6 Zestawienie liczby próbek i analiz w 2019 r.

Kierunek badania	Liczba próbek badanych	Liczba analiz	Liczba próbek porażonych	% próbek porażonych	Uwagi
<i>Plum pox potyvirus</i> - PPV	1 421	1 421	3	0,21	
<i>Tomato ringspot virus</i> - ToRSV	56	56	-	-	Badania w Oddziale Granicznym
<i>Tomato spotted wilt virus</i> - TSWV	90	90	-	-	80 - w Oddziale Granicznym, 10 - LW

• **Laboratoryjna ocena zdrowotności sadzeniaków ziemniaka w 2019:**

W pracowni wirusologicznej badano również kwalifikowany materiał siewny sadzeniaków ziemniaka. Ogółem przebadano **44 próbki** sadzeniaków ziemniaka ze zbioru 2019r. (wykonano 326 analiz) na obecność następujących wirusów jakościowych:

- Potato leafroll virus (PLRV) – liściozwój,
- Potato virus Y (PVY) – smugowatość,
- Potato mosaic virus (PVM) – wirus M ziemniaka,
- Potato virus A (PVA) – wirus A ziemniaka,
- Potato virus X (PVX) – wirus X ziemniaka,
- Potato virus S (PVS) – wirus S ziemniaka,

Z przebadanych próbek sadzeniaków ziemniaka zakwalifikowano ogółem 38 próbek. Z powodu ponadnormatywnego porażenia wirusami zdyskwalifikowano 6 próbek sadzeniaków ziemniaka.

Wiosną 2019 roku przebadano 14 próbek sadzeniaków ziemniaka w ramach kontroli materiału siewnego znajdującego się w obrocie pochodzącego ze zbioru 2018 roku. Wykonano 98 analiz laboratoryjnych na obecność 6 wirusów.

Tabela 4.7. Ocena laboratoryjna sadzeniaków ziemniaka ze zbioru 2019 r.

Laboratoryjna ocena zdrowotności sadzeniaków ziemniaka							
ocena	objęto oceną		zakwalifikowano		zdyskwalifikowano		
	plantacji	ha	plantacji	ha	plantacji	ha	%
Próba oczkowa i Test ELISA	44	115,86	38	94,46	6	21,4	18,5

4.2. Rozwój bazy diagnostycznej Inspekcji

4.2.1. Działania w kierunku poprawy warunków technicznych, w tym zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego

Bezpieczeństwo fitosanitarne w Laboratorium Wojewódzkim zapewnione jest min. przez prowadzenie badań diagnostycznych z użyciem komór laminarnych II klasy bezpieczeństwa fitosanitarnego, stanowiących zabezpieczenie przed uwolnieniem agrofagów do środowiska, zastosowanie systemu wentylacji powietrza z filtrami, zastosowanie systemu dezynfekcji ścieków technologicznych, podział laboratorium na strefy o różnych poziomach zabezpieczeń.

4.2.2. Działania ukierunkowane na akredytację metod badawczych w Laboratorium Wojewódzkim

W 2019 roku Laboratorium Wojewódzkie dostosowało dokumentację Systemu Zarządzania Laboratorium do wymogów znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 – „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” i uzyskało przez Polskie Centrum Akredytacji potwierdzenie spełnienia wymagań znowelizowanej normy.

W zakresie akredytacji laboratorium rozszerzyło zakres o nowe metody molekularne pod kątem wykrywania i identyfikacji wiroidów: *Potato spindle tuber viroid* (PSTVd) i *Chrysanthemum stunt viroid* (CSVd) metodą RT-PCR oraz pod kątem wykrywania i identyfikacji fitoplazm z grupy 16SrX metodą PCR/RELP.

Dnia 16 września 2019 r. odbyła się kolejna ocena przeprowadzona przez auditorów PCA

na zgodność z wymaganiami znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Laboratorium spełnia wymagania akredytacyjne znowelizowanej normy i utrzymuje kompetencje do wykonywania wszystkich badań wskazanych w „Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1167” z dnia 27 listopada 2019 r.

Aktualny zakres akredytacji obejmuje 10 metod badawczych.

Tabela 4.8. Metody badawcze objęte systemem akredytacji.

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
Bulwy ziemniaka/material roślinny	Obecność bakterii <i>Clacibacter michiganensis ssp. sepedonicus</i> . Metody jakościowe: - Test immunofluorescencji pośredniej (IF) - Test FISH (ang. Fluorescent In Situ Hybridisation) - Test biologiczny i test patogeniczności na roślinach oberżyny - metoda hodowlana	DK 2006/56/WE z dnia 12.06.2006 Załącznik I (z wyłączeniem pkt. 6, 9.1, 9.3, 9.5, 9.6) Załącznik II.
	Obecność bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i> Metoda jakościowa - Test immunofluorescencji pośredniej (IF)	DK 2006/63/WE z dnia 14.07.2006 Załącznik II Sekcja VI.A.5
Gleba i podłoża uprawowe	Obecność zarodni przetrwalnikowych grzyba <i>Synchytrium endobioticum</i> Metody jakościowe: - Metoda Jellema	Wykrywanie i identyfikacja zarodni przetrwalnikowych <i>Synchytrium endobioticum</i> PB/M – 01.00.00 wyd. 6 z dn. 19.02.2016 r.
	Obecność nicieni <i>Globodera spp.</i> Metody jakościowe: - Metoda ekstrakcji z zastosowaniem automatycznego ekstraktora cyst, - Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni	Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Globodera</i> . PB/N – 01.00.00 wyd. 6 z dn. 28.11.2011 r.
Trociny, zrębki drewna, drewniane materiały opakowaniowe	Obecność nicieni <i>Bursaphelenchus</i> grupa „ <i>xylophilus</i> ”. Metody jakościowe: - Metoda ekstrakcji nicieni z drewna,	Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Bursaphelenchus</i> , grupa „ <i>xylophilus</i> ”. PB/N-04.00.00 wyd. 4 z dn. 28.11.2011 r.

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
	- Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni	
Gleba i podłoża uprawowe	Obecność nicieni <i>Longidorus spp.</i> i <i>Xiphinema spp.</i> Metody jakościowe: - Metoda z zastosowaniem aparatu Oostenbrinka, - Metoda mikroskopowa (morfologiczno-metryczna) do identyfikacji nicieni	Wykrywanie i identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Longidorus</i> i <i>Xiphinema</i> . PB/N-03.00.00 wyd. 4 z dn. 28.11.2011 r.
Materiał roślinny – rośliny <i>Prunus</i>	Obecność <i>Plum pox potyvirus</i> Metody jakościowe: - Test Elisa	Wykrywanie <i>Plum pox potyvirus</i> testem Elisa PB/W-01.00.00 wyd.6 z dn. 06.05.2015r.
Rośliny, części roślin	Obecność organizmu grzybopodobnego <i>Phytophthora ramorum</i> Metoda hodowlana Metoda mikroskopowa	Wykrywanie i identyfikacja <i>Phytophthora ramorum</i> PB/M-04.00.00 wyd. 1 z dn.12.02.2018 r.
Materiał roślinny	Obecność fitoplazm: <i>Candidatus Phytoplasma mali</i> , <i>Candidatus Phytoplasma pyri</i> <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> fitoplazmy z grupy 16SrX - PCR/RFLP	PB/P-01.00.00 wydanie 2 z dnia 16.09.2019 r. „Wykrywanie i/lub identyfikacja fitoplazm z grupy 16Srx”
Materiał roślinny	Obecność wiroida: <i>Chrysanthemum stunt viroid</i> – CSVd Obecność wiroida:	PB/P-02.00.00 wydanie 3 z dnia 16.09.2019 r. „Wykrywanie i/lub identyfikacja <i>Potato spindle</i> ”

Badane obiekty / Grupa obiektów	Metody badawcze	Procedury badawcze/Dokumenty normatywne
	<i>Potato spindle tuber viroid –PSTVd</i> - Metoda One-step RT-PCR	<i>tuber viroid (PSTVd) oraz Chrysanthemum stunt viroid (CSVd) metodą One-step RT-PCR</i>

4.3. Nadzór merytoryczny nad działalnością diagnostyczną Inspekcji

4.3.1. Badania biegłości/porównania międzylaboratoryjne

Laboratorium Wojewódzkie w 2019 roku brało udział w 4 badaniach biegłości, których organizatorem było Centralne Laboratorium GIORiN. Ze wszystkich badań uzyskano zadawalający wynik.

Tabela 4.9. Udział Laboratorium Wojewódzkiego w badaniach biegłości w 2019 r.

Metoda badawcza	Organizator badań biegłości	Obiekty badań lub materiały	Wynik badań biegłości
Wykrywanie i identyfikacja zarodni przetrwalnikowych <i>Synchytrium endobioticum</i> - metoda Jellema	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	Trzy próbki gleby	ZADAWAJĄCY
Wykrywanie i identyfikacja fitoplazm z grupy 16SrX - metoda PCR/RFLP	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	3 próbki pędów drzew owocowych, 3 próbki wody zawierające DNA fitoplazm	ZADAWAJĄCY
Identyfikacja nicieni z rodzaju <i>Bursaphelenchus</i> grupa <i>xylophilus</i> - metoda mikroskopowa	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	8 próbek - preparaty okazów nicieni	ZADAWAJĄCY
wykrywanie i identyfikacja wiroidów z rodzaju <i>Pospiviroid</i> - metody molekularne	Centralne Laboratorium GIORiN Nr AB 1205	5 próbek świeżych liści pomidora	ZADAWAJĄCY

Badania biegłości są jednym z elementów, na którym Laboratorium Wojewódzkie buduje swoją wiarygodność i rzetelność do wyników wykonywanych analiz.

Uzyskane wyniki z badań biegłości w 2019 r. oraz z ubiegłych lat świadczą o wysokich kompetencjach kadry diagnostycznej Laboratorium Wojewódzkiego oraz o tym, że udział pracowników w szkoleniach specjalistycznych daje oczekiwane rezultaty.

4.3.2. Sterowanie jakością badań

Wszystkie pracownice Laboratorium Wojewódzkiego stosują metody zapewnienia jakości badań takie jak: badania na próbkach archiwalnych, badania równoległe, sprawdzanie badań przy pomocy próbek fortyfikowanych, sprawdzanie wyników przy pomocy materiałów odniesienia. Metody te stosowane są alternatywnie, w miarę potrzeb i możliwości, zgodnie ze specyfiką danej pracowni.

Realizacja planu zapewnienia jakości w 2019 r. dla poszczególnych pracowni przedstawia się następująco:

Tabela 4.10. Ilość próbek w ramach zapewnienia jakości badań

Pracownia Laboratorium Wojewódzkiego	Organizm	Badania równoległe	Badania archiwalne	Badania weryfikacyjne w CL Toruń	Badania z użyciem CRM
Nematologia/ entomologia/ herbologia	<i>Globodera spp.</i>	97	54	2	-
	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	76	-	2	-
	<i>Longidorus/ Xyphinema</i>	30	-	1	-
Wirusologia	<i>PPV</i>	94	-	4	-
Bakteriologia	<i>Cms</i> <i>Rs</i>	83	52	10	419
Mikologia	<i>Synchytrium endobioticum</i>	98	48	1	-
	<i>Phytophthora ramorum</i>	8	-	2	-
PCR	<i>Fitoplazmy grupy 16Srx</i> z	6	15	1	-
PCR	<i>PSTVd, CSVd</i>	3	4	1	18

Prawidłowe wyniki badań potwierdzają wysokie kompetencje pracowników i wiarygodności wykonywanych badań.

4.3.3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Laboratorium Wojewódzkiego.

W 2019 r. pracownicy Laboratorium Wojewódzkiego uczestniczyli w 13 szkoleniach zewnętrznych związanych z wykonywaniem badań oraz systemami zarządzania laboratorium. W „Rocznym planie szkoleń na 2019r.” zaplanowano 10 szkoleń, z czego 4 nie zrealizowano z przyczyn niezależnych od laboratorium. Pracownicy wzięli udział w 7 szkoleniach niezaplanowanych.

Wszyscy pracownicy laboratorium w ciągu całego roku uczestniczą w szkoleniach wewnętrznych dotyczących metod badawczych, wytycznych przekazanych przez Centralne Laboratorium GIORiN, zmian wprowadzanych do dokumentacji systemowej oraz zmian dokumentów Polskiego Centrum Akredytacji. W 2019 r. odbyło się 26 szkoleń wewnętrznych.

Tabela 4.11. Tabela przedstawiająca udział pracowników w zewnętrznych szkoleniach specjalistycznych i szkoleniach z zakresu systemu zarządzania laboratorium:

Lp.	Temat szkolenia	Organizator szkolenia	Liczba osób
1.	Test biologiczny i test patogeniczności. Metoda hodowlana ze szczególnym uwzględnieniem podłoża MTNA.	CL	2
2.	Wykrywanie i identyfikacja bakterii <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> za pomocą testu IF i FISH. Wykrywanie i identyfikacja bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i> za pomocą testu IF. (szkolenie dla nowych pracowników, szkolenie doskonalące dla specjalistów)	CL	1
3.	Organizmy grzybowe objęte programem Survey: <i>Diaporthe vaccinii</i> , <i>Geosmithia morbida</i> , <i>Thekopsora minima</i> i <i>Fusarium circinatum</i> – biologia, objawy chorobowe, wykrywanie i identyfikacja z zastosowaniem metod klasycznych.	CL	2
4.	Spotkanie doskonalące dla mikologów z laboratoriów WIORiN. (m.in. nowe patogeny grzybowe i grzybopodobne; bieżące problemy w zakresie diagnostyki mikologicznej w LW itp.)	CL	2
5.	Patogeny kwarantannowe i gospodarczo ważne drzew i krzewów leśnych ze szczególnym uwzględnieniem <i>Mycosphaerella dearnessii</i> i <i>M. pini</i> . (prowadzący: prof. dr hab. Tomasz Oszako, Instytut Badawczy Leśnictwa)	CL	2

Lp.	Temat szkolenia	Organizator szkolenia	Liczba osób
6.	Spotkanie doskonalące dla entomologów z laboratoriów WIORiN.	CL	1
Szkolenia niezaplanowane			
7.	Wymagania znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018:2. Zmiany w dokumentacji i systemie zarządzania”	CL Toruń	2
8.	Zakupy – wizyta studyjna		1
9.	Praktyczne aspekty wdrażania najważniejszych wymagań znowelizowanej normy PN-EN ISO 17025:2018-02 w laboratoriach PIORiN	WIORiN Poznań	2
10.	Szkolenie dla nowozatrudnionych osób.	CL Toruń	2
11.	Spotkanie PCA z przedstawicielami Laboratoriów badawczych	PCA	1
12.	Wytwarzanie elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych wolnego od wirusów, fitoplazm i wiroidów.		2
13.	Archiwizacja w EZD	Białystok	1

Szkolenia zewnętrzne, jak i wewnętrzne są jednym z najważniejszych narzędzi do podnoszenia kompetencji i umiejętności personelu, a co za tym idzie również do doskonalenia Systemu Zarządzania Laboratorium.

5. Ocena laboratoryjna materiału siewnego.

5.1. Ocena laboratoryjna.

Laboratorium Oceny Nasion w okresie sprawozdawczym wykonało ocenę laboratoryjną 3 442 prób materiału siewnego.

Tabela 1.1. Liczba ocenionych laboratoryjnie prób materiału siewnego wg typu oceny

Rodzaj oceny	Liczba prób	Udział [w %]
Ocena urzędowa - pierwotna	755	21,9
Ocena powtórna	94	2,7
Ocena okresowa (remanenty)	1 014	29,5
Zlecenia	759	22,1
Próby kontrolne	726	21,1
Świadectwa dla mieszanek	94	2,7
Razem	3 442	100,0

Tabela 1.2. Liczba przebadanych partii materiału siewnego kategorii elitarny i kwalifikowany roślin rolniczych oraz ich masa w ocenie laboratoryjnej w 2019 r.

Grupa roślin	Oceniono laboratoryjnie		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano		
	partii	ton	partii	ton	partii	ton	%
Razem rośliny rolnicze:	755	11078,1	702	10423,9	53	654,2	5,9
w tym:							
1. zbożowe, w tym:	262	6066,9	249	5780,1	13	286,8	4,7
- pszenica zwyczajna ozima	99	2605,2	99	2605,2	0	0,0	0,0
- pszenica zwyczajna jara	20	487,1	16	367,18	4	120,0	24,6
- jęczmień ozimy	12	260,0	12	260,0	0	0,0	0,0
- jęczmień jary	38	727,8	37	710,8	1	17,0	2,3
- żyto ozime	14	313,9	9	192,9	5	121,0	38,5
- pszenżyto ozime	44	1051,6	44	1051,6	0	0,0	0,0

Grupa roślin	Oceniono laboratoryjnie		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano		
	partii	ton	partii	ton	partii	ton	%
- pszenżyto jare	3	68,0	3	68,0	0	0,0	0,0
- owies zwyczajny	25	474,6	24	471,8	1	2,8	0,6
kukurydza	7	79,04	5	53,0	2	26,0	32,9
2. pastewne, w tym	389	3870,4	352	3506,1	37	364,4	9,4
- bobowate grubonasienne	39	557,5	36	522,0	3	35,5	6,4
- bobowate drobnonasienne	54	448,3	53	438,3	1	10,0	0,0
- trawy	125	1189,3	122	1170,4	3	18,9	1,6
- facelia błękitna	121	1195,9	91	895,9	30	300,0	2,9
- rzodkiew oleista	50	479,5	50	479,5	0	0,0	0,0
3. buraki	13	260,0	13	260,0	0	0,0	0,0
4. oleiste i włókniste, w tym	91	880,8	88	877,8	3	3,0	0,3
- gorczyca biała	84	811,8	84	811,8	0	0,0	0,0

Ogółem oceniono laboratoryjnie 755 partii materiału siewnego roślin rolniczych kategorii elitarny i kwalifikowany o łącznej masie 11 078,1 tony:

- zakwalifikowano 702 partii o masie 10 423,9 tony,
- zdyskwalifikowano 53 partie o masie 654,2 tony.

Najwięcej dyskwalifikacji zanotowano w grupie roślin zbożowych – pszenica zwyczajna jara – 24,6%, żyto ozime – 38,5%, kukurydza – 32,9%.

W 2019 r. zdyskwalifikowano 5,9% ocenianego materiału siewnego roślin rolniczych, podczas gdy w 2018 r. dyskwalifikacja była na poziomie 2,4%. Najczęstszym powodem dyskwalifikacji była niska zdolność kiełkowania nasion oraz zawartość nasion obcych gatunków.

5.1.1. Ogólne podsumowanie.

W stosunku do roku 2018 odnotowano wzrost liczby wszystkich prób materiału siewnego zgłoszonych do oceny laboratoryjnej o 6,7%.

W 2019 r. pod nadzorem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie znajdowały się 2 akredytowane laboratoria, oceniające materiał siewny roślin rolniczych kategorii kwalifikowany i elitarny: IHAR – PIB Radzików i CN Warszawa.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa zgodnie ze swymi właściwościami nałożonymi przez ustawę o nasiennictwie i ustawę o ochronie roślin pełni obowiązki urzędu kwalifikacyjnego oraz urzędu kontrolującego jakość materiału siewnego znajdującego się w obrocie na obszarze RP. Co roku w ramach urzędowej kontroli materiału siewnego pobierane są próby kontrolne z partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wprowadzonych do obrotu lub partii ocenionych przez

podmioty akredytowane. W 2019 r. liczba prób kontrolnych w stosunku do roku 2018 została utrzymana na podobnym poziomie.

W 2019 r. w Laboratorium Oceny Nasion wystawiono:

- 702 – świadectwa oceny laboratoryjnej
- 94 – świadectwa dla mieszanek nasiennych
- 2 520 – informacji o wynikach badania oraz informacji o dyskwalifikacji partii materiału siewnego
- 126 – międzynarodowych świadectw ISTA - „orange”.

W 2019 r. do oceny tożsamości odmianowej z materiału siewnego roślin rolniczych oraz roślin warzywnych zostało pobranych przez urzędowych próbobiorców 138 prób (wzrost o 53,3%)

5.1.2. Testy sprawdzające „Proficiency Test” organizowane przez Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA) oraz krajowe testy porównawcze.

Laboratorium Oceny Nasion posiada akredytację Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA) i zobowiązane jest do brania udziału w międzynarodowych testach sprawdzających tzw. „Proficiency Test”. W roku 2019 laboratorium wykonało analizy laboratoryjne 6 próbek testowych. Celem testów było sprawdzenie poprawności wykonania analizy czystości, określenia zawartości nasion innych gatunków, wilgotności, żywotności metodą tetrazolinową oraz zdolności kiełkowania dla gatunków *Galega orientalis* i *Brassica napus*

Międzynarodowy Związek Oceny Nasion pozytywnie ocenił wszystkie wyniki wykonanych analiz przyznając najwyższe oceny „A”

Laboratorium uczestniczy w testach sprawdzających od samego początku ich wprowadzenia tj. od 1995 roku.

W ramach porównawczych testów między laboratoryjnych oceniono, przygotowane przez LON Poznań 6 prób: 3 próby nasion warzyw *Lactuca sativa*, *Phaseolus vulgaris*, *Cucumis sativus* (analiza zdolności kiełkowania) i 3 próby *Festuca rubra* (wykonano analizy czystości i zdolności kiełkowania oraz zawartości nasion innych gatunków).

W 2019 r. Laboratorium Oceny Nasion w Warszawie przygotowało 6 prób testowych z nasion roślin zbożowych, które zostały przekazane do analizy dla laboratoriów akredytowanych, znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego.

5.1.3. Nadzór i kontrola nad podmiotami akredytowanymi.

Zgodnie z przepisami ustawy o nasiennictwie wojewódzcy inspektorzy Ochrony Roślin i Nasiennictwa są zobowiązani do udzielania zainteresowanym przedsiębiorcom akredytacji w zakresie oceny laboratoryjnej, pobierania próbek materiału siewnego oraz przestrzegania przepisów w tym zakresie przez podmioty akredytowane.

5.1.3.1. Laboratoria akredytowane.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie prowadzi nadzór i kontrolę nad pracą 2 laboratoriów akredytowanych firm: Centralą Nasienną w Warszawie i IHAR - PIB Radzików. W 2019 r. przeprowadzono kontrolę podległych laboratoriów, w czasie których sprawdzano:

- dokumentację prowadzoną w laboratorium oraz wystawione świadectwa i informacje po ocenie laboratoryjnej,
- przygotowanie merytoryczne personelu,
- działanie sprzętu i aparatury laboratoryjnej,
- przechowywanie prób po ocenie laboratoryjnej,
- poprawność wykonywania analiz materiału siewnego, zgodnie z międzynarodową metodyką ISTA.

W ramach kontroli pobrano również i oceniono laboratoryjnie 56 duplikatów prób badanego materiału siewnego. W wyniku kontroli stwierdzono, że w 6 przypadkach uzyskane wyniki istotnie odbiegały od wyników pierwotnych.

W 2019 r. laboratoria akredytowane były dodatkowo kontrolowane poprzez uczestniczenie w ocenie czystości i zawartości innych nasion 6 specjalnie przygotowanych prób nasion roślin zbożowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do uchylenia akredytacji.

5.1.3.2. Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi

W 2019 r. w ramach nadzoru nad akredytowanymi podmiotami skontrolowano 6 akredytowanych próbobiorców upoważnionych do pobierania prób materiału siewnego kategorii kwalifikowany i elitarny. Kontrola próbobiorców polegała na sprawdzeniu poprawności pobierania prób, sporządzania protokołów pobrania prób lub ponownym pobraniu prób z partii, z których wcześniej pobierał próby kontrolowany próbobiorca lub sprawdzeniu tzw. duplikatów pobranych przez niego prób. Pobrano i oceniono laboratoryjnie 11 prób oraz 56 duplikatów. Nieprawidłowości w sposobie pobierania prób nie stwierdzono.

Na terenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie działa 26 urzędowych próbobiorców.

Zgodnie z wcześniej przyjętymi założeniami i opracowanym harmonogramem kontroli w 2019 r. skontrolowano 7 urzędowych i próbobiorców. Sprawdzano posiadany sprzęt, dostępność materiałów merytorycznych, sposób rejestrowania pobieranych prób, ilość prób pobranych w ostatnim sezonie oraz nazwy firm zlecających próbobranie. Przeprowadzano także audyt próbobrania..

Poza tym w ramach kontroli poprawności pobierania prób materiału siewnego przez wszystkich urzędowych próbobiorców w 2019 r. pobrano i oceniono laboratoryjnie 27 prób. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do cofnięcia upoważnień.

5.1.4. Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania etykiet urzędowych materiału siewnego.

W 2019 r. na terenie województwa mazowieckiego działały trzy firmy upoważniona do wypełniania urzędowych etykiet materiału siewnego (DANKO Hodowla Roślin Oddział w Laskach, Centrala Nasienna w Warszawie Sp. z o.o. z siedzibą w Pułtusk oraz firma „PIETRZAK”). Ze względu na położenie siedziby firmy, upoważnienie dla DANKO zostało wydane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu.

WIORiN w Warszawie był odpowiedzialny za bezpośredni nadzór i przeprowadzenie kontroli sposobu postępowania przy wypełnianiu urzędowych etykiet (prowadzenie rejestru i rozliczenie etykiet zakupionych w WIORiN Warszawa, sprawdzenie prawidłowości wypełniania etykiet).

W wyniku przeprowadzonej w ciągu okresu sprawozdawczego kontroli nie stwierdzono uchybień, będących podstawą do uchylecia posiadanych upoważnień

5.1.5. Drukowanie etykiet i paszportów.

W 2019 r. do obowiązków LON należało wzorem lat ubiegłych drukowanie etykiet rolniczych oraz paszportów szkółkarskich i dla sadzeniaków ziemniaka. Ogółem wydrukowano **215 215 szt.** paszportów i etykiet nasiennych.

Tabela 1.3. Liczba wydrukowanych paszportów i etykiet nasiennych

Rodzaj etykiety/ paszportu	Ilość szt.	Udział [w %]
Etykiety nasienne	101 396	47,1
Paszporty szkółkarskie	39 933	18,6
Etykiety szkółkarskie	454	0,2
Paszporty ziemniaczane	42 372	19,7
Etykiety eksportowe OECD	31 060	14,4
Razem	215 215	100,0

Tabela 1.4. Liczba wydrukowanych etykiet nasiennych

Rodzaj etykiety (kolor)	Ilość szt.	Udział [w %]
Etykiety białe z f. paskiem	222	0,2
Etykiety białe	1 860	1,8
Etykiety niebieskie	91 043	89,8
Etykiety czerwone	1 371	1,4
Etykiety zielone	6 781	6,7
Etykiety szare	119	0,1
Razem	101 396	100,0

Tabela 1.5. Liczba wydrukowanych paszportów (etykiet)

Rodzaj paszportu (etykiety)	Ilość szt.	Udział [w %]
Paszporty szkółkarskie niebieskie i białe	39 933	48,3
Etykiety szkółkarskie niebieskie	454	0,5
Paszporty ziemniaczane niebieskie	42 372	51,2
Razem	82 759	100,0